

2501y_Az_Y2017_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2501y Azərbaycan iqtisadiyyatı

1 Azərbaycanda milli dövlətçiliyi bərpa etmək üçün dövlət səmərəli iqtisadi fəaliyyətə başladıqda hansı amili vacib sayır:

Ətraf mühitin çirklənməsinin qarşısını almaq üçün müvafiq istehsal sahələrində nəzarəti həyata keçirməli
Təkmil rəqabəti təmin etmək üçün inhisarların və ya oliqopoliyaların fəaliyyəti qadağan olunmalı
Informasiya qıtlığının aradan qaldırılması
Xüsusi proqramların hazırlanıb həyata keçirilməsi

- İqtisadiyyatın dövlətsizləşdirilməsi və özəlləşdirilməsi, sahibkarlığın inkişafı, fəal struktur-investisiya siyasətinin yürüdülməsi və s

2 Müstəqillik əldə etmək üçün dövlət konkret olaraq bir sıra iqtisadi funksiyaları yerinə yetirir. Bu funksiyalardan ən vacibi:

Ölkədə düzgün pul-kredit siyasətinin aparılmasını nəzərdə tutan maliyyə
Bazar infrastrukturunun o cümlədən əmtəə və fond birjalarının yaradılması qiymətlərin liberallaşdırılması
Hamısı
tələb -təklif münasibəti əsasında qiymətin müəyyən edilməsi

- Əhali müvafiq hissəsinin bazar iqtisadiyyatına uyğunlaşmasının təmini məqsədilə güclü sosial müdafiə sisteminin təşkili

3 Azərbaycanda milli dövlətçiliyin bərpası və bazara keçidin təkamül yolunun ən vacib amili:

Bazar iqtisadiyyatı sürətlə formalaşdırılır, sahibkarlıq fəaliyyəti həvəsləndirilir

- Güclü inhisarçılığa meyilli olan sahələrdə qiymətlərdə dövlət nəzarəti saxlanılır
İnflyasiyaya yol verməmək üçün sərt maliyyə siyasəti yeridilir
İstehlak bazarında dinamik tarazlığın bərqərar olması üçün qaydalar yaradılmasına təminat verir
Bazar münasibətləri əvvəlcə istehlak mallarının istehsalı və satışı sahəsini sonra isə investisiya sahəsini bürüyür

4 Azərbaycanda iqtisadiyyatın müstəqil milli əsasının yaradılmasının ən əsas şərti hansıdır?

ərazi əmək bölgüsünün olması
ərazi birliyinin yaradılması
heç biri

- iqtisadi birlik
istehsalın kompleks inkişafı

5 Azərbaycan iqtisadiyyatı fənnində bu metod -fərdi, ayrı-ayrı hadisə və prosesə müəyyən kəmiyyətdə öz aralarında qarşılıqlı əlaqədə olan elementlərdən ibarət olan sistem kimi baxır-bu hansı metoddur

İnduksiya
deduksiya
sintez
Elmi abstraksiya

- sistemli yanaşma metodu

6 Azərbaycan iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsində istifadə olunan bu metod düzgün deyil.

elmi abstraksiya
deduksiya metodu
təhlil metodu

- sahələrarası metod
induksiya metodu

7 Bu metod düzgün deyil

- İnduksiya metodu
- Elmi abstraksiya
- Təhsil metodu
- Elmi təfəkkür
- Sintez metodu

8 Azərbaycanın ərazisində neçə makroistehsal sistemi mövcuddur?

- 4
- 1
- 3
- 2
- yoxdur

9 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılması aşağıdakı şərtlərdən hansı ilə tənzimlənir?

- iqtisadiyyatın kompleks inkişafı;
- iqtisadi birlik;
- ərazi əmək bölgüsü;
- ərazi birliyi;
- sahələrarası əlaqələr;

10 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- xarici iqtisadi fəaliyyətdə trəzlığa nail olmaq
- ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
- iqtisadi artım əldə etmək
- yüksək səviyyəli məşulluğa nail olmaq
- qiymətlərdən sabitlik əldə etmək

11 Müstəqillik nədir?

- ölkənin birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılmasıdır;
- iqtisadi sistemin hərtərəfli inkişafını təmin edir;
- milli iqtisadi mənafeələrin hərtərəfli inkişaf etdirilməsidir;
- daxili ehtiyac üçün lazım olan mallar, xidmətlər və yaxud texnologiya əldə edilməsinin heç bir dövlətdən asılı olmamasını təmin etməkdir;
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad edilməsi və başqa dövlətə tabe olması deməkdir;

12 İqtisadi müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?

- ölkənin daxilində məhsuldar qüvvələrin inkişaf etdirilməsi
- iqtisadi siyasətin həyata keçirilməsində xalqın iştirakı
- iqtisadiyyatın əsas sahələrinin müstəqil inkişafı
- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən pəpd edilməsi və onun birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması
- xarici iqtisadi əlaqələrdə məhdudiyətlərin aradan qaldırılması, gömrük rüsumlarının azaldılması

13 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- iqtisadi artım əldə etmək
- qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
- yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq
- heç biri düz deyil
- xarici iqtisadi fəaliyyətdə trəzlığa nail olmaq

14 Milli dövlət dedikdə müəyyən ərazidə isthsal vasitələrinin, sahələrini və növlərinin ərazi komplekslərindən ibarət olan iqtisadi sistem başa düşülür. Nöqtələrin yerinə buraxılmış sövzü təyin edin və tərifini tamamlayın?

- milli hesablar sistemi
- milli gəlir
- milli iqtisadiyyat
- milli hissiyyat
- milli mənafe

15 Müstəqillik dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad edilməsi və başqa dövlətə tabe olması deməkdir;
- ölkənin birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılmasıdır;
- iqtisadi sistemin hərtərəfli inkişafını təmin edir;
- milli iqtisadi mənafeələrin hərtərəfli inkişaf etdirilməsidir

- daxili ehtiyac üçün lazım olan mallar, xidmətlər və yaxud texnologiya əldə edilməsinin heç bir dövlətdən asılı olmamasını təmin etməkdir;

16 Hər bir ölkənin milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat:

- mikroiqtisadiyyat
- açıq iqtisadiyyat
- qapalı iqtisadiyyat
- milli iqtisadiyyat
- mezoiktisadiyyat

17 Bu metod ən mühüm metodoloji yanaşmalardan biri hesab olunur. Bu metod müşahidə etmə və baza materiallarının toplanması cəmiyyətin həyatının başlıca mahiyyətini müəyyən etmək, ümumiləşdirmək, qanunları prinsiplər kriteriyalar və s. şəklində göstərərək üstünlük təşkil edir:

- Sintez metodu
- Təhlil metodu
- İnduksiya metodu
- Deduksiya metodu

- Elmi-abstraksiya metodu

18 Bu metod tədqiqatı əks etdirir, həqiqətin dərk edilməsi vahid nəticəyə gəlinmə prosesində ümumiləşdirilmiş nəticə çıxarmaq və ümumi vəziyyəti formalaşdırmağa imkan verən prosesdə baş verir:

- İnduksiya metodu
- Sintez metodu
- Təhlil metodu
- Deduksiya metodu
- Elmi -abstraksiya metodu

19 Müstəqil Azərbaycan iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsinin əsas potensialı:

- sosial-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni fəaliyyətdə beynəlmilləşləmə ilə millilik, milli dəyərlərlə bəşəri sərvətlər, milli idarəçilik, ölkə iqtisadiyyatının səmərəli şəkildə planlı idarə olunması, dövlətin plan və proqnozlarından səmərəli istifadəsi və s
- Xalqın maddi və mədəni tələbatının ən dolğun şəkildə ödənilməsi
- İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- Iqtisadi həvəsləndirmə sisteminin təkmilləşdirilməsi
- İstehsalın səmərəli təşkili və idarə edilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi

20 Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikasının qarşısında duran ən ümdə vəzifə hansidir:

- Bütün cavablar doğrudur
- Azad iqtisadiyyat qurmaq
- Iqtisadi müstəqillik əldə etmək
- Milli, şəxsi, fikri müstəqillik qazanmaq
- Milli valyutasını yaratmaq

21 Azərbaycan iqtisadiyyatı fənninin öyrənilməsi, tədqiq edilməsində aşağıdakı amillərdən üstün olanı hansıdır:

Yeni iş yerlərinin yaradılması və məşğulluğun gücləndirilməsinin təhlili

Milli sərvətlərin iqtisadi resursların səmərəli istifadəsi səviyyəsinin öyrənilməsi

- Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafını o cümlədən ÜMM, ÜDM-nin əsas göstəricilərinin adambaşına düşən investisiya qoyuluşları, həmçinin xarici investisiyaların xarici iqtisadi fəaliyyətinin ixracının təhlili
- Ölkənin resurs potensialının səviyyəsinin təhlili
İstehsalın strukturu və rəqabət qabiliyyətlilik səviyyəsinin təhlili

22 Bu metod - özündə o tədqiqatı əks etdirir ki, proseslər haqqında bilik və hadisələr ümumi vəziyyətdən xüsusi və vahid fikirdən keçidlə formalaşır:

İnduksiya metodu

Sistemli yanaşma metodu

- Deduksiya metodu
- Təhlil metodu
Sintez metodu

23 Bu zaman mürəkkəb proseslərin ən sadə elementlərini aşkar etmək məqsədilə sahələr və öyrənilən vasitələr qruplaşdırılır. Bu hansı metoddur:

- Təhlil metodu
- Sintez metodu
İnduksiya metodu
Deduksiya metodu
Elmi-abstraksiya metodu

24 Bu metodla - təhlil zamanı ayrılan hissə və tərəflərin formalaşması baş verir:

Elmi-abstraksiya metodu

Deduksiya metodu

- Sintez metodu
- İnduksiya metodu
Təhlil metodu

25 Milli dövlətçiliyin bərpası və bazara keçidin təkamül yolunun ən vacib amili:

İnflyasiyaya yol verməmək üçün sərt maliyyə siyasəti yeridilir

Bazar münasibətləri əvvəlcə istehlak mallarının istehsalı və satışı sahəsini sonra isə investisiya sahəsini bürüyür

- Güclü inhisarçılığa meyilli olan sahələrdə qiymətlərdə dövlət nəzarəti saxlanılır

Bazar iqtisadiyyatı sürətlə formalaşdırılır, sahibkarlıq fəaliyyəti həvəsləndirilir

İstehlak bazarında dinamik tarazlığın bərqərar olması üçün qaydalar yaradılmasına təminat verir

26 Müstəqillik əldə etmək üçün dövlət konkret olaraq bir sıra iqtisadi funksiyaları yerinə yetirir. Bu funksiyalardan ən vacibi:

Bazar infrastrukturunun o cümlədən əmtəə və fond birjalarının yaradılması qiymətlərin liberallaşdırılması

Hamısı

tələb -təklif münasibəti əsasında qiymətin müəyyən edilməsi

Ölkədə düzgün pul-kredit siyasətinin aparılmasını nəzərdə tutan maliyyə

- Əhali müvafiq hissəsinin bazar iqtisadiyyatına uyğunlaşmasının təmini məqsədilə güclü sosial müdafiə sisteminin təşkili

27 Azərbaycanın müstəqillik əldə etdikdən sonra iqtisadiyyatını bir qədər ləngidən şərt:

- Yerli istehsalın daha çox keçmiş sovet standartlarında olması
- Coğrafi mövqeyi
Ölkənin bazar iqtisadiyyatına keçməsi
Zəngin təbii sərvətlərə malik olması

Neft ixracatçısı olması

28 Bu- azad iqtisadiyyat sayılmır:

Özünün yetkin milli bazarı və bu bazarın tələblərinə cavab verən strukturla qərarlaşsın

Dövlət idarəçilik əməllərinə malik olsun

- Hər hansı bir ölkədən asılı olsun
- Müstəqil möhkəm valyutası, maliyyə kredit bank sistemi fəaliyyət göstərsin
Öz dayaqları üzərində inkişaf edə bilsin və özünün təkrar istehsal etmək qabiliyyətinə malik olsun

29 Bu iqtisadi müstəqillik deyil:

Sərbəst dünya bazarına çıxma bilmək

Cəmiyyət özünü iqtisadi cəhətdən yaşatmaq gücünə malik olmalıdır

Sahib olduğu sərvətdən öz mənafeyinə uyğun istifadə etməlidir

- İmperiya asılılığına malik olmaq
- Cəmiyyətin tarix boyu yaratdığı və təbiətin ona bəxş etdiyi sərvətə sahib olmalıdır

30 Azərbaycanın milli iqtisadiyyatını inkişaf etdirən əsas amil nədir?

- əmtəə-pul münasibətləri
- iqtisadi əlaqələr
dünya bazarında iştirak səviyyəsi
xarici-iqtisadi əlaqələrin mühüm istiqamətləri
istehsalın strukturu

31 Milli iqtisadi mənafehlərin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

- dövlət müstəqilliyi;
- siyasi müstəqillik;
mədəni müstəqillik;
sosial müstəqillik;
iqtisadi müstəqillik;

32 Milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

siyasi, mədəni, mənəvi;

iqtisadi, sosial, sahəvi;

ideoloji, dəyər, struktur;

- iqtisadi, siyasi, ideoloji;
- regional, sahəvi, iqtisadi;

33 Milli iqtisadiyyat.....?

beynəlxalq iqtisadiyyatla yalnız qarşılıqlı əlaqə çərçivəsində ayrı-ayrı ölkələrin inzibati ərazi sərhədləri üzrə təbii-coğrafi fərqlərə görə bölünən bir sistemdir

ayrı-ayrı ölkələrlə ixrac-idxal əməliyyatları ilə müəyyən olunan bir sistemdir

ayrı-ayrı ölkələrin müvafiq olaraq daxili maliyyə resurslarını müəyyənləşdirən bir sistemdir

- beynəlxalq iqtisadiyyatla əlaqə və asılılıq çərçivəsində ölkələrin inzibati ərazi sərhədləri üzrə təbii-coğrafi, sosial-iqtisadi, texniki-texnoloji fərqlərə görə bölünən müstəqil təsərrüfat sistemidir
- ayrı-ayrı ölkələrin daxili ehtiyatlarını müəyyən edən bir sistemdir

34 Milli istehsalın iqtisadi şərtləri dedikdə nə başa düşülür?

istehsal təsərrüfat prosesinin və iqtisadiyyatının subyektlərini əhatə etməsidir;

sosial-mədəni mühitin təmin edilməsidir;

xarici təkrar istehsal və daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

xarici təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

- daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

35 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin dördüncü mərhələsinə aiddir?

1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;

1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;

- 2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

2004 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;

36 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin üçüncü mərhələsinə aiddir?

1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;

2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;

- 1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;

1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

37 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin ikinci mərhələsinə aiddir?

1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

- 1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;

1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;

1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;

38 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin birinci mərhələsinə aiddir?

1994-1996 cı illəri əhatə etməklə makroiqtisadi sosial və siyasi sabitliyi, xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək və sistemli tədbirlərinin həyata keçirilməsi dövrüdür;

- 1992-1994 cü illəri əhatə edir, hiperinflasiya və bazarın “oyun qaydalarını” hərəkətə gətirmək mərhələsi kimi qəbul etmək olar;

1980-1986 cı illəri əhatə edir, sosialist təsərrüfat sisteminin mövcud olduğu dövr idi;

1996-2003 cü illəri əhatə etməklə daha çox sistem böhranının aradan qaldırılması, antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi ilə Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına qoşulması dövrü;

2003 cü ildən indiyə qədərki dövrdə dövlət büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi, milli valyuta məzənnəsinin aparıcı valyutalara nisbətən səviyyəsinin sabit saxlanılmasına nail olunmağa başladı;

39 Azərbaycan iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidini təhlil edərkən neçə mərhələyə bölmək olar?

- 5
- 8
- 4
- 3
- 2

40 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

iqtisadi artım əldə etmək;

xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;

qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;

yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;

- rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;

41 Milli iqtisadiyyatı bazar mexanizminə əsaslanaraq inkişafını tənzimləmək üçün dövlətin gördüyü tədbirlərin sırasının düzgün verildiyi cavabı tapın:

ideoloji, tarixi, siyasi
siyasi, dini, mədəni

- iqtisadi, ideoloji, siyasi
iqtisadi, mədəni, tarixi
siyasi, iqtisadi, tarixi

42 Milli iqtisadi mənafeələrin reallaşmasının mühüm ilkin şərti nədir?

siyasi müstəqillik;
mədəni müstəqillik;
sosial müstəqillik;
iqtisadi müstəqillik;

- dövlət müstəqilliyi;

43 milli iqtisadiyyatın formalaşması üçün aşağıdakı ilkin şərtlərin olması müstəsna əhəmiyyətə malikdir.

A) iqtisadi B) hüquqi C) təşkilati D) sosial E) siyasi

A,B,D,
A,B,C,
A,D,
● A,C,E,
A,B

44 Milli iqtisadiyyatın qlobal strateji məqsədi: A) xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və saxlanılması B) dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi C) bir-birilərinə zidd olan, təkzib edən, bəzən də antoqonist məqsədlər güdən çoxlu sayda məmurlar arasında kompromisin tapılması

- A,B,C
A,B
B
C
A

45 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün Azərbaycan Respublikasının həyata keçirdiyi vacib olan vəzifələrdən biri bu sıraya aid deyil:

- davamlı iqtisadi artıma nail olmaq
əhalinin gəlirlərinin fərqli cəhətlərlə əlaqələndirməklə maksimuma qaldırmaq
rəqabətin inkişafı və mənfəətin artırılması üçün şərait yaratmaq
iqtisadiyyatda müəyyən dərəcədə böhranı aradan qaldırmaq
xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafı

46 Aşağıdakı variantlardan iqtisadi müstəqilliyi daha dolğun əhatə edən cavab

- istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığı təmin etmək;
iqtisadiyyatın inkişafına əsaslanaraq dövlətin maraqlarının təmin olunması;
iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən azad olması və birtərəfli olaraq asılılığının aradan qaldırılması;
ölkələrin başqa ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrini təmin etmək;
maddi, xidmət, texnologiya baxımından heç bir dövlətdən asılı olmamaq;

47 Milli iqtisadiyyata aiddir

milli bazarı və ölkənin dünya iqtisadiyyatındakı mövqeyini tədqiq edir;
sosial problemləri tədqiq edir;

- Bütün cavablar doğrudur
iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;

48 Milli dövlət nədir?

- dövlətin sosial-iqtisadi münasibətlərini öyrənir;
dövlətin ərazi bütövlüyüdür;
milli təsərrüfatın formalaşmasıdır;
subyektiv mənafehlərin təşkili forması olmayıb, real həqiqətdə həmin mənafehlərin təstiqinin ilkin şərti sayılır;
● ərazi-etnik mənafehlər, mədəni və dini adət-ənənələrlə beynəlxalq hüququn və demokratiyanın üzvü birliyindən yaranan siyasi sistemin əsas qurumudur;

49 Milli iqtisadiyyata aid olmayan variantı seçin?

- iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
sosial problemləri tədqiq edir;
ölkələr arasında iqtisadi asılılıq problemlərini
milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;
● dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;

50 Milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi qiymətləndirilir: A) milli sərvətdən istifadə dərəcəsi ilə B) investisiyaların istifadəsi dərəcəsi ilə C) milli gəlirdən istifadə dərəcəsi ilə

- A,B
A,B,C
A,C
C
● A

51 Milli iqtisadiyyat dedikdə başa düşülür:

- müəyyən ərazidə təkrar istehsal sahələrinin fəaliyyəti
● müəyyən ərazidə təkrar istehsal sahələrinin və növlərinin ərazi komplekslərinin məcmusu
müəyyən ərazidə iqtisadi sahələrin yerləşməsi
müəyyən ərazidə istehsal sahələrinin və növlərinin fəaliyyəti
müəyyən ərazidə istehsal sahələrinin və növlərinin məcmusu

52 Milli iqtisadiyyat dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
● müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan
düzgün cavab yoxdur
bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi

53 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
● asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat

54 Milli iqtisadiyyatın tarazlı və dinamik inkişafı nəyi müəyyən edir?

- rəqabətin qorunub saxlanması
● xarici iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyi
heç biri düz deyil

qiymət siyasətini
idxal siyasəti

55 Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat:

- asılı milli iqtisadiyyat
- müstəqil milli iqtisadiyyat
- qapalı milli iqtisadiyyat
- qarışıq milli iqtisadiyyat
- yanım müstəqil milli iqtisadiyyat

56 Sənaye istehsalının natamam tsikli, kənd təsərrüfatında yarımfabrikatlar istehsalının üstünlüyü, öz iqtisadi resursları üzərində sərbəst sərəncam verə bilməmək hansı iqtisadiyyatın xüsusiyyətləridir?

- müstəqil milli iqtisadiyyatın
- qapalı milli iqtisadiyyatın
- açıq milli iqtisadiyyatın
- asılı milli iqtisadiyyatın
- qarışıq milli iqtisadiyyatın

57 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
- aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat
- sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

58 Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq inteqrasiya səviyyəsinə görə formaları:

- qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

59 Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri:

- iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi sabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı
- iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
- iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət
- iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya
- məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi

60 İnkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat:

- zəif və yanmasılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

61 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə formaları:

- asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- qapalı və asılı milli iqtisadiyyat
- açıq və qapalı milli iqtisadiyyat

sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat

62 Bütün milli iqtisadiyyatlar üçün əsas ümumi cəhət nədir?

- təbii qüvvələrin uzlaşdırılması
- təbii ehtiyatların olması
- istehsal səriştəsi
- əmək şəraiti
- təsərrüfatçılıq fəaliyyəti

63 Azərbaycanda özəlləşdirmənin başlıca məqsədləri hansılardır:

- təsərrüfat subyektləri üçün xüsusi mülkiyyət və sərbəst rəqabət prinsipləri əsasında özü-özünü tənzimləyən bazar iqtisadiyyatı mühitinin yaradılması
- bütün cavablar doğru deyil
- bütün cavablar doğrudur
- milli iqtisadiyyata investisiyaların, o cümlədən xarici investisiyaların cəlb edilməsi
- xalq təsərrüfatı strukturunun bazar iqtisadiyyatının tələblərinə uyğun olaraq yenidən qurulması

64 Azərbaycan modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

- firmaların rəhbərlərinin və işçilərinin gəlirləri arasında ciddi fərqlərin olması
- sosial siyasətin qalıq prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
- dövlətin birbaşa investisiyalarından iqtisadiyyatda geniş istifadə olunması
- aztəminatlı əhali qrupları üçün mümkün yaşayış şəraitinin təmin edilməsi
- bazar mexanizminin sərbəst və səmərəli fəaliyyəti

65 Azərbaycanda keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- ənənəvi sistem
- qarışıq iqtisadi sistem
- bazar sistemi
- planlı təsərrüfat
- amirlik sistemi

66 Ölkədə keçid dövrünün ilkin şərtlərini neçə ölçüdə qruplaşdırmaq mümkündür:

- məhdud
- 2
- müxtəlif
- 3
- 4

67 Azərbaycanda bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemləridir:

- idarəetmənin təkmilləşdirilməsi
- ilkin şərtlər
- iqtisadiyyatın transformasiyası
- siyasətin transformasiyası
- düzgün cavab yoxdur

68 Azərbaycanda bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemlərindən biri deyil?

- ilkin şərtlər
- sətir qiymətlər
- korrupsiya
- islahat strateqiyaları
- anormal kapitalizm

69 Azərbaycanın keçid dövrünün islahatlarına təsiri əlverişli, neytral və neqativ ola bilər. Bu amillər hansıdır?

- soial –mədəni
- demoqrafik
- qeyri-siyasi
- düzgün cavab yoxdur
- qeyri-iqtisadi

70 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarından biri yanlışdır:

- bazar infrastruktur və seqmentlərinin yaradılması
- qiymətlərin kəskin azalması, əhalinin maddi rifah halının artması
- əhalinin sosial müdafiəsinin təşkili
- antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunmaq
- azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması üçün antiinşisar və haqsız rəqabət formalarının, tədbirlərinin həyata keçirilməsi

71 Milli iqtisadi tarazlıq mexanizminin fəaliyyətinin müşahidə edilməsində məqsəd: A) xalqın yüksək həyat keyfiyyətinin yaradılması və saxlanılmasıdır B) dövlətin milli, o cümlədən iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsidir C) iqtisadi fəaliyyətin sonrakı inkişafını stimullaşdıran müvafiq institusional dəyişikliklərin reallaşması hesabına potensial durğunluğun qətt edilməsidir.

- A,B
- A,B,C
- B
- A
- C

72 ölkədə yaranmış (yaranacaq) institusional sistem dedikdə nəyi başa düşmək olar? A) rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi B) hər bir ölkədə və dünya birliyində qəbul edilmiş müəyyən norma və qaydalara müvafiq olaraq iqtisadi fəaliyyətin həyata keçirilməsi C) milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi

- A,B,C
- A,C
- C
- A
- B

73 Qloballaşan dünyada Azərbaycanın milli iqtisadiyyatının formalaşması və inkişafı sahəsində ən başlıca vəzifələri:

- rəqabət qabiliyyətliliyi və milli iqtisadi təhlükəsizlik problemləri istiqamətində tədbirlərin həyata keçirilməsi
- risklərdən müdafiə
- suverenliyin təmini
- sosial problemlərin həlli
- milli iqtisadi sistemin fəaliyyətinin tənzimlənməsi

74 Real həyatda dövlətin funksiyaları:

- proteksionist, qarətçi
- proteksionist, yırtıcı
- konkret, yırtıcı
- proteksionist, məhsuldar
- konkret, məhsuldar

75 Qarışıq iqtisadiyyat modeli dedikdə nə başa düşülür?

dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək, sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

- bu model həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənilir;

burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;

76 Müəssisə bazara xidmət və məhsul çıxaran istehsal prosesi istehlakçıların marağının ahəgdarlığını təmin edən təşkilatdır – deyilən nəzəri fikirlər milli iqtisadiyyatın hansı konsepsiyasını təşkil edir?

- sosial
institutsional
istehlak
resurs
məhsul

77 Müəssisə bazara çıxarılan uyğun hüquq orqanında qeydə alınmış, ümumi əmtəə nişanı olan əmtəə və xidmətlərin məcmusu – qeyd olunan fikirlər milli iqtisadiyyatda hansı konsepsiyanın nəzəri əsasını təşkil edir?

- resurs
istehlak
institutsional
- məhsul
sosial

78 Bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarından biri yanlışıdır:

bazar infrastruktur və seqmentlərinin yaradılması

əhalinin sosial müdafiəsinin təşkili

azad rəqabət mühitinin formalaşdırılması üçün antiinşisar və haqsız rəqabət formalarının, tədbirlərinin həyata keçirilməsi

- qiymətlərin kəskin azalması, əhalinin maddi rifah halının artması
antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunmaq

79 Aşağıdakı bəndlərdən birində dövlətin iqtisadiyyatda iştirakının modellərinin düzgün sayı və onlardan biri verilmişdir. Bu cavabı tapın:

- 3 sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli
- 5 azad bazar iqtisadiyyatı modeli
- 4 tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modelli
- 5 qarışıq bazar iqtisadiyyatı modeli
- 4 vahid bazar iqtisadiyyatı modeli

80 Aşağıdakı fikirlərdən birində İsveç modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:

- kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı
əhalinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır:
yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması
yüksək gəlirlərin olması
yüksək vergi

81 Hansı modeldə istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması əsas göstəricilərdən biridir:

- Yapon modeli
Amerika modeli

İsveç modeli
Alman modeli
Cənubi-Koreya modeli

82 Azərbaycan bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsinin xarakterik xüsusiyyəti deyil:

- bazanın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək
bunların hamısı
antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi
monetar siyasətin tənzimlənməsi

83 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti?

- vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır; dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması; bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi; əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür; bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergiqoyma müşahidə olunur;

84 Azad bazar iqtisadiyyatı modeli dedikdə nə başa düşülür?

- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir; dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir; bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır; həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik, dövlətin müəyyən tədbirləri vasitəsilə reallaşdırılır; dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə sosial problemlərin həllini istiqamətləndirir;

85 Hansı modeldə dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi minimum səviyyədədir:

- Amerika modeli
Yapon modeli
Cənubi-Koreya modeli
Alman modeli
İsveç modeli

86 Azərbaycanın bazar iqtisadiyyatına keçidinin II mərhələsi hansı xüsusiyyəti ilə səciyyələnir?

- makroiqtisadi, sosial və siyasi sabitliyi xüsusilə maliyyə sabitliyini təmin etmək
monetar siyasətin tənzimlənməsi
dövlətin büdcə kəsirinin minimuma endirilməsi
antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi
bazanın «oyun qaydaları»nı hərəkətə gətirmək

87 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti dedikdə nə başa düşülür?

- vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır; bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergiqoyma müşahidə olunur; bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi; dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması; əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür;

88 Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatının bazar münasibətlərinə keçidinin necə mərhələsi olmuşdur:

3
6
2
5

89 Aşağıdakı fikirlərdən birində İsvec modeli üçün aid olmayan xüsusiyyətlər verilib:

yüksək gəlirlərin olması
 əhalinin milli gəlirinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə yenidən bölüşdürülməyə əsaslanır:
 yüksək əmək haqqı və vergi yükünün çox olması nəticəsində milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətinin aşağı salınması

- kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı
- yüksək vergi

90 Bazar iqtisadiyyatına keçidin yollarına aid deyil?

antiinflasiya tədbirlərinin həyata keçirilməsi və maliyyə sabitliyinə nail olunma;
 bazar infrastrukturu və seqmentlərinin yaradılması;
 qiymətlərin liberallaşdırılması,tələb və təklif əsasında formalaşması;
 əhalinin sosial müdafiəsinin təşkil edilməsi;

- tələb və təklif arasında tarazlığın pozulması,maliyyə sabitliyinin pozulması;

91 Qarışıq iqtisadiyyat modeli nədir?

dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək,sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

- bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;

burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub,bazar mexanizmlərini tənzimləyir;
 dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

92 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli nədir?

bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;

dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

- dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək,sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub,bazar mexanizmlərini tənzimləyir;

93 Tənzimlənən bazar iqtisadiyyatlı model nədir?

dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək,sosial problemlərin həllinə istiqamətləndirilir;

- dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub,bazar mexanizmlərini tənzimləyir;

bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır və məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

bu model həm dövlət,həm də özəl strukturlara malik qarışıq iqtisadiyyat baxımından həyata keçirilərkən tənzimlənir;

94 Azad bazar iqtisadiyyatı modeli nədir?

dövlətin iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

- burada dövlətin iştirakı minimum səviyyədə olub, bazar mexanizmlərini tənzimləyir;

bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır;

həm dövlət, həm də özəl strukturlara malik, dövlətin müəyyən tədbirləri vasitəsilə reallaşdırılır;

dövlət tərəfindən büdcə vergi tənzimlənməsi vasitəsilə sosial problemlərin həllini istiqamətləndirir;

95 Alman modelinə aiddir?

davamlı inkişaf üçün bütün təsərrüfat formalarının müxtəlif şəraitdə yaranması ilə fərqlənir;

- dövlət qiymətlərə, rüsum və tariflərə, texnoloji standartlara təsir göstərməklə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına kömək edir;
- həm planlı iqtisadiyyat, həm də bazar tənzimləmə metodlarına əsaslanaraq iqtisadiyyatda ixrac yönümlü sahələrin inkişafına üstünlük verir;
- dövlət tərəfindən tədbirlər, proqramlar qəbul olunmaqla – bank, idxal, ixrac əməliyyatlarının nəzarəti tətbiq edilir; iqtisadi təsərrüfat fəaliyyətinə əsaslanaraq kompleks şəkildə inzibati və iqtisadi mexanizmlər vasitəsilə təsir göstərir;

96 İsveç modelinin çatışmayan cəhəti?

- vergi yükünün və əməkhaqqının yüksək olması milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyini aşağı salır; dövlətin bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsinin olmaması; bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələrin iştirak etməsi; əhalinin milli gəlirlərinin çox hissəsi büdcə vasitəsilə bölüşdürülmür; bu modeldə gəlirlərin çox olmasına baxmayaraq, aşağı vergi qoyma müşahidə olunur;

97 İsveç modelinə aiddir?

bu modeldə gəlirlərin aşağı olması ilə yüksək vergi qoyma müşahidə olunur;

bu modeldə sosial siyasəti zəif olan ölkələr çıxış edir;

bu modeldə dövlət bölməsinin iqtisadiyyata demək olar ki, müdaxiləsi yoxdur;

- bu modeldə sosial siyasəti güclü olan və iqtisadi inkişafa meyilli olan ölkələr daxildir; bu modeldə gəlirlərin yüksək olması ilə aşağı vergi qoyma müşahidə olunur;

98 Yapon modelinə aiddir?

bu model məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini azaldır;

bu model istehsal xərclərini maksimumlaşdırır;

bu model əlverişsiz hesab olunur, əhali arasında çox böyük təbəqələşmə yaradır;

- bu model istehsal xərclərini minimumlaşdırır, məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır; bu model məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini artırır, istehsal xərclərini isə maksimumlaşdırır;

99 Dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə xidmət edərək makroiqtisadi siyasət baxımından sosial problemlərin həllinə istiqamətlənən bazar iqtisadiyyatı modeli hansıdır?

tənzimlənməyən bazar iqtisadiyyatı modeli

azad bazar iqtisadiyyatı

tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modeli

- sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatı modeli
- qarışıq iqtisadiyyat modeli

100 Azərbaycan iqtisadiyyatının yaranması və inkişafı neçə mərhələyə bölünür?

- 4 mərhələyə;
- 3 mərhələyə;
- 5 mərhələyə;
- 2 mərhələyə;
- 1 mərhələyə;

101 Bunlardan hansı keçid dövrünün əsas problemlərindən biri deyil?

- sətir qiymətlər
- ilkin şərtlər
- anormal kapitalizm
- islahat strateqiyaları
- korrupsiya

102 Keçid dövrünün ilkin şərtlərini neçə ölçüdə qruplaşdırmaq mümkündür?

- 2
məhdud
4
müxtəlif
3

103 İqtisadi transformasiyanın həyata keçirilməsi üçün zəruri olan tədbir nədir?

- heç biri düz deyil
- korrupsiyanın azaldılması
iqtisadi resursların bölgüsü
rəqabətin qorunub saxlanması
inhisarçılığın aradan qaldırılması

104 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın həyata keçirilə bilməsi üçün görülməsi vacib olan əsas tədbirlərə aiddir?

- korrupsiyanın azaldılması
rəqabətin qorunub saxlanması
heç biri düz deyil
iqtisadi resursların bölgüsü
inhisarçılığın aradan qaldırılması

105 Respublikamızda həyata keçirilən transformasiya yönümlü dəyişikliklər özünü nədə biruzə vermişdir?

- tələblə təklifin uyğunluğunda
bütün cavablar düzgündür
istehsalın genişləndirilməsində
ümumi milli məhsulun artırılmasında
- dünya maliyyə və iqtisadi böhranının dayandırılmasında

106 İqtisadi inkişafın dinamizmi nədə ifadə olunur: 1. İqtisadi artım sürətində 2. Xarici borcun azalmasında 3. Mütərəqqi struktur dəyişikliklərində 4. Həyat səviyyəsinin artmasında 5. İnflyasiyanın zəifləməsində

- 1, 5
1, 3
1, 2
2, 4
4, 5

107 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının başa çatdığını göstərir?

- 2007
- 2010
- 2008
- 2009
- 2011

108 Azərbaycanda özəlləşdirmə ilə bağlı neçə proqram qəbul olunmuşdur?

- 1
- 2
- 5
- 4
- 3

109 Tarixə Alman modeli kimin adı ilə düşüb?

C.M. Keyns

- Valras
- A. Marşall
- Fridmen
- Erxard

110 Respublikamızda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin ilk proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 1996-cı ildə
- 1993-cü ildə
- 1995-ci ildə
- 2001-ci ildə
- 2003-cü ildə

111 Aşağıdakılardan hansı keçid dövrünün mahiyyətini xarakterizə edir?

- sosial-iqtisadi münasibətlərin formalaşması
- heç biri düz deyil
- dövlətin həyata keçirdiyi siyasət
- dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğu
- sahibkarlıq

112 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçidin əsası nə vaxt qoyulmuşdur?

- 1992
- 1999
- 1991
- 1990
- 1988

113 İndikativ planlaşdırma hansı bazar modelində tətbiq olunur?

- Yaponiya
- İsveç
- Alman
- Cənubi Koreya
- Fransa

114 İlk olaraq kənd təsərrüfatında islahatlar aparan model hansıdır?

- Amerikan modeli
- Alman modeli
- İsveç modeli
- Yapon modeli
- Çin modeli

115 Hansı bazar modeli respublikamız üçün daha əlverişlidir?

- sosial demokrat
- Yaponiya
- sosial yönümlü
- Çin
- liberal

116 Sosial yönümlü bazar modeli digərlərindən hansı əlamətlərinə görə fərqlənir?

- xüsusi mülkiyyətin çox olmasına
- dövlət mülkiyyətinin payının çoxluğuna
- güclü sosial siyasət sisteminə malik olmasını
- ümumi milli məsulda dövlət büdcəsinin xüsusi çəkisinin azalmasına

sosial xərclərin qalığı xarakterində olmasına

117 Dövlətə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmağa icazə verən model hansı dövlətin adı ilə əlaqədardır?

- Çin
- Amerika
- Fransız
- Alman
- İsveç

118 Hansı ölkənin modelində hərbi xərclərdən imtina edilir?

- Amerika
- Heç biri düz deyil
- Yapon
- İsveç
- Alman

119 Bazarla bağlı islahatların ilk olaraq kənd təsərrüfatında aparılması hansı modelə xasdır?

- Amerikan modelinə
- Cənubi-Koreya modelinə
- Alman modelinə
- Çin modelinə
- Fransız modelinə

120 Bazara keçidin yolları hansılardır?

- inzibati-amirlik
- təkamül və şok terapiya
- heç biri doğru deyil
- demokratiya
- tənzimləmə

121 Keçid iqtisadiyyatında hansı iqtisadi sistem üstünlük təşkil edir?

- amirlik sistemi
- qarışıq iqtisadi sistem
- ənənəvi sistem
- bazar sistemi
- planlı təsərrüfat

122 Aşağıdakılardan hansı iqtisadi transformasiyanın prinsipləridir?

- İdeoloji prinsiplər
- Nəzəri-metodoloji prinsiplər
- Siyasi prinsiplər
- İqtisadi prinsiplər
- Təşkilati prinsiplər

123 Azərbaycanda bazara keçid dövrünün başa çatmasını bütövlükdə nəyə əsasən müəyyən etmək olar?

- ümumdünya ticarət təşkilatına üzv olmaq ərəfəsində olmağına
- ümumdünya iqtisadiyyatına inteqrasiya prosesinin güclənməsi
- bazar münasibətlərinin yaranması
- xüsusiləşdirmə
- dövlətsizləşdirmə

124 İqtisadi modelləri formalaşdıran prinsip hansıdır?

- bunların hamısı doğrudur
iqtisadi
siyasi
ideoloji
sosial

125 Cənub Şərqi Asiya ölkələrinin modellərində ümumi cəhət hansıdır?

bunların hamısı doğrudur

iqtisadiyyatda sosial problemlərin həllinin prioritetliyi

- dövlət və bazar tənzimlənməsinin milli xüsusiyyətlərlə vəhdəti
mövcud modellər sistemində öz yerinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı iqtisadi islahatlar aparılması
xüsusi mülkiyyətin, azad rəqabətin üstün mövqeyi

126 İsveç modeli üçün xarakterik hal hansıdır?

kasıblar və dövlətlilər arasında kəskin sosial təbəqələşmə

- müəssisələrdə güclü həmkarlar ittifaqlarının fəaliyyəti
sosial siyasətin qalığı prinsipi əsasında həyata keçirilməsi
ölkədə azad iqtisadi zonaların geniş yayılması
iqtisadiyyatda plan və bazar mexanizmlərinin vəhdəti

127 Yapon modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

beynəlxalq ticarətdə fəal iştirak

firmaların ömürlük mizd sisteminin tətbiqi

milli mənafehlərin şəxsi mənafehlərdən üstün tutulması

- kənd təsərrüfatı torpaqlarının ailələrin uzun müddətli icarəsinə verilməsi
investisiya və yığımin yüksək səviyyəsi

128 Amerika modeli üçün xarakterik olmayan hal hansıdır?

sosial siyasətin qalığı prinsipi əsasında həyata keçirilməsi

bazar mexanizminin sərbəst və səmərəli fəaliyyəti

firmaların rəhbərlərinin və işçilərinin gəlirləri arasında ciddi fərqlərin olması

aztəminatlı əhali qrupları üçün mümkün yaşayış şəraitinin təmin edilməsi

- dövlətin birbaşa investisiyalarından iqtisadiyyatda geniş istifadə olunması

129 Ölkələrin sosial inkişafına təsir edən xarici iqtisadi əlaqələrin əsas göstəricisi nədir?

təsərrüfatın asılılıq səviyyəsi

əmtəələrin xarici ticarətinin quruluşu

- əmtəə və xidmətlərin idxal-ixrac nisbəti
kapitalın beynəlxalq hərəkəti
texnologiyanın hərəkəti

130 İnkişaf etmiş ölkələrin tərəqqisini təmin edən amillər:

- əmək məhsuldarlığının yüksək olması
ETT nailiyyətlərinin istehsalda tətbiqi
ixtisaslı işçi qüvvəsinin üstün olması
yüksək məşğulluq səviyyəsi
iqtisadi artımın intensiv tipi

131 Dünya ölkələrinin sosial-iqtisadi vəziyyətini göstərən əsas amil nədir?

iqtisadiyyatın sosial quruluşu

iqtisadi artım tipləri

- iqtisadi inkişaf səviyyəsi

xarici iqtisadi əlaqələrin vəziyyəti
məşğulluq səviyyəsi

132 Sosial-iqtisadi inkişafda əsas mühüm amil nədir?

- istehsalın tarixi inkişaf səviyyəsi
- əmək ehtiyatları
- ölkənin coğrafi vəziyyəti
- adət və ənənələr
- elmi-texniki tərəqqi

133 Dünya ölkəsinin əsas sosial-iqtisadi fərqi nədir?

- texniki tərəqqi
- ölkənin ərazisi
- ölkənin əhalisinin sayı
- iqtisadi inkişaf durumu
- təbii-coğrafi şərait

134 Bazar sistemlərinin modellərini fərqləndirən cəhətlər:

- dövlət və kollektiv mülkiyyətin payı
- xüsusi mülkiyyətin payı
- bunların hamısı
- sosial məsələlərin həlli səviyyəsi
- iqtisadiyyata dövlət müdaxiləsinin həddi

135 Bazar sisteminin müxtəlif modeldə fəaliyyətinə səbəb nədir?

- bazar sisteminin tipləri
- bazarın infrastrukturu
- milli xüsusiyyətlər
- istehsalın strukturu
- bazar sisteminin növləri

136 Bazar iqtisadiyyatının Çin modelinin əsas xarakterik xüsusiyyəti:

- isləhatlaşma əvvəlcə kənd təsərrüfatında aparılır
- mütərəqqi prinsipləri özündə tətbiq edir
- iqtisadi mexanizmlərdən səmərəli istifadə edilməsi
- makroiqtisadi tənzimləmə sistemi gücləndirilir
- qarışıq iqtisadiyyata əsaslanır

137 Bazar iqtisadiyyatının sosial-dekmokrat modeli əsasən hansı ölkələrdə tətbiq olunur?

- Skandinaviya ölkələrində
- Braziliyada
- Çilidə
- İspaniyada
- Yunanıstanda

138 Bazar iqtisadiyyatının bu əsas modellərini tətbiq edən ölkələr əsas hansı cəhətə görə fərqlənir?

- əhalinin adət və ənənələrinə görə
- məhsuldar qüvvələrin inkişaf səviyyəsinə görə
- əhali təbəqələrinin gəlir səviyyəsinə görə
- məşğulluq səviyyəsinə görə
- sosial qrupların nisbətinə görə

139 Azərbaycan üçün hansı iqtisadi model münasibdir?

- Çin modeli
- sosial-demokrat bazar modeli
- sosial yönümlü bazar modeli
- liberal bazar modeli
- İsveç modeli

140 Sosial-demokrat modelinin başlıca xarakterik cəhəti:

- bu modelin əsasən sosial yönümlü modelə eyni olması
- gəlirlərə görə əhalinin az fərqlənməsi
- ÜMM-də dövlət büdcəsi payının yüksək olması
- əmək münasibətlərinin dövlət səviyyəsində tənzimlənməsi
- dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin daha çox olması

141 Sosial yönümlü bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti:

- orta müəssisələrin aparıcı yer tutması
- dövlətin orta müəssisələrə yardım etməsi
- dövlətin əhalinin məşğulluğunu tənzimlənməsi
- bəzi xidmətlərin pulsuz olması
- iqtisadiyyatda dövlət bölməsinin üstün olması

142 Liberal bazar iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhəti nədir?

- qiymətlərin sərbəstlik səviyyəsi
- iqtisadiyyatda xüsusi mülkiyyətin aparıcı rolu
- bazar subyektlərinin sərbəstliyi
- dövlət tənzimlənməsinin nisbətən məhdud olması
- dövlət mülkiyyətinin xüsusi çəkisinin az olması

143 İnkişaf etməkdə olan ölkələrin xarakterik cəhətləri:

- bunların hamısı
- aqrar-xammal ixtisaslaşması
- emal sənayesinin zəif inkişafı
- daxili bazar darlığı
- əhalinin yoxsulluq və savadsızlığı

144 Hansı ölkə sənaye məhsullarının rəqabətə qabiliyyətinə görə dünyada lider olmuşdur?

- ABŞ
- Fransa
- Yaponiya
- Almaniya
- Böyük Britaniya

145 Milli bazar modelləri hansılardır?

- Fransız modeli, Yapon modeli
- Alman modeli, İsveç modeli
- Bunların hamısı
- Cənubi Koreya və Çin modeli
- Amerika modeli

146 Keçid dövrü iqtisadiyyatına aid olan ölkələr:

- Şərqi Avropa ölkələri

Slovakiya, Rumıniya, Bolqarıstan

- Bunların hamısı
Polşa, Macarıstan, Çexiya
Rusiya

147 Dünyada və hər bir ölkədə sosial-iqtisadi inkişafın mühüm nəticəsi nədir?

qarşılıqlı iqtisadi əlaqələr
məhsuldar qüvvələrin inkişafı

- insan potensialı
məşğulluq səviyyəsi
əmək məhsuldarlığı

148 Azərbaycanda böhranın dayandırılması dövrü:

- 1994-1996-cı illər
2003-2009-cu illər
2000-2003-cü illər
1996-2000-ci illər
2010-2011-ci illər

149 Azərbaycanda iqtisadi inkişaf mərhələlərinin böhran dövrü:

hamısı düz deyil

- 1991-1993-cü illər
1994-1996-cı illər
1996-2000-ci illər
2000-2003-cü illər

150 Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

1993-1994-cü illər
2003-2004-cü illər
2009-2010-cu illər

- 2000-2003-cü illər
1994-1995-ci illər

151 Azərbaycanın milli iqtisadi inkişafın qərarlaşması dövrü:

1995-1996-cı illər
1994-1995-ci illər
2003-2009-cu illər

- 2000-2003-cü illər
1997-1998-ci illər

152 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin I proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

1993-cü il
2003-cü il
1996-cı il
2001-ci il

- 1995-ci il

153 Azərbaycanda dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsinin II proqramı nə vaxt qəbul olunmuşdur?

2001-ci il
2004-cü il
2005-ci il
1997-ci il

- 2000-ci il

154 Azərbaycanca dövlət pul-kredit siyasətindən nə vaxt istifadə edir?

- iqtisadiyyatda lazımi pul kütləsini təmin etmək və tənzimləmək üçün;
ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsi üçün;
inflyasiya səviyyəsinin maksimuma qalxması üçün;
əmək haqlarının endirilməsi üçün;
inflyasiyanın səviyyəsini tənzimləmək üçün;

155 Azərbaycanca pul-kredit siyasətinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ölkənin müsbət tədiyyə balansına nail olmaq;
ölkənin mənfi tədiyyə balansına nail olmaq;
inflyasiya ilə mübarizə aparmaq;
milli valyutanın məzənnəsi aparıcı dövlətlərin dönrli valyutalarına nisbətən tənzimləmək;
iqtisadi konyukturanı tənzimləmək;

156 Azərbaycanca pul-kredit siyasətinin əsas istiqaməti nədir?

- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;
bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur;
- kredit və pul emissiyasını stimullaşdırmaq və yaxud da onların hərəkətini məhdudlaşdırmaqdır;

157 Azərbaycanca milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir:

- Antiinhisar tənzimləmə tədbirləri həyata keçirilir.
Əhalinin sosial təminatını həyata keçirir
Ətraf mühitin mühafizəsi təmin edilir.
- Bunların hamısı
Dövlətin maliyyə-vergi siyasəti reallaşdırılır.

158 Azərbaycanca milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır;
bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;
milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir;
milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;

159 Azərbaycanca iqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılmasının əsas şərtlərindən biri səhvdir.

- şəxsi mənafeələr
ərazi birliyi
iqtisadi birlik
kompleks inkişaf
ərazi əmək bölgüsü

160 Azərbaycanca milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin gördüyü tədbirlərdən biri yanlış verilmişdir:

- ixtisaslaşma sahələrinin sayını artırmaq
xarici iqtisadi fəaliyyətdə trazlığa nail olmaq
qiymətlərdən sabitlik əldə etmək
yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq
iqtisadi artım əldə etmək

161 Azərbaycan dövlətinin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətləri:

fiskal, moneta və keynsçi

xarici-iqtisadi, pul-kredit siyasəti

- pul-kredit, fiskal, sosial və xarici iqtisadi siyasət məşğulluq, antiinflasiya, pul-kredit siyasəti valyuta, idxal-ixrac, sosial və xarici iqtisadiyyat

162 Yeni sistemin tələblərinə uyğun milli iqtisadiyyatın formalaşdırılması və inkişafı tələb edir: A)müvafiq olaraq mülkiyyət münasibətlərinin dəyişdirilməsini B)əhalinin tələblərinin yerinə yetirilməsini C)iqtisadi fəaliyyətin müvafiq institusional bazasının yaradılmasını D)hüquqi-normativ bazanın yaradılmasını

A,D

A,B,C,

A,B,D,

A,B

- A,C,B,

163 İqtisadiyyatın müstəqil milli əsaslarının yaradılmasının əsas şərtlərindən biri səhvdir.

- şəxsi mənafeələr iqtisadi birlik ərazi əmək bölgüsü kompleks inkişaf ərazi birliyi

164 Milli hisslər dedikdə nə başa düşülür?

hissi dövlət prinsiplərini əks etdirir;

milli dövlət quruculuğunun hissi cəhətdən təmin olunmasını əks etdirir;

ölkənin vətəndaşlarının milli sərvətlərə sahib olmasını, onun qorunub saxlanmasını əks etdirir; insanlarnın hərtərəfli olaraq müəyyən sistem daxilində və qrup şəklində inkişafını əhatə edir;

- bir dövlətin heç bir dövlətdən asılı olmamasını əks etdirir

165 Hüquqi dövlət dedikdə nə başa düşülür?

iqtisadiyyatın təsirindən azad edilməsini;

milli sərvətlərin qorunub saxlanılmasını;

- vətəndaşların milli sərvətlərə sahib olmağını; özünü idarəetmə sisteminin formalaşmasını və inkişafını; demokratik milli dövlət quruculuğunun hüquqi cəhətdən təmin olunmasını;

166 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1. Ölkənin sosial iqtisadi inkişafı proqnozlaşdırılaraq təhlil edilir. 2. Dövlət satınalmaları müəyyənləşdirilir. 3. Pul tənzimlənməsi həyata keçirilir. 4. Özəlləşdirmə tətbiq edilərək reallaşdırılır.

1,2,3

1,4,2

2,3,4

1,4

- 1,2,3,4

167 Pul-kredit siyasətinin əsas istiqaməti nədir?

orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;

- kredit və pul emissiyasını stimullaşdırmaq və yaxud da onların hərəkətini məhdudlaşdırmaqdır; investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur; bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır; əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalmasını təşkil edir;

168 Pul-kredit siyasətinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- inflyasiya ilə mübarizə aparmaq;
- iqtisadi konyukturanı tənzimləmək;
- ölkənin mənfi tədiyyə balansına nail olmaq;
- milli valyutanın məzənnəsi aparıcı dövlətlərin dönərli valyutalarına nisbətən tənzimləmək;
- ölkənin müsbət tədiyyə balansına nail olmaq;

169 Pul-kredit siyasəti öz əksini hansı tədbirlərdə tapır?

- iqtisadi və siyasi məqsədlərin reallaşdırılmasına yönəldilən tədbirlərdə tapır;
- əmək haqqlarının endirilməsi tədbirlərində tapır;
- inflyasiya səviyyəsinin yüksəldilməsi tədbirlərində tapır;
- bu siyasət özünü uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunun azalması tədbirlərində tapır;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempdə azalması tədbirlərində tapır;

170 Dövlətin pul-kredit siyasəti büdcə və vergi siyasətlərindən necə fərqlənir?

- inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasına görə;
- bu siyasət büdcə və vergi siyasətindən elə də fərqlənmir;
- iqtisadi konyukturanın tənzimlənməsində istifadə edilən tənzimləmə alətidir;
- əmək haqqlarının artırılmasına stimulyaradır;
- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsinə görə;

171 Dövlətin pul-kredit siyasətini təşkil edir?

- həmin sahədə dövlət tədbirlərinin məcmuu;
- bu siyasət uzunmüddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- investisiya ilə tələb arasındakı balanslığı pozur;
- əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempdə azalmasını təşkil edir;
- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;

172 İqtisadi siyasətin istiqaməti dövlətin yerinə yetirdiyi əsas funksiyalardan asılı olan dövlət quruculuğu modeli müəyyən edir: A)Qüvvədə olan institusional sistemdə nəzərdə tutulmuş qaydaları qoruyub saxlamağa yönəlmiş mühafizə B) Dövlətdə strateji xarakterə malik iqtisadiyyat sahələrinin miqdarı ilə bağlı olan C)İctimai nemətlər istehsalı ilə bağlı olan

- A,B,C
- A,B
- B,C
- A,C
- C

173 İqtisadi qaydanın aşağıdakı əsas istiqamətini ayırırlar: A)iri iqtisadi qruplaşmalarının fəaliyyəti B)dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri C) iqtisadiyyatın hakim mövqə tutma dərəcəsi

- B,C
- A
- C
- A,B
- A, C

174 Dövlətin maliyyə siyasəti ibarətdir kapitalların və uzunmüddətli investisiyaların (faiz stavkaları, birbaşa borçlar və s.) A)beynəlxalq hərəkətinə təsir göstərməkdən B)beynəlxalq vəziyyətdən C)dövlətin quruluşu modelindən

- B,C
- A,B
- A,B,C

- A
- A,C

175 Azərbaycan dövlətinin qarşısında duran əsas məsələlər:

ədalət prinsiplərinə əsaslanan quruluşa nail olunması
maddi nemətlərin proporsional bölgüsünü təmin etmək
hamısı düzdür
iqtisadi gəlirlərin təmin edilməsi

- sosial yönümlü milli iqtisadiyyatın yaradılması və inkişafı

176 Dövlət büdcəsinin kəsirini hökumət nəyin hesabına ödəyir?

qənaət hesabına
heç biri düz deyil
vergiləri artırmaqla

- daxili mənbələr hesabına
qiymətləri artırmaqla

177 Azərbaycanda sahə bölməsi özündə əks etdirir:

ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini
iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə
nəzərdən keçirilməsini

- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində müəssisələrin qarşılıqlı əlaqələrini
ölkənin ərazisində yerləşmiş müəssisələrin (istehsalın) məcmusunu
istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü

178 Azərbaycanda makroiqtisadi proqnozlaşdırma və planlaşdırma üçün nə xas deyil?

- yığım strukturu;
ərazi strukturu;
sosial struktur;
istehsal strukturu;
sahə strukturu;

179 Azərbaycanda keçid iqtisadiyyatının əsas ziddiyyətləri

hüquqi bazanın yaradılması
dürqunluq, işsizlik, inflyasiya

- köhnə ilə yeni iqtisadi sistem arasında
köhnə pul-kredit, maliyyə-vergi sistemi
təsərrüfat subyektləri arasında

180 Azərbaycanda hansı bazar modeli tətbiq olunur

- Yaponiya
- Rusiya
- ÇXR
- Almaniya
- ABŞ

181 Keçid iqtisadiyyatının əsas ziddiyyətləri

- dürqunluq, işsizlik, inflyasiya
- hüquqi bazanın yaradılması
- təsərrüfat subyektləri arasında
- köhnə pul-kredit, maliyyə-vergi sistemi
- köhnə ilə yeni iqtisadi sistem arasında

182 Keçid iqtisadiyyatı konsepsiyası kimə məxsusdur

- Y.Şumpeter
- M. Fridman
- C. Helbreyt
- V.Kornai
- C.Keyns

183 Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı növ inflasiya idi?

- gizli
- hiper
- qəfil
- sürətli
- açıq

184 Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflasiya hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- erməni təcavüzkarlığı
- iqtisadi əlaqələrin dağılması
- ölkədaxili qarşıdurmalar
- hamısı düzdür
- siyasi qeyri-sabitlik

185 2000-ci ildən etibarən ixracın ÜDM-də əhəmiyyətli yerə sahib olması nə ilə əlaqədar olmuşdur?

- e) Sahibkarlığın inkişafından
- Qeyri-neft sektorunun inkişafından
- b) İstehsalın inkişafından
- Neft ixracının artmasından
- d) Valyuta artımından

186 Azərbaycanın dövlət büdcəsində profisit hansı ildə olmuşdur:

- 2004-2005
- 2008-2009
- 2007-2008
- 2006-2007
- 2005-2006

187 Azərbaycanda özəlləşmənin çəklərlə həyata keçirilməsi nə üçün gözlənilən nəticəni vermədi

- Səhmdar cəmiyyətinin inkişaf etməməsi
- Dövlət inhisarı
- Özəlləşdirmə proqramının gecikdirilməsi
- İnvestisiyanın azaldılması
- Kiçik şirkətlərin özəlləşdirilməsinə diqqət ayrılmaması

188 Azərbaycanda ilk özəlləşdirmə proqramı hansı illəri əhatə etmişdir.

- 1994-1996
- 1995-1998
- 1992-1996
- 1991-1994
- 1993-1995

189 Fəal antiinflasiya siyasətinə aiddir

- Vergi dərəcələrinin azaldılması

İqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulması

- Hamısı düzdür
Heç biri düz deyil
Dövlət xərclərinin artırılması

190 Yüksək inflyasiya şəraitində həyata keçirilən ilk tədbir

- inflyasiyanın neytrallaşdırılması
qiymət və əmək haqqı üzərinə nəzarət
Vergi dərəcələrinin azaldılması
Dövlət xərclərinin artırılması
Qiymətlərin tənzimlənməsi

191 Azərbaycanda istehsalın inkişafının və əhalinin rifah halını əks etdirən göstərici

- ümumi daxili məhsul
ümumi milli məhsul
adambaşına düşən ÜDM
xalis milli əhsul
milli gəlir

192 Azərbaycanda ÜDM-in ölçülməsi

- gəlirlərə və istehlaka görə
istehsal və istehlaka görə
gəlirlərə və xərclərə görə
gəlirlərə və istehsala görə
xərclərə və istehsala görə

193 Azərbaycanın insanın inkişaf indeksi göstəricisi

- İşsizlik
əmək ehtiyatı
İqtisadi fəallıq
Təhsil
Sosial təbəqələşmə

194 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçid hansı dövrdə başlanılmışdır

- 1989
1988
1992
1990
1991

195 Əgər potensial və real ÜDM bərabərdisə bu halda iqtisadiyyatda

- Hamısı düzdür
İşsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
Tsiklik işsizlik yoxdur
Friksion işsizlik var
Struktur işsizlik var

196 Əgər Azərbaycan vətəndaşı Türkiyənin özəl müəssisələrindən birində çalışarsa onun əldə etdiyi gəlir daxildir:

- Azərbaycan və Türkiyənin ÜMM-na
Azərbaycan ÜMM-na və ÜDM-na
Azərbaycanın ÜMM-na və Türkiyənin ÜDM

Azərbaycanın ÜDM-na və Türkiyənin ÜDM-na
Həm Azərbaycan, həm də Türkiyənin ÜMM-na

197 Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in gəlirlərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- xalis ixrac
- dolaylı vergilər
- birbaşa vergilər
- renta ödəmələri
- bölünməmiş mənfəət

198 Aşağıdakılardan hansı ÜDM-in xərclərə görə hesablanmasında nəzərə alınmamışdır?

- dividendlər
- investisiya xərcləri
- kredit
- amortizasiya
- dövlət xərcləri

199 Nominal ÜDM-in real ÜDM-ə nisbətinin faizlə ifadəsi:

- ÜDM-in deflyatoru
- Hamısı düzdür
- Heç biri düz deyil
- Gəlir əyrisi
- qiymət indeksi

200 Azərbaycanda ÜDM-in adambaşına düşən kəmiyyəti:

- Gəlirinin ümumi həcmi xarakterizə edir
- hamısı düzdür
- istehsalın ümumi həcmi xarakterizə edir
- əhalinin orta gəlir və xərclərini xarakterizə edir
- Istehlakın ümumi həcmi xarakterizə edir

201 Azərbaycanda iqtisadiyyatında makroiqtisadi modelin təhlilində hansı kəmiyyətlərdən istifadə edilir?

- Konkret və qarışıq kəmiyyətlərdən
- Riyazi və statistik kəmiyyətlərdən
- Sadə və konkret kəmiyyətlərdən
- Sadə və qarışıq kəmiyyətlərdən
- Ümumiləşdirilmiş kəmiyyətlərdən

202 Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatına keçiddə xüsusi firmaların yaradılması üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur?

- Dövlət müdaxiləsinin zəiflədilməsi
- Xüsusi mülkiyyətin stimullaşdırılması
- Müəssisələrin dövlətsizləşdirilməsi
- Qiymətlərin aşağı salınması
- Güzəştlərdən və subsidiyalardan istifadə olunması

203 Azərbaycanda 1994-cü ildəki hiperinflasiyanın səbəbi nə olmuşdur?

- Azərbaycan manatının dəyərini itməsi
- büdcə kəsirinin mövcudluğu ilə pul emissiyası
- heç biri düz deyil
- hamısı düzdür
- istehlak məhsulları idxalının azalması

204 Azərbaycan Respublikasında 2004-2008, 2009-2013-cü illərdə işsizliyin azaldılması istiqamətində həyata keçirilən hansı tədbirlər işsizliyin azaldılmasına səbəb olmuşdur?

- Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
- Əhalinin sosial müdafiə proqramı
- Məşğulluq haqqında qanun
- Regionların sosial iqtisadi inkişaf proqramı
- Sahibkarlığa kömək milli fondu

205 Milli iqtisadiyyatın vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

- bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir;
- hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir; ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır; milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir; milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;

206 Milli iqtisadiyyat kursunun öyrəndiyi obyekt nədir?

- iqtisadi islahatların zəruriliyi;
- milli istehsal-təsərrüfat prosesi;
- ictimai iqtisadi hadisələr;
- sosial iqtisadi proseslər;
- daxili iqtisadi fəaliyyət;

207 Valyuta siyasətinin xarakteri aslısır. A) Valyuta ehtiyatlarının həcmindən B) beynəlxalq vəziyyətdən C) dövlətin quruluşu modelindən

- A,C
- A,B,C
- C
- A,B
- B,C

208 Makroiqtisadi proporsiyalara hansı formada rast gəlmək olmur?

- istehsalın müxtəlif bölmələri arasında;
- məhsuldar qüvvələrin ərazi üzrə bölüşdürülməsi;
- iqtisadiyyatın müxtəlif sahələri arasında;
- istehsalın müxtəlif sferaları arasında;
- tarazlı xarici iqtisadi əlaqələr arasında;

209 Proporsiyalar:

- daimi olub sosial və iqtisadi inkişaf istiqamətindən asılı olaraq dəyişmiş;
- kəmiyyət və keyfiyyət cəhətdən dəyişkən olur;
- sadə, xüsusi və mürəkkəb formalarda olur;
- proporsiyanın dəyişilməsi elm tutumlu sahələrin inkişafına təsir etmir;
- dəyişkən olmayıb, ümumi və xüsusi formada olur;

210 Dövlətlərarası proporsiyalar dedikdə nə başa düşülür?

- dövlətlər arasında balansın yaradılması;
- müxtəlif dövlətlər arasında beynəlxalq əmək bölgüsünün əsasını təyin etməsi;
- bir sahə daxilində istehsal prosesinin yaradılması;
- dövlətlər daxilində milli iqtisadiyyatın ən iri sferasının tənzimlənməsi;
- dövlətlərin müəyyən ərazi daxilində formalaşması;

211 Makroiqtisadi proqnozlaşdırma və planlaşdırma üçün nə xas deyil?

- istehsal strukturu;
- ərazi strukturu;
- sahə strukturu;
- sosial struktur;
- yığım strukturu;

212 Makroiqtisadi proporsiyaların formalaşmasının növlərinə aiddir?

- ərazi, müddətli, dövlətlərarası ümumiqtisadi disproporsiyalar;
- maddi əşya, strateji dəyər, sahələrarası disproporsiyalar;
- sahədaxili, sahələrarası, əmək, bölgü, həcm disproporsiyaları;
- strateji, struktur, regional, bölgü, ərazi disproporsiyaları;
- dövlətlərarası, sahədaxili, sahələrarası, ərazi ümumiqtisadi disproporsiyalar;

213 Sahə bölməsi özündə əks etdirir:

- iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini
- ölkənin ərazisində yerləşmiş müəssisələrin (istehsalın) məcmusunu ayrı-ayrı bölmələrə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində müəssisələrin qarşılıqlı əlaqələrini istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü

214 Azad iqtisadi fəaliyyət dedikdə nə başa düşülür?

- iqtisadiyyatın kənar təsirlərdən asılılığının olması deməkdir;
- ölkələrlə qarşılıqlı əlaqələrin təminatını əks etdirir;
- istehsal təsərrüfat əlaqələrindən iqtisadi cəhətdən asılılığını göstərir;
- dövlətin iqtisadi mənafeələrinin səbəblərini öyrənir;
- sərbəst istehsal təsərrüfat fəaliyyəti başa düşülür;

215 Milli iqtisadiyyata aid deyil?

- milli bazarı və ölkənin dünya iqtisadiyyatındakı mövqeyini tədqiq edir;
- dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsinin qarşısını almağa kömək edir;
- sosial problemləri tədqiq edir
- iqtisadi proseslərin milli zəmində fəaliyyətini əks etdirir;
- milli psixologiya və ənənəvi davranışda cəmiyyət üzvlərinin məsuliyyətini müəyyənləşdirir;

216 Sahələrarası mütənasibliklər nədir?

- istehsal vasitələri ilə istehlak şeyləri arasında, istehsalla istehlak arasında, istehlakla yığım arasında mövcud olur;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- sənayenin daxilindəki, kənd təsərrüfatı daxilindəki proporsionallıqdır;
- maddi istehsal sahəsi ilə istehsal infrastrukturunu arasında, sənaye və kənd təsərrüfatı arasında olur;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;

217 Ümumiqtisadi mütənasibliklər dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal vasitələri ilə istehlak şeyləri arasında, istehsalla istehlak arasında, istehlakla yığım arasında mövcud olur;
- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;
- sənayenin daxilindəki, kənd təsərrüfatı daxilindəki proporsionallıqdır;
- ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;
- maddi istehsal sahəsi ilə istehsal infrastrukturunu arasında, sənaye və kənd təsərrüfatı arasında olur;

218 Mahiyyətə hansı daha doğrudur

keyfiyyətli inkişaf

- stabil inkişaf
- balanslı inkişaf
- davamlı inkişaf
- təminatlı inkişaf

219 Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın inkişaf meyarı əsasən bu vacib şərtlə əlaqədardır

- yerli şəraitə uyğun gələn tarixi ənənələrin formalaşması ilə dövlətin strateji məqsədləri ilə yerli iqtisadi imkandan istifadə etmək zərurəti resursların mövcudluğu səviyyəsi ilə sahibkarlıq fəaliyyəti şəraiti ilə

220 Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın inkişafının davamlı xarakterində olması üçün hansı amil vacibdir.

- ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi
- milli davranış qaydalarının əsasında duran mənəvi-dini dəyərlərin qorunması ardıcıl məşğulluq davamlı iqtisadi artım sürətinin təmin olunması ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi

221 Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın regional strukturlaşmasında əsas cəlbedici şərt:

- regionun təbii potensialı
- regionun investisiya cəlbediciliyi
- regionun insan potensialı
- regionun sahibkarlıq mühiti
- regionun təbii-iqlim şəraiti

222 Azərbaycanda davamlı inkişafa nail olmaq üçün:

- ifrat yoxsulluğu və aclığı aradan qaldırmaq
- hamısı düzdür
- ətraf mühitin davamlılığını təmin etmək
- davamlı inkişaf üçün qlobal tərəfdaşlığı genişləndirmək
- ümumi ibtidai təhsilə nail olmaq

223 Azərbaycanda dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri dövlətin aşağıdakı iqtisadi siyasətlərində reallaşır. A) investisiya, valyuta və büdcə siyasətində B) ticarət, valyuta və maliyyə siyasətində C) ticarət, fiskal və monetar siyasətində

- A
- A,B
- B,C
- A, C
- B

224 Azərbaycanda milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının yüksək səviyyəsinə nail olmaq üçün bu qaydalar kateqoriyası olmalıdır: 1) İQTISADI 2) SOSIAL 3) EKOLOJİ

- 1,3
- 1,2
- 2
- 1,2,3
- 2,3

225 Həmiçinin milli iqtisadiyyatın vəzifəsi nədir?

- hər hansı bir ölkədə daim dəyişilən və yeniləşən bir sistemin müəyyən sahələr üzrə qarşılıqlı əlaqələrini əks etdirir;

bütövlükdə iqtisadiyyata xas olan həm daxili, həm də xarici iqtisadiyyat vasitələrinin inkişafını əks etdirir; ölkənin iqtisadiyyatı, ictimai həyatda və bütün sahələr üzrə dəyişikliklərin aparılmasıdır; milli iqtisadiyyatın təbii ehtiyatlara, iqtisadi potensiala, iqlimə, coğrafi mövqeyə görə ictimai istehsalın amilləri vasitəsilə əlaqələndirilməsidir; milli iqtisadiyyatın formalarının bir mexanizm kimi müstəqil milli əsaslarla hərəkət etməsidir;

226 Azərbaycanca milli iqtisadiyyat hansı qaydalarla həyata keçirilir?

- iqtisadi, sosial, sahəvi;
- ideoloji, dəyər, struktur;
- regional, sahəvi, iqtisadi;
- siyasi, mədəni, mənəvi;
- iqtisadi, siyasi, ideoloji;

227 Azərbaycanda davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - yüksək iqtisadi artıma nail olunmasını; 2. - stabil sosial inkişafa nail olunmasını; 3. - maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın, yüksək texnologiyaları balanslılığının təmin edilməsini;

- 1,3
- 1,2,3
- 2
- 2,3
- 1,2

228 Azərbaycanda davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi; 2. - davamlı inkişafa keçidin hüquqi əsaslarının yaradılması; 3. - davamlı inkişafın səmərəli təbliği formalaşdırılması və müvafiq təmsil və öyrədilmə sisteminin yaradılması

- 1,3
- 2
- 2,3
- 1,2
- 1,2,3

229 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi. b. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi c. Maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- A,B
- B
- A,B,C
- A,C
- A

230 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi b. Azərbaycan biznesində transmilli şirkətlərin fəaliyyətində iştirakı c. Ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın yüksək texnologiyalı balanslılığının təmin edilməsi

- A,B
- B
- A,B,C
- A
- A,C

231 Davamlı inkişaf hansı variantdadır:

- stabil
- dayanıqlı

balanslı

- heç biri düz deyil
təminatlı

232 Davamlı inkişafın səviyyəsini xarakterizə etmək və dəyərləndirmək üçün BMT tərəfindən bir neçə göstəricilər müəyyən edilmişdir. Bu göstəricilərin hansı düzdür:

iqtisadi göstərici
sosial göstərici
institusional göstərici
ətraf mühit

- hamısı düzdür

233 Azərbaycanın davamlı inkişafını diqqət mərkəzində saxlayan Ümummilli lider H.Əliyev 2003-2005-ci illər üçün Azərbaycanda Yoxsulluğun Azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə Dövlət Proqramı nın təsdiq edilməsi haqqında neçənci ildə fərman imzalalamışdır

1 aprel 2000-ci il
2011-ci il 10 mart
2004-cü il 23 sentyabr
2002-ci il 18 dekabr

- 2003-cü il 20 fevral

234 BMT-nin təşəbbüsü ilə Minilliyin forumu neçənci ildə keçirilmişdir.

1999-ilin fevral ayında
2004-cü ilin dekabr ayında
2003 cü ilin may ayında
● 2000-ci ilin sentyabr ayında
2001-ci ilin oktyabr ayında

235 Davamlı inkişaf əsasən - bu variantda daha düzdür

ətraf mühitin mühafizəsini nəzərdə tutan əsas şərt

- gələcək nəsillərinin tələbatlarını ödəməyə cəhd göstərən şərt
insanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların öz gələcək tələbatlarını ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və insan fəaliyyətinin məcmusu
yeni biliklərin səfərbər olunmasını əsas şərt kimi qəbul edən vacib şərt
təbii və ətraf mühitin mühafizəsini qorunmasını təmin edən şərt

236 Davamlı inkişafın meyarlar sisteminin formalaşdırılmasının aşağıdakı istiqamətdə təyin edilməsi vacibdir: A) sosial, iqtisadi, ekoloji və institusional bölmələr üzrə təsnifatlaşdırılma B) ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi C) mövcud vəziyyət, ona təsir və reaksiya.

- A,C
A
B,C
A,B,C
A,B

237 Davamlı inkişaf əlaqəli dövlət tənzimlənməsi aşağıdakılar nəzərə alınmaqla həyata keçirilir: 1. taktiki və strateji məqsədlər 2. dövlətin və subyektlərin maraqlarının uyğunlaşdırılmasının vacibliyi 3. dövlətin və insanların maraqlarının uyğunlaşdırılmasının mümkünlüyü

- 1,2
1,2,3
1,3
2
2,3

238 Sosial strukturlar dedikdə nə başa düşülür?

- ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyllərini aşkara çıxarmaq məqsədilə müəyyən dövrdə dinamikada olan bütün struktur bölmələrin nəzərdən keçirilməsi;
 ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;
 milli iqtisadisadiyyatın öz miqyasına görə eyni tipli struktur bölmələri üçün struktur göstəricilərin və onların fəaliyyətinin eyni müvəqqəti cəhətlərinin nəzərdən keçirilməsi;
- həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;
 müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə rəqlamentləşdirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;

239 Azərbaycanın makroistehsal sisteminə aiddir?

- sənaye və kənd təsərrüfatı;
- sənaye və aqrar sənaye sistemləri;
 tikinti, sənaye;
 aqrar sənaye və kənd təsərrüfatı;
 aqrar sənaye kompleksi, tikinti;

240 Təbii-iqlim şəraiti iqtisadi fəaliyyətin inkişaf sürətini:A)ləngidə bilər B)sürətləndirə bilər C)sabit saxlaya bilər D)davamlı edə bilər E)təhlükəli edə bilər

- A,B
 A,D
 C,D
 A,B,C
 A,C

241 Milli iqtisadiyyatın inkişafının yüksək səviyyəsinə nail olmaq, onun dünya iqtisadi sistemində öz yerini tutması üçün bu qaydalar kateqoriyası olmalıdır: 1)İQTİSADİ, 2) SİYASİ 3) İDEOLOJİ

- 2,3
 2
- 1,2,3
 1,2
 1,3

242 Təbii-iqlim şəraitinin elementlərinə görə regionların ərazisi ola bilməz: ekstremal

- aktiv
 hiperkomfort
 prekomfort
 heç biri
 diskomfort

243 Təbii-iqlim şəraiti elementlərinin hər birini aşağıdakı ilə xarakterizə etmək olar: A)müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə; B)onun yaxşılaşdırılmasının məqsədəuyğunluğu və mümkünlük dərəcəsi ilə; C)əhalinin həyat fəaliyyətinə təsir dərəcəsi ilə.

- C
- A,B,C
 A,B
 A,C
 A

244 Təbii-iqlim şəraiti elementlərinin hər birini aşağıdakı ilə xarakterizə etmək olar: A)təsirin gücü və xarakteri ilə; B) təsirin yayılması ərazisi ilə; C)müxtəlif tərəflilik, davamiyyət və təsirin mövsümliyi ilə; D)müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə;

A,B,D

A,C

A,C,D

A,B,C

- A,B,C,D

245 Dövlətin iqtisadi fəaliyyətə təsiri prinsipləri dövlətin aşağıdakı iqtisadi siyasətlərində reallaşır.

A) investisiya, valyuta və büdcə siyasətində B) ticarət, valyuta və maliyyə siyasətində C) ticarət, fiskal və monetar siyasətində

B,C

A

- B

A,B

A, C

246 Keçid dövründə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf mərhələsində böhran dövrü hansıdır?

- 1991-1993-cü illər
2000-2003-cü illər
2003-2009-cu illər
1996-2000-ci illər
1994-1996-cı illər

247 Davamlı insan inkişafı qiymətləndirilərkən ölkənin iqtisadi göstəricilərindən əsasən adambaşına düşən nə hesablanır?

- ümumdaxili məhsul
heç biri düz deyil
ümummilli məhsul
xalis milli məhsul
milli gəlir

248 Davamlı və dayanıqlı inkişaf konsepsiyası əsasən nə vaxt irəli sürülmüşdür?

XVII əsrdə

XIX əsrin ortalarından

- XX əsrin ikinci yarısından
XVIII əsrin 30-40-cı illərindən
XX əsrin əvvəllərindən

249 Dövlətin sabitləşdirmə siyasətini həyata keçirmək üçün istifadə etdiyi üsullar budur:

məcmu təklifin tənzimlənməsi

- fiskal, pul-kredit və konbinləşdirilmiş
heç biri düz deyil
məcmu tələbin tənzimlənməsi
məcmu tələb və təklifin tənzimlənməsi

250 İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat

- sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat
sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat

251 Azərbaycanın iqtisadi inkişafa nail olunması dövrü:

- 1993-1994-cü illər
- 1994-1995-ci illər
- 2003-2004-cü illər
- 2000-2003-cü illər
- 2009-2010-cu illər

252 Davamlı inkişaf konsepsiyasının ilk səbəbi İqtisadi artım nəzəriyyəsi olmuşdur. Bu konsepsiya hansı iqtisadçı alim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- A.Marşal
- A.Müller
- C.Keyns
- K.Menger
- M.Fridmen

253 Dayanıqlı inkişafın prinsiplərində ən

- istehsal potensialından səmərəli istifadə edilməsi
- iqtisadiyyatın sahəvi və regional ziddiyyətlərinin aradan qaldırılması
- təsərrüfat fəaliyyətinin iqtisadi səmərəliliyinin davamlı yüksəldilməsi
- cəmiyyət üzvlərinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması

- ekstensiv inkişafdan intensiv inkişafa keçid, elmi-texniki tərəqqinin ən yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi

254 Respublikamızda ekoloji tarazlığın təmin edilməsi və təbiətin mühafizəsinə həsr edilmiş Ekologiya ili hansı ilinə təsadüf edir:

- 2006 – cı il
- 2010-cu il
- 2007-ci il
- 2008-ci il
- 2009-cu il

255 Azərbaycan Respublikasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində beynəlxalq əməkdaşlığın əsas prinsiplərindən biri kimi ən vacib şərt:

- qlobal təcrübənin öyrənilməsi
- müasir beynəlxalq siyasət
- ətraf mühitin qorunması və təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə sahəsində region və beynəlxalq layihələrin həyata keçirilməsi
- beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq
- beynəlxalq qanunvericilik və ətraf mühit siyasətinin hazırlanması prosesində iştirak

256 Ekoloji tarazlığın pozulduğu ölkələrdə ətraf mühitin mühafizəsinə xidmət edən dövlət sisteminin fəaliyyətində

- ekoloji layihə və ideyaların maliyyələşdirilməsi
- ekoloji sahədə məhdudiyətlər, çirklənməyə görə ödənişlər
- normativ tənzimləmə və cərimə sanksiyalarının tətbiqi
- ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində özəl sektorun fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması
- ətraf mühitin mühafizəsinə dair dövlət tədbirlərinin həyata keçirilməsi

257 Qlobal problem kimi ətraf mühitin qorunması kimi hansı prinsip məhz vacib sayılır:

- sağlam ekoloji mühitin yaradılması üçün mülkiyyət obyektlərinin sərhədləri müəyyənləşdirilməlidir
- ekoloji problemlərin həlli zamanı hər bir rayon ekoloji və iqtisadi məsələlərin secilməsində tam sərbəst olmalıdır
- müştərək təsərrüfat fəaliyyəti ilə digər yerdəki ekoloji ziyan arasındakı qarşılıqlı əlaqənin aşkara çıxarılmasına nail olunmalıdır.
- ətraf mühitin qorunması və tənzimlənməsinə nail olunmalıdır.
- təbii resursların qorunmasını özəl sektor öz üzərinə götürməyə qadirsə onda dövlətin bu sahəyə xərc cəkməsi istisnaqlıq təşkil etməlidir.

258 Davamlı inkişaf konsepsiyasına bir-birilə qarşılıqlı asılılıqda olan aspektlərdən hansı daha doğrudur:

- hamısı
iqtisadi inkişafın artımı
ətraf mühitin və ekosistemlərin mühafizə və bərpası
sosial ədalətin bərqərar olması
hec biri

259 Davamlı milli iqtisadiyyatın regional strukturlaşmasında əsas cəlbəedici şərt:

- regionun investisiya cəlbəediciliyi
regionun təbii-iqlim şəraiti
regionun təbii potensialı
regionun insan potensialı
regionun sahibkarlıq mühiti

260 Milli iqtisadiyyatın davamlı və nəzəri əsaslarına nail olmaq üçün ən vacib amil:

- müstəqil dövlətlərin əmələ gəlməsi
yeni milli iqtisadi inkişaf modellərinin secilməsi
milli iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması
milli mənafehlərin reallaşdırılması hədlərinin qorunması
qloballaşma prosesində iqtisadi problemlərin həlli

261 Milli iqtisadiyyatın inkişafının davamlı xarakterində olması üçün hansı amil vacibdir.

- ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi
davamlı iqtisadi artım sürətinin təmin olunması
ardıcıl məşğulluq
ardıcıl məşğulluğun həyata keçirilməsi
milli davranış qaydalarının əsasında duran mənəvi-dini dəyərlərin qorunması

262 Bu siyasi qayda deyil

- avtoritarizm prinsiplərə əsaslanan
demokratik prinsiplərə əsaslanan
sərbəst bazar tipinə əsaslanan
totalitarizm prinsiplərə əsaslanan
təkrarhakimiyyətliliyə əsaslanan

263 Bu iqtisadi qayda deyil

- sərbəst bazar tipinə xas qayda
demokratik prinsiplərə əsaslanan qayda
azad bazar tipinə xas qayda
rəqabətli bazar strukturuna xas qayda
mərkəzdən idarə edilən qayda

264 Əsas mahiyyətə hansı daha doğrudur

- keyfiyyətli inkişaf
davamlı inkişaf
balanslı inkişaf
stabil inkişaf
təminatlı inkişaf

265 Davamlı və Dayanıqlı inkişafın tədqiqi və təşviqi hansı illəri əhatə edir:

2005-2015

- 2005-2014 – cü illər
- 2004-2013
- 2003-2013

266 İnsan inkişafı konsepsiyası BMT tərəfindən ilk dəfə necənci ildə sürülmüşdür?

- 1993-cü ildə
- 1991 – ci ildə
- 1990 – cı il
- 1994-cü il
- 1996-cı ildə

267 Ümummilli Lider H.Əliyev Azərbaycan Respublikasında Yoxsulluğun Azaldılması və İqtisadi İnkişaf üzrə Dövlət Proqramı nə vaxt imzalanmışdır. Bu hansı illərə təsadüf edir.

- 14 fevral 2003-2004 cü il
- 12 yanvar 2000-2002
- 20 fevral 2003-2005
- 25 fevral 2001-2002
- 30 mart 2003-2003

268 İnsan inkişafına bu amil müsbət təsir etməklə daha vacib sayılır

- gələcək nəsillərin həyatını təhlükə altına qoymadan indiki nəsillərin tələbatının sosial iqtisadi və ekoloji cəhətdən normal ödənilməsi
- istehlak mədəniyyəti və istehlakın qeyri – bərabər inkişafı
- təbii ehtiyatlardan səmərəli istifadə olunmaması
- ətraf mühitin çirklənməsi
- fauna və floranın qorunub saxlanmaması

269 Davamlı inkişaf konsepsiyasında bu amil düz deyil:

- ekosistemlərin mühafizəsi
- gələcəksiz inkişafın davamı
- iqtisadi inkişafın artımı
- ətraf mühitin bərpası
- sosial ədalətin

270 Azərbaycan iqtisadiyyatda struktur dəyişmələrin strateji məqsədi

- iqtisadiyyatın diversifikasiyasının genişləndirilməsi
- biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi
- sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi
- sərbəst bazar münasibətlərinin inkişafı
- dünya təsərrüfat sisteminə inteqrasiya

271 Azərbaycanda müstəqilliyin ilk illərində əsas vəzifələrdən biri:

- sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
- iqtisadi böhranları aradan qaldırılması
- dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya
- iqtisadiyyatın quruluş dəyişikliklərinin həyata keçirilməsi
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

272 Struktur böhranın əhatə dairəsi:

- zona
- heç biri

ərazi sahəsi

- istehsalın bir neçə sahəsi hamısı

273 1996-cı ildən sonra Azərbaycanda hansı dövr başlanmışdır?

tənəzzül
innovasiyalı inkişaf
davamlı inkişaf

- makroiqtisadi sabitlik
hərcmərcilik

274 1991-1995-ci illər Azərbaycan iqtisadiyyatı üçün hansı dövr olmuşdur?

dinamik inkişaf

- tənəzzül
davamlı inkişaf
sabitlik
dayanıqlıq

275 Azərbaycanın yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə struktur siyasətinin məqsədi:

aqrar sahənin inkişafı

- sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
əhəlinin sosial müdafiəsi
xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşdırılması
özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi

276 Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) Əsas ixrac neft kəməri nin çəkilişi haqqında müqavilə neçənci ildə imzalanmışdır

1998

- 1999
1996
1997
1995

277 H.Əliyevin Əsrin müqaviləsi nin imzalandığı tarix il?

- 1994
1995
1191
1992
1993

278 Azərbaycan iqtisadiyyatının səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamət

səmərəli məşğulluq

- İqtisadi artım sürəti
Təhsil və səhiyyənin səviyyəsi
ətraf mühitin qorunması
ümumi iqtisadi müvazinat

279 Milli məhsul istehsalının maddi-texniki şərtlərini, istehsal infrastrukturunun və iqtisadi institutlarının məcmusu necə adlanır?

dünya təsərrüfatı
region
qapalı təsərrüfat

- vahid iqtisadi məkan
qlobal məkan

280 Azərbaycanda müstəqilliyin ilk illərində milli gəlirin azalması hansı səbəblərdən baş vermişdir?

- Vergi sistemində çatışmamazlıq
- Hamısı düzdür
Heç biri düz deyil
Xarici ticarətdəki məhdudiyyətlər
Xarici investisiyaların cəlb olunmaması

281 Azərbaycan iqtisadiyyatında iqtisadi stabillik Proqramına neçənci ildən başlanılmışdır?

- 1996
1998
2000
1993
1994

282 Azərbaycan iqtisadiyyatında struktur və sənaye böhranları hansı illərdə baş vermişdir?

- 1994-2000
1989-1992
- 1991-1995
1992-1996
1993-1997

283 Müstəqil milli iqtisadiyyatın strukturunun formalaşmasının əsas göstəricisi

- milli sahibkarlığın inkişafı
investisiya imkanlarının artırılması
- rəqabət qabiliyyətli strukturun formalaşması
makroiqtisadi sabitliyin təmin olunması
xarici iqtisadi əlaqələrin liberallaşması

284 İqtisadiyyatda struktur dəyişmələrin strateji məqsədi

- iqtisadiyyatın diversifikasiyasının genişləndirilməsi
dünya təsərrüfat sistemində inteqrasiya
sərbəst bazar münasibətlərinin inkişafı
sahibkarlığa dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi
biznes mühitinin təkmilləşdirilməsi

285 Yeni iqtisadi sistemə transformasiya dövründə Azərbaycanda həyata keçirilən struktur islahatların məqsədi

- qeyri-nrft sektorunun inkişafı
- sahibkarlığın bütün formalarının inkişafı
sosial infrastrukturun inkişaf etdirilməsi
tikinti inşaat sektorunun sürətlə inkişafı
elmi tutumlu və xidmət sahələrinin inkişafı

286 Azərbaycan iqtisadiyyatının III mərhələsinin (1991-ci ildən sonra) xarakterik xüsusiyyətləri

- açıq dənizdə böyük miqdarda neft-qaz çıxarılması
neft ixracından əldə edilən valyutalardan zəruri avadanlıq və texnologiyalar əldə edilməsi
metallurgiya və maşınqayırma, elektronika, energetika və s. Sahələrin təşkili
- neft sənayesi və onunla əlaqədar başqa sahələrin uğurla inkişaf etdirilməsi
neft-qaz çıxarılmasına əsaslanan güclü neft emalı, neft-kimya və qara metallurgiya sahələrin yaranması

287 Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafının II mərhələsinin (1920-1990) əsas xüsusiyyətləri

Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
xarici investorların ölkəyə cəlb olunması
özəlləşdirmə və aqrar islahatların aparılması
neft sənayesinin güclü inkişafı

- yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması və onlardan istifadə edilməsi

288 Azərbaycan iqtisadiyyatının I mərhələsinin (1850-1920) xarakterik xüsusiyyətləri

neft sənayesinin güclü inkişafı
Beynəlxalq neft müqavilələrinin bağlanması
təbii qazın sənaye miqyasında istismarı
yeni neft ehtiyatlarının aşkara çıxarılması

- xam neft məhsulunun xaricə ixracı

289 Ölkənin iqtisadiyatı:

olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən ibarətdir
yerli və mərkəzi hakimiyyət orqanlarına tabe olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən ibarətdir
müxtəlif iqtisadi agentlər məcmusundan ibarətdir

- mərkəzi hakimiyyət orqanlarına tabe olan vahid xalq təsərrüfatı kompleksindən, müxtəlif iqtisadi agentlər məcmusundan ibarətdir
mərkəzi hakimiyyət orqanlarının məcmusundan ibarətdir

290 Ölkənin regionları üzrə müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətlərinə aşağıdakı aspektdən baxmaq olar: A)bu və ya digər regionun sahə strukturu; B)bu və ya digər sahənin ümumi məhsulunun cəmində müxtəlif regionların nisbətləri; C)bu və ya digər regionda müəssisələrinin sayı

- A,B
A
C
A,B,C
A,C

291 Ərazi birliyi nədir?

- inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;
istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;;
ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;
məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;

292 Ərazi əmək bölgüsü nədir?

- ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;
məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;
iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;

293 Ərazi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- müstəqil dövlətin atributu sayılmaqla sərhədlərin toxunulmazlığıdır;
ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi üzrə kompleks inkişafın həyata keçirilməsidir;
- ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair potensialının nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;

məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;

294 Ərazi birliyi dedikdə nə başa düşülür?

- inzibati ərazi vahidliyi, sərhədlərin toxunulmazlığı, beynəlxalq subyekt kimi dünya ərazisində yerin müəyyənləşdirilməsidir;
ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində formalaşması və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünü əhatə etməsidir;
ölkənin təbii, iqtisadi, coğrafi və sayrə potensialının nəzərə alınmasıdır;
məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidliyi üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;
istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür;

295 Regional situasiyaya təsir göstərir: A) regionun investisiya iqlimi B)geopolitik və iqtisadi-coğrafi vəziyyətinə əsaslanan region təsərrüfatının iqtisadi və sosial inkişafının strateji məqsədləri C) səmərəli strukturlaşdırılma

- A,B
- A,B,C
- B
- A,C
- A

296 Regional situasiyanı müəyyən edir: A)Obyektiv və subyektiv amillərin qarşılıqlı fəaliyyəti B) geopolitik və iqtisadi-coğrafi vəziyyət C) regionun investisiya cəlbediciliyi

- B
- A,C
- A,B
- A,B,C
- A

297 İstehsalların cox hissəsinin ərazi yerləşməsi qeyri bərabər olması aşağıdakı amillə şərtlənmişdir:

- əhalinin etnik tərkibi
tarixi ənənələr,
resursların mövcudluğu
dövlətin strateji (geopolitik) məqsədləri
sahibkarlıq fəaliyyətinin şəraiti

298 Azərbaycanın ərazisi hansı iqtisadi miqyaslar üzrə istehsal sisteminə bölünə bilər?

- mikro, mezo;
- makro, mikro, mezo;
- mikro meqo;
- makro, mezo;
- bölünə bilməz;

299 Azərbaycanın ərazi istehsal sistemi neçə yerə bölünə bilər?

- 3
- 1
- 2
- 4
- 5

300 Ərazi istehsal sisteminin iqtisadi səviyyələri hansılardır?

- mikro, makro, mezo və meqo;
- makro, meqo;

mikro, mezo;
mezo, makro
makro, meqo, mikro;

301 Sahə məkanında iqtisadi fəaliyyətin strukturlaşdırılması nəyi göstərir?

iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin müxtəlif cəhətlərinin eyni zamanda qarşılıqlı əlaqəli şəkildə nəzərdən keçirilməsini

ayrı-ayrı bölmələr ə bütövlükdə milli iqtisadiyyat çərçivəsində iqtisadi fəaliyyətin inkişaf meyillərini iqtisadiyyatın kompleks inkişafını

istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünü

- milli iqtisadiyyatın tərkibində oxşar texnologiyalardan və resurslardan istifadə edən, oxşar iqtisadi təyinatlı məhsulları istehsal edən müəssisələrin birləşməsini

302 İstehsalın kompleks inkişafı dedikdə nə başa düşülür?

- hər bir ərazi üzrə ixtisaslaşma sahələrinin müəyyən edilməsi və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir
istehsalın bütövlükdə daxilindəki ərazi əmək bölgüsüdür;
istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi;
ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirir və milli iqtisadiyyatın inkişaf etməsi nəzərdə tutulur;
milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsidir;

303 Sahə differensiyası aşağıdakının nəticəsində formalaşır:

- sosial qrupların, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti;
● milli iqtisadiyyatın sahə bölmələri arasında müəyyən proporsiyalar və nisbətlər müxtəlif səviyyəli hakimiyyət orqanlarının müvafiq qanunvericilik və normativ aktları ilə rəqlamentləşdirilmiş – siyasi və təşkilati-iqtisadi səlahiyyətlərinin nisbəti;
həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət;
ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini nisbəti;

304 Sahə diffirensiallaşması prosesinin intensivliyi aşağıdakılarla qiymətləndirilə bilər:

- əmək resursları ilə;
müəssisənin gəlirinin səviyyəsi ilə
müxtəlif səviyyəli sahə bölmələrinin sayının orta artım sürəti ilə
milli gəlir ilə;
məhsuldar qüvvələrin azalması ilə;

305 Sahə məkanında strukturlaşdırma milli iqtisadi fəaliyyətə aşağıdakı kimi baxmağa imkan verir.

- həyat səviyyəsinə görə ölkələr arasında nisbət
● milli iqtisadiyyatın müxtəlif səviyyəli qarşılıqlı əlaqəli, qarşılıqlı asılı sahə bölmələrinə bölüşdürülməsi
milli iqtisadiyyatın formalaşması və inkişafının təmin edilməsi
ölkə əhalisinin müxtəlif milli, dini, sosial qruplarına məxsus dünyagörüşü, etik, mənəvi-əxlaq xüsusiyyətlərinin nisbəti
istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsünün həyata keçirilməsi

306 İxrac yönümlü struktur sahə tərkibinə hansı sahələr daxil deyil: 1) neft-qaz sənayesi, elektroenergetika, 2) yüngül sənaye 3) yeyinti sənayesi 4) kənd təsərrüfatı 5) neft-kimya

- 3, 4, 5, 2
- 1, 2, 4, 5
- 2, 3, 4, 5
- 1, 2, 3, 4
- 1, 2, 3, 5

307 İqtisadi birlik dedikdə nə başa düşülür?

ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadi və sair potensialının nəzərə alınması;

- ölkənin ayrı-ayrı əraziləri daxilində onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyənləşdirməsi və iqtisadiyyatın daxilindəki ərazi əmək bölgüsünün əhatə etməsi başa düşülür; təbii resurslarla ölkənin milli iqtisadiyyatının formalaşması və məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsi; inzibati ərazi vahidliyi daxilində sərhədlərin toxunulmazlığı istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsü;

308 Milli istehsalın iqtisadi şərtləri dedikdə nə başa düşülür?

xarici təkrar istehsal və daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür

xarici təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür;

istehsal təsərrüfat prosesinin və iqtisadiyyatının subyektlərini əhatə etməsidir;

- daxili təkrar istehsal prosesinin amilləri başa düşülür; sosial-mədəni mühitin təmin edilməsidir;

309 Təkrar istehsal strukturu nədir?

- iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir; ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir; dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir; iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir; ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;

310 Sosial struktur nədir?

ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;

- dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir; iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir; iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir; ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;

311 Ərazi strukturu nəyi əks etdirir?

ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır;

dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;

iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir;

- ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir; iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir;

312 Sahə strukturu nəyi əks etdirir?

ərazi, zona, ölkə, respublika, inzibati, vilayət və s. müəyyən edir;

- iki sahələrarası və onların daxilindəki sahələri əks etdirir; iqtisadiyyatın istehsal və qeyri istehsala bölgüsünü əks etdirir; ayrı-ayrı qrup daxilindəki proporsiyalardır; dövlət və xüsusi bölmələri əks etdirir;

313 Maddi istehsal sahələrinə daxil deyil

sənaye, kənd təsərrüfatı, məhsul təchizatı sahələri

sənaye, kənd təsərrüfatı

nəqliyyat və istehsala xidmət edən rabitə

- mənzil-kommunal təsərrüfatı, əhaliyə məişət xidməti tikinti, ticarət, ictimai iaşə

314 Sənayenin alt sahəsi deyil:

yeyinti, neft-kimya

- yanacaq energetika, hərbi-sənaye

elektroenergetika, maşınqayırma
kimya, yeyinti
maşınqayırma, elektroenergetika

315 Sahələrarası kompleks deyil:

- dağ-mədən
- aqrosənaye
- nəqliyyat
- maşınqayırma
- yanacaq energetika

316 Maddi istehsal sahələri hansı sahələri əks etdirmir:

- elm
- sənaye
- kənd təsərrüfatı
- istehsala xidmət göstərmək üçün rabitə
- tikinti

317 Maddi istehsal sahələri hansı sahələri əks etdirmir:

- ticarət və ictimai yeyinti sənayesi
- məhsul təchizatı sahələri
- mədəniyyət sahələri
- daşınmaz əmlakla əhəmiyyət aparan sahələr
- ictimai iaşə və maddi-texniki təminat sahələri

318 Azərbaycan dövlətin inkişafının əsas maddi əsası nədir?

- bölgü
- maddi nemətlər
- istehsal
- mübadilə və istehlak
- mənəvi nemətlər

319 Azərbaycanda investisiyalar neçə forma üzrə yerinə yetirilir və hansılardır?

- 2 forma: yerli və xarici investisiyalar;
- formaya bölünmələri;
- 3 forma: dövlət, özəl və yerli investisiyalar;
- 3 forma: natural, lokal və dövlət investisiyaları;
- 2 forma: dövlət və xüsusi investisiyalar;

320 Azərbaycanın daxili investisiya mənbələrinə aid deyil:

- büdcədənkənar fondların vəsaiti;
- beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- şəxsi vəsaitlər;
- qrantlar;
- texniki yardımlar;

321 Azərbaycanın iqtisadi potensialına daxildir

- enerji və elmi-texniki potensial
- infrastruktur potensialı
- bütün qeyd olunanlar
- kadr və elmi texniki potensial
- sənaye, tikinti və kənd təsərrüfatı potensialı

322 Azərbaycanın təbii resurslara aiddir:

- meşə resursu
- hamısı
- qaz, qızıl
- neft, su ehtiyatı
- daş kömür

323 Azərbaycanın iqtisadi potensialına nələr daxildir?

- maliyyə resursu
- əmək resursu
- material, xammal resursu
- hamısı aiddir
- elmi, potensial və informasiya potensialı

324 Hansı növ investisiyalar bilavasitə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir?

- infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- daxili investisiyalar
- bütün cavablar doğrudur
- sosial sabit investisiyalar
- xarici investisiyalar

325 Aşağıda göstərilənlərdən hansı hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktına əsaslanır?

- investisiya mühiti
- investisiya sahəsi
- investisiya amili
- hamısı
- investisiya vəsaiti

326 Sosial sabit investisiyalar nədir?

- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
- dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;

327 İqtisadi potensialın proqnozlaşdırılmasında hansı mütənasiblik nəzərə alınmır?

- regionlararası
- sahələrarası
- ümumi iqtisadi
- sahələrdaxili
- istehsaldaxili

328 İnvestisiya qoyuluşları risk amili ilə bağlı olub neçə qrupa ayrılır?

- 3
- 2
- 7
- 5
- 4

329 İntestisiya mühitinə təsir edən amillərə daxil deyil:

- sosial
- qlobal
- iqtisadi
- milli
- siyasi

330 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar neçə qrupa ayrılır:

- 7
- 2
- 1
- 5
- 3

331 İntestisiyalar təyinatına görə neçə yerə bölünürlər:

- 6
- 5
- 3
- 1
- 2

332 İntestisiyanın əsas subyekti nədir?

- müəssisələr, idarələr və təşkilatlar;
- dövlət və özəl bölmələr;
- xarici və yerli şirkətlər;
- dövlət və xüsusi sahibkarlıq;
- özəl bölmələr və amortizasiya fondu;

333 Ölkənin iqtisadi potensialı deyil

- maliyyə resursları
- əmək resursları
- informasiya potensialı
- texniki resurslar
- xammal, material resursları

334 Təbii resurslardan istifadə optimallaşdırılmasına daxildir:

- təkrar istehsal qanunauyğunluqları
- rentabellik
- coğrafi və kəmiyyətin yüksəldilməsinin hesablanması
- hamısı
- resurs təsərrüfatı səmərəli növbəliliyini

335 Ölkənin ehtiyat potensialı deyil:

- informasiya
- əmək ehtiyatları
- ETT və investisiya resursları
- işçi qüvvəsi
- maliyyə resursları

336 Elm və intellektual potensial nədir?

informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir

ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir; buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr; tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

337 Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir; ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir; buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr; informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;

338 Ərazi (region) resurslarının məcmuuna daxildir:

insan resursları

- hamısı birlikdə
sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
təbii-iqlim şəraiti
təbi resurslar

339 Təbii resurslara aid olmayan variantı seçin?

bu komponentlər təbii resursların məcmusunu təşkil edir;

- təbii resurslar yalnız istifadə olunan komponentlərdir; təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan təbii komponentlərdir; sahibkarlıq fəaliyyətinin birbaşa və dolaylı inkişafına təsir göstərir; iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir;

340 İnsan resurslarına daxildir:

sahibkarlıq

- hamısı
demoqrafik
kadr potensialı
əmtə və xidmətlərin

341 Ölkənin daha çox əhəmiyyətə malik olan iqtisadi artımını şərtləndirən amillərə aid deyil?

əmək resursları;
sahibkarlıq fəaliyyəti;
torpaq resursları;

- təbii olmayan resurslar;
kapital resursları;

342 Cəmiyyətin iqtisadi potensialından istifadənin və effektivliyinin göstəriciləri

ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri

ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri

ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi

- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri, material resurslarının effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi, istehsal fondları və investisiya qoyuluşunun effektivlik göstəriciləri, yeni texnikanın tətbiqinin göstəriciləri
- ümumi effektivlik göstəriciləri, canlı əməyin effektivlik göstəriciləri elmi potensialın effektivlik göstəriciləri, material resursların effektivlik göstəriciləri, xarici iqtisadi əlaqələrin effektivliyi

343 Ölkənin iqtisadi potensialına daxildir:

xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər, elmi, intellektual potensial

xammal, material resursları, əmək resursları, texniki resurslar

xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları

xammal, material resursları, yeraltı və yerüstü sərvətlər

- xammal, material resursları, informasiya potensialı, maliyyə resursları, əmək resursları, elmi, intellektual potensial

344 Təbii resurslardan istifadə optimallaşdırılmasına daxildir:

coğrafi və kəmiyyətin yüksəldilməsinin hesablanması

- hamısı
- rentabellik
- resurs təsərrüfatı səmərəli növbəliliyini
- təkrar istehsal qanunauyğunluqları

345 investisiyalar İnfrastruktur təyinatlı olduqda?

dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;

bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;

- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir; iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

346 investisiyalar İstehsal təyinatlı olduqda?

müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir; dövlət tərəfindən həyata keçirilərək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;

bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır; iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

- istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

347 Təbii resurslardan istifadəni optimallaşdırmaq tələb edir:

- hamısını nəzərə almaq
- təbii resursların coğrafi və kəmiyyətə yerləşməsi və təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi
- resursların təsərrüfat dövryyəsinə cəlb edilməsi ardıcillığı
- resurslardan kompleks və səmərəli istifadəni proqnozlaşdırmaq
- məkan etibarilə istifadənin rentabelliği

348 Ehtiyatdan istifadənin səmərəliliyi necə müəyyən edilir?

hamısı düzdür

balanslaşdırmaqla

planlaşdırmaqla

gəlirə görə

- səmərəlilik həddini proqnozlaşdırmaqla

349 İqtisadi potensial dedikdə nə başa düşülür?

- bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial-iqtisadi və digər materialların məcmusu başa düşülür; istehsal fondlarının, sahələrin və müəssisələrin texniki səviyyəsinin aşağı olması iqtisadi potensialın möhkəmləndirilməsində mühüm rol oynayır
- təkrar istehsal qanunauyğunluqlarının ərazi üzrə yerləşdirilməsi nəzərdə tutulur;
- kompleks şəkildə səmərəli istifadənin proqnozlaşdırılması;
- bu potensialın səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi səmərəlik həddinin proqnozlaşdırılması ilə aparılır;

350 Elm və intellektual potensial nədir?

ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;

tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

351 Maliyyə resursları dedikdə nə başa düşülür?

tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir

352 İnformasiya potensialı nədir?

ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

353 Əmək resursları dedikdə nə başa düşülür?

informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;

tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;

kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;

buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;

354 Xammal və material resursları dedikdə nə başa düşülür?

- tələbatın proqnozlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir, bu da əsasən müəyyən metodlardan istifadə etməklə idarə edilir və həyata keçirilir;
- ümumi proqnozlaşdırılmış sistemin tərkib hissəsi olub, əmək qabiliyyətli əhalinin dinamikasını müəyyən etməklə həyata keçirilir;
- informasiya təminatının inkişafını və proqnozlaşdırılmasını nəzərə almaqla həyata keçirilir;
- kadr potensialı, ümumtəhsil səviyyəsinin yüksəldilməsi, ali və orta ixtisas təhsilinin inkişaf etdirilməsini göstərir;
- buraya mənfəət, dövrüyyə vergisi, əhalidən alınan vergilər, özəl bölmədən alınan vergilər, sosial sığorta büdcəsinə ödəmələr;

355 Investisiya cəlbediciliyi dərəcisini aşağıdakı meyar əsasında qiymətləndirmək olar: A) investisiya aktivliyi B) regionun investisiya potensialı C) regional investisiya riski

- A
- A,B,C
- A,B
- B
- A,C

356 İqtisadi-coğrafi vəziyyət aşağıdakı meyarlara görə qiymətləndirilir: A) faydalılıq və ya rentalıq; B) vəziyyətin potensialı; C) bazarın vəziyyəti; D) dövlətin siyasəti

- A,B
- A,C
- A,D
- A,B,C
- A,B,D

357 Bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusunu nə xarakterizə edir?

- əmək ehtiyatı
- istehsal resursları
- məhsuldar qüvvələr
- makroiqtisadi göstəricilər
- iqtisadi potensial

358 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə hansı resurs nəzərdə tutulur: I-xammal, II-kpital, III-təbii sərvətlər, IV-maliyyə, V-əmək

- III, IV, V
- I, IV, V
- II, IV, V
- I, II, III
- I, III, V

359 Ölkənin iqtisadi potensialının qiymətləndirilməsi hansı göstərici ilə xarakterizə olunmur?

- ÜDM (Ümumi Daxili Məhsul);
- ÜMM (Ümumi Milli Məhsul);
- milli gəlir;
- məhsuldar qüvvələrin azalması;
- əmək resursları;

360 Ölkənin iqtisadi potensialı dedikdə aşağıdakı variantlardan hansı nəzərə alınmır?

- xammal və material resursları;
- əmək resursları;
- informasiya potensialı;
- siyasi potensial;
- maliyyə resursları;

361 Ərazi üzrə əhatə edilmiş resurs təminatına müfəviq olaraq regional istiqamətlər öz daxilində neçə yerə ayrılır və hansılardır?

- 3 yerə: təbii, təbii olmayan, kapital resursları;
- 3 yerə: əmək, kapital ,maliyyə resursları;
- 2 yerə: təbii və insan resursları;
- 2 yerə: təbii və maliyyə resursları;
- 4 yerə: əmək, maliyyə, xammal, kapital resursları

362 Təbii resurslara aid olmayan variantı seçin?

- sahibkarlıq fəaliyyətinin birbaşa və dolaylı inkişafına təsir göstərir;
 bu komponentlər təbii resursların məcmusunu təşkil edir;
 təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan təbii komponentlərdir;
- təbii resurslar yalnız istifadə olunan komponentlərdir;
 iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir;

363 resursların məcmusuna daxildir:

- insan resursları
 təbi resurslar
- hamısı birlikdə
 sahibkarlıq iqlimi və investisiya cəlbediciliyi
 təbii-iqlim şəraiti

364 İntestisiya aktivliyi:

- regionun əsas kapitalına investisiyaların cəlb edilməsinin intensivliyidir
 iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkibini və strukturunu müəyyən etməklə tənzimləyir
 maddi və mənəvi nemətlərlə təmin olunma səviyyəsinə görə təyin edilir
 müxtəlif əhali qruplarına təsirin xarakteri ilə müəyyənləşir
 bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusu ilə xarakterizə edilir

365 Daxili nvestisiya mənbələrinə daxil deyil?

- beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;
- bank krediti;
 dövlətlərarası kredit;
 ticarət kapitalı;
 qrantlar;

366 İntestisiya prosesi dedikdə nə başa düşülür?

- qeyri-dövlət, dövlət, fiziki şəxslər tərəfindən həyata keçirilməyən investisiya fəaliyyətidir;
 investisiya qoyuluşlarının və onların həyata keçirilməsi ilə bütün proseslərin məcmusu başa düşülür;
 hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
- hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktlarıdır;
 istehsalata və sosial sahələrə istiqamətləndirilməmiş investisiya fəaliyyəti hesab olunur;

367 Daxili investisiya mənbələrinin tərkibinə daxil olmayan variantı seçin?

- şəxsi vəsaitlər;
 büdcədənkənar fondların vəsaiti;
- texniki yardımlar;
 qrantlar;
 beynəlxalq təşkilatların maliyyə vəsaitləri;

368 İntestisiya fəaliyyəti aşağıdakı variantlardan hansında sahələr üzrə həyata keçirilmir?

- pul vəsaiti, kreditlər, məqsədli bank əmanətləri, səhmlər və digər qiymətli kağızlar;
 daşınan və daşınmaz əmlak;
- müəyyən qaydada rəsmiləşdirilməmiş elmi təcrübə və istehsalın təşkilində zəruri olmayan texniki sənədləşdirmə;
 istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan texniki sənədləşdirmə və istehsala tətbiq edilmiş texniki, texnoloji,
 kommertiya və digər biliklərin məcmusu;
 müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi təcrübə və digər intellektual sərvətlər;

369 İntestisiya mühiti nədir?

ökənin mövcud vəziyyətini nəzərə almaqla ölkədə siyasi sabitliyin, iqtisadiyyatın müdaxiləsi səviyyəsini və beynəlxalq sazişlərin şərtlərinə əməl olunmasını əhatə edir;
iqtisadiyyatın ümumi vəziyyəti nəzərə alınmaqla inflyasiyanın səviyyəsi, milli valyutanın sabitliyi, vergi sistemi, gömrük xidməti nəzərə alınmaqla tənzimlənir;

- hər bir ölkə üçün mövcud olan vəziyyətin xarakterik xüsusiyyətlərini əks etdirir;
beynəlxalq səviyyədə gedən proseslərin coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən formalaşır;
ölkə əhalisinin xarici kapitalla cəlb olunması ilə onların ixtisas səviyyəsi, cəmiyyətin bilik səviyyəsini, təşkilatçılıq qabiliyyəti və sair amilləri nəzərə alınmaqla formalaşır;

370 İnstitusal investisiyalar nədir?

müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
dövlət tərəfindən həyata keçirilərk müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;
bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;

- iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

371 İnfrastruktur təyinətli investisiyalar nədir?

dövlət tərəfindən həyata keçirilərk müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;

- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;
istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;

372 İstehsal təyinətli investisiyalar nədir?

bu təhsil, səhiyyə və istiqamətləndirilmiş sosial sfera sahələri üzrə ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsinə qoyulan investisiyalardır;
dövlət tərəfindən həyata keçirilərk müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir;

- müəyyən məqsəd üçün iqtisadiyyatın fəaliyyətinin zəruri olan əlverişli şəraitinin yaradılmasını əks etdirir;
istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir;
iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onların idarə olunması, strukturun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir;

373 Xüsusi investisiyalar necə həyata keçirilir?

dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;

- bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına həyata keçirilir;
vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir;

374 Dövlət investisiyaları necə həyata keçirilir?

bölünməz xüsusi mənfəət, amortizasiya fondu, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
vergilər, bölünməz xüsusi mənfəət, xaricdən cəlb olunmuş uzun müddətli kredit, istiqrazların və digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına həyata keçirilir;
daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər, amortizasiya fondu hesabına həyata keçirilir

- vergilər, dövlət müəssisələrinin mənfəəti, daxili və xarici istiqrazlar buraxılışından hökumətin əldə etdiyi gəlirlər hesabına heyata keçirilir; dövlət müəssisələrinin mənfəəti, amortizasiya fondu, digər qiymətli kağızların satışından alınan vəsait hesabına heyata keçirilir;

375 İnvestisiyanın əsas subyekti nədir?

- xarici və yerli şirkətlər; müəssisələr, idarələr və təşkilatlar; özəl bölmələr və amortizasiya fondu;
- dövlət və xüsusi sahibkarlıq; dövlət və özəl bölmələr;

376 Aşağıda göstərilənlərdən hansı hər bir ölkədə dövlətin müvafiq sahədə qəbul etdiyi qanunvericilik aktına əsaslanır?

- investisiya sahəsi
- investisiya mahiyyəti
- investisiya amili
- investisiya mühiti
- investisiya vəsaiti

378 İnvestisiyaya təsir göstərən amillər içərisində hansı amil beynəlxalq səviyyədə gedən prosesləri, coğrafi dəyişiklikləri, təbii hadisələrin təsirindən ölkənin investisiya mühitinə dolaylı yolla təsirini tənzimləyir?

- hüquqi amillər
- siyasi amil
- regional amil
- global amil
- sosial-mədəni amil

379 İnvestisiya təsir göstərən amillər içərisində fərqləndirilir? I ideoloji, II siyasi, III infrastruktur, IV iqtisadi, V sosial mədəni amil.

- II, III, IV
- I, III, V
- II, IV, V
- I, II, III
- III, IV, V

379 Hansı növ investisiyalar iqtisadiyyatda mövcud olan qurumların təşkili və onun idarə olunması strukturunun təkmilləşdirilməsinə yönəldilir:

- institusional investisiyalar
- daxili investisiyalar
- infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- sosial sabit investisiyalar
- xarici investisiyalar

380 Hansı növ investisiyalar bilavasitə dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək müəyyən istehsal infrastruktur sahələrinə qoyulan kapital qoyuluşunu tənzimləyir?

- daxili investisiyalar
- bütün cavablar doğrudur
- xarici investisiyalar
- infrastruktur təyinatlı investisiyalar
- sosial sabit investisiyalar

381 İnfrastruktur təyinatlı investisiyalar bölünür: I sosial-sabit kapital qoyuluşları, II daxili kapital qoyuluşları, III əhaliyə göstərilən xidmət təyinatlı investisiyalar, IV institusional investisiyalar, V insan

resurslarına yönəldilən kapital qoyuluşları

- I, IV, V
III, IV, V
I, III, V
I, II, III
II, III, IV

382 .....istehsalın genişləndirilməsi, səmərəliliyinin artırılması ilə fərqlənir, nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

iqtisadi investisiyalar
dövlət investisiyaları

- istehsal təyinatlı investisiyalar
xüsusi investisiyalar
infrastruktur təyinatlı investisiyalar

383 İntestisiya hansı subyektlər tərəfindən həyata keçirilir? I dövlət, II fərdi istehlakçılar, III xüsusi kompaniyalar, IV iqtisadi agentlər, V ayrı-ayrı sahibkarlar

- I, II, III
I, II, IV
II, IV, V
● I, III, V
III, IV, V

384 Bu söz latın sözü olub «geyindirmək» mənasını ifadə edir?

disproporsiya
innovasiya
kapital

- investisiya
inkasso

385 Hansı resurslar bu və ya digər regionda sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişafı üçün məqsədyönlü kateqoriya hesab olunur?

- insan resursları
əmək resursları
iqtisadi resurslar
təbii resurslar
maliyyə resursları

386 Təbii resurslar istifadə olunan və ya olunmayan....? Nöqtələrin yerinə buraxılmış fikri tamamlayın:

- təbii komponentdir
təbii istehsal
təbii potensialdır
təbii mühit
təbii aqro-iqlim ehtiyatlarıdır

387 Hansı potensialın qiymətləndirilməsi onun istifadəsinin səmərəliliyinin təhlilinə əsaslanır:

- əmək resursları potensialı
elm və intellektual potensial
informasiya potensialı
maliyyə resursları potensialı
● ehtiyat potensialı

388 Bütövlükdə cəmiyyət üçün sosial, iqtisadi və digər materialların məcmusunu nə xarakterizə edir?

- iqtisadi potensial
əmək ehtiyatı
istehsal resursları
məhsuldar qüvvələr
makroiqtisadi göstəricilər

389 Milli gəlir dedikdə nə başa düşülür?

Ölkə üzrə istehsal olunmuş məhsulların həcmi
Ümummilli məhsulda istehlak olunmuş istehsal vasitələrinin dəyərinin çıxılması;
Ölkənin əsas dövriyyə kapitallarının tərkibinə ölkədə mövcud olan fəal kapitalların daxil olması.

- Xalis milli məhsuldan dövriyyə vəsaitlərini çıxdıqda alınan yeni dəyər;
Təkrar istehsal prosesinə cəlb edilən təbii nemətlər;

390 Ölkənin malik olduğu bütün maddi nemətlərin və iqtisadi dövriyyəyə cəlb olunmuş təbii sərvətlərin məcmusunu özündə birləşdirən hansı göstəricidir?

Ümumdaxili məhsul;
Ümummilli məhsul
Xalis milli məhsul.

- Milli sərvət;
Milli gəlir;

391 Daxili milli məhsul dedikdə nə başa düşülür?

xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;
milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;
xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur
istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;

- milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;
- milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab

392 Daxili milli məhsul nədir?

- milli iqtisadiyyatın ümumiləşmiş ilkin makro iqtisadi göstəricisi hesab olunur;
istehsal-texnoloji və təsərrüfat əlaqələrinin kompleks inkişafıdır;
xarici milli məhsullardan alınan məhsuldur;
xarici iqtisadi əlaqələrə əsaslanan təsərrüfat sistemidir;
milli iqtisadiyyatın sosial problemləri hesab olunur;

393 Resursların məhdudluğu o deməkdir ki:

bütün cavablar doğrudur
ancaq istehlak predmetlərinin istehsalına çatır
cəmiyyətdə onlar o qədərdir ki, hansı ki, onların miqdarı zəruri əmtəə və xidmətlərin istehsalı üçün kifayət deyil

- onların köməyi ilə eyni vaxtda bütün tələbatların tam ödənilməsi mümkün deyil
bütün cavablar doğru deyil

394 Təbii resurslar iqtisadi resurslar qrupundan hansılarına aiddir:

kapital
əmək
sahibkarlıq qabiliyyəti
texnologiya

- torpaq

395 Milli dövlətin inkişafının əsas maddi əsası nədir?

bölgü
mənəvi nemətlər
● maddi nemətlər
istehsal
mübadilə və istehlak

396 İqtisadi potensial əsasən nə ilə izah olunur?

- təbii sərvətlərlə
- məhsuldar qüvvələrin miqyası ilə
- ərazinin həcmi ilə
- ehtiyatların bölgüsü ilə
- əhəlinin sayı ilə

397 Azərbaycanda dövlətə məxsus olan, lakin büdcə sisteminə daxil olmayan maliyyə fondları

- büdcə profisiti
- büdcə kəsiri
- büdcə gəlirləri
- büdcə xərcləri
- büdcədən kənar dövlət fondları

398 Dövlət borcunun formaları:

- xarici borc, qısamüddətli borc
- xarici borc, uzunmüddətli borc
- daxili borc, xarici borc
- uzunmüddətli borc, xarici borc
- xarici borc, ortamüddətli borc

399 Azərbaycanda maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi

- dövlət müəssisələri
- dövlət büdcəsi
- mərkəzi bank
- maliyyə nazirliyi
- büdcədən kənar dövlət fondları

400 Azərbaycanda fiskal siyasəti həyata keçirən subyekt

- mərkəzi bank
- dövlət
- maliyyə nazirliyi
- məşhur iqtisadçılar
- vergilər nazirliyi

401 Azərbaycanın pul-kredit siyasətinin həyata keçirilməsi hansı metodlar əsasında aparılır?

- sadə və mürəkkəb metodlar;
- sadə və selektiv metodlar;
- xüsusi və selektiv metodlar;
- ümumi və xüsusi metodlar;
- ümumi və selektiv metodlar;

402 Azərbaycanda dövlət maliyyəsinin strukturunu müəyyənləşdirin:

- büdcə, büdcə gəlirləri, dövlət büdcəsi
- dövlət büdcəsi, büdcədən kənar fondlar, dövlət krediti
- heç biri düz deyil

müəssisənin büdcəsi, yerli büdcə
büdcə, kredit, büdcə xərcləri

403 Azərbaycanda hansı resurslar hesabına bank vəsaiti formalaşır?

- depozitlər və cəlb olunan vəsaitlər hesabına
- öz vəsaiti, cəlb olunan vəsaitlər və yönəldilmiş və ya istiqamətləndirilmiş sosial və ehtiyat kapitaları hesabına vəsait bankın öz vəsaitləri və depozitlər hesabına istiqamətləndirilmiş və ya depozit hesabına

404 Azərbaycanda fiziki və hüquqi şəxslərdən vergilərin tutulması hansı qanunvericilik əsasında müəyyən edilir?

- vergi bazası
vergi qanunu
- vergi məcəlləsi
vergi dərəcəsi
vergi sisyemi

405 Azərbaycanda vergi mexanizmini sadələşdirmək üçün hansı prosedurlardan istifadə olunmuşdur?

- güzəştli vergi
- bir pəncərə sisteminin yaradılması
mənfəət vergisinin azaldılması
inzibati idarəetmə sistemi
vergilərin sayının azaldılması

406 dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır.

- kapital
- antiinhisar
rəqabət
imtiyaz
əmək

407 Dövlət iqtisadi fəaliyyətə siyasət formaları ilə təsir edir:

- ticarət siyasəti, investisiya siyasəti, valyuta siyasəti, dövlətin maliyyə siyasəti, iqtisadi güc ticarət siyasəti, kredit siyasəti, iqtisadi güc, valyuta siyasəti
- ticarət siyasəti, valyuta siyasəti, maliyyə siyasəti, iqtisadi güc ticarət siyasəti, pul-kredit siyasəti, valyuta siyasəti, iqtisadi güc ticarət siyasəti, valyuta siyasəti, pul-kredit siyasəti, iqtisadi güc

408 Aşağıdakılardan birində uyğunluq düzgün verilməyib:

- iqtisadi qayda – azad bazar, sərbəst qayda da bura aiddir
iqtisadi mexanizmlər – açıq və qapalı tip olur
- dövlət tərəfindən büdcə-vergi tənzimlənməsi vasitəsilə əhəlinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi – tənzimlənən bazar iqtisadiyyatı modelidir
dövlətin iqtisadi fəaliyyət istiqamətlərindən biri – gömrük siyasəti
İsveç modeli – yüksək əmək haqqı, yüksək vergi yükü

409 Ölkələrin vergi siyasətinin həyata keçirilməsində apardığı tədbirlərdən səhv olanı tapın:

- mal çeşidinin təkmilləşdirilməsi
istehsalat xərclərinin strukturunun optimallaşdırılması
Offşor zonalara nüfuz etmə
- ixrac-yönümlü və idxal əvəzədən istehsalatın prioritet inkişafı:

410 İqtisadi fəaliyyətə dövlət təsirinin istiqamətinin səhv verildiyi cavabı tapın:

- gömrük siyasəti
- vergi siyasəti
- anti-inhisar siyasəti
- tənzimləmə siyasəti
- pul-kredit siyasəti

411 Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən ölkədə hansı vergilər müəyyən edilmişdir?

- dövlət, yerli vergilər və Muxtar Respublika vergiləri;
- ümumi və xüsusi vergilər;
- dövlət və bələdiyyə vergiləri;
- birbaşa və dolaylı vergilər;
- bütün vergilər;

412 Dolaylı vergilərə aid olan variantı seçin?

- sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- koorporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;
- bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;

413 Müstəqim vergilərə daxil olan variantı seçin?

- sosial sığorta ayırmaları, əlavə dəyər vergisi və s. daxildir;
- vətəndaşların gəlirlərindən və onlara məxsus olan əmlakdan, firmaların mənfəətindən tutulan vergilər və torpaq vergisi, sosial vergilər daxildir;
- koorporasiyaların mənfəətindən tutulan vergilər, daşınmaz əmlak və qiymətli kağızlarla aparılan sövdələşmələrə görə alınan vergilər daxildir;
- bu vergilər əmtəə və xidmətlərin qiymətinə daxil edilir və əlavə dəyər vergisi, aksizləri və gömrük vergilərini və s. daxildir;
- buraya sosial vergilər, gömrük vergiləri, torpaq vergisi və s. daxildir;

414 Vergilər neçə yerə bölünür və hansılardır?

- 2 yerə: sadə və mürəkkəb vergilər;
- 2 yerə: bələdiyyə və yerli vergilər;
- 2 yerə: dövlət və özəl vergilər;
- 2 yerə: müstəqim və dolaylı vergilər;
- 3 yerə: ümumi, xüsusi və birbaşa vergilər;

415 Azərbaycan Respublikasının Milli Bankının pul-kredit siyasətinin əsas vəzifəsi dedikdə nə başa düşülür?

- ölkəmizin milli valyutasının – manatın sabitliyini təmin etməkdən və onu qoruyub saxlamaqdan ibarətdir;
- ölkəmizdə uzun müddətli əmanətlərin və investisiyaların qoyuluşunu azaldır;
- ölkəmizdə əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempdə azalmasını təşkil edir;
- ölkəmizdə orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;
- ölkəmizdə inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;

416 Pul-kredit siyasətinin son məqsədi dedikdə nə başa düşülür?

- inflyasiya səviyyəsinin maksimum qalxması başa düşülür;
- orta yaşayış səviyyəsinin təmin olunması mümkünlüyü azaldır;

- qiymətlərin sabitliyinin, tam məşğulluğun, istehsalın real həcmnin artmasının, sabit tədiyyə balansının təmin olunmasından ibarətdir;
əhalinin real gəlirlərinin daha yüksək tempə azalması başa düşülür;
investisiya ilə tələb arasındakı balansın pozulmasıdır

417 Kommersiya kreditinin əsas əlaməti nə sayılır?

- bu kreditin əsas əlaməti faiz sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti qiymətli kağız sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti borc kapitalı sayılır;
- bu kreditin əsas əlaməti əsas kapital;
- bu kreditin əsas əlaməti veksəl sayılır;

418 Selektiv metodlar necə izah edilir?

- ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
- bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir
burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;
inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;

419 Ümumi metodlar necə izah edilir?

- burada məqsəd bütünlükdə əsas kapitala təsir göstərməkdir;
- burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
bu metod ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;
inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;

420 Dövlətin pul-kredit siyasətinin həyata keçirilməsi hansı metodlar əsasında aparılır?

- ümumi və selektiv metodlar;
sadə və mürəkkəb metodlar;
xüsusi və selektiv metodlar;
sadə və selektiv metodlar;
ümumi və xüsusi metodlar;

421 Bank kreditləri dedikdə nə başa düşülür?

- ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir
- bu kreditlər xüsusi kredit idarələri vasitəsilə verilən bəzlərdir;
inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
burada məqsəd bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir;
ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;

422 Kommersiya krediti dedikdə nə başa düşülür?

- bütünlükdə borc kapitalına təsir göstərməkdir
ölkədə iqtisadi artımın və məşğulluğun tənzimlənməsidir;
inflyasiya səviyyəsinin minimuma endirilməsi və müəyyən səviyyədə saxlanmasıdır;
- bu kreditin elə formasıdır ki, bir müəssisə digər müəssisəyə malını satmağa verir;
ayrı-ayrı sahələrin, formaların kreditləşməsi üçün verilən konkret kreditə təsir göstərməkdir;

423 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində kredit neçə formada olur və hansılardır?

- 3 formada: maliyyə, ticarət və makro kreditlər;
- 2 formada: kommersiya və bank kreditləri;
formada: ümumi, xüsusi və bank kreditləri;
- 2 formada: makro və mikro kreditlər;

2 formada: sadə və mürəkkəb kreditlər;

424 İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- sahibkarlıq fəaliyyəti
  - alıcı və satıcı münasibətləri
  - istehsalçı-istehlakçı münasibətləri
  - biznes fəaliyyəti
  - istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri

425 Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

- sahibkarlıq fəaliyyəti
  - nominal gəlir
  - real gəlir
  - sahibkarlıq amili
- sahibkar gəliri

426 Aşağıdakılardan hansılar Mərkəzi Bankın funksiyasına daxil deyil?

- pulların emissiyası və sahibkarlara kredit verilməsi.
- pulların emissiyaları;
- sahibkarlara kredit verilməsi
- komməriya banklarının kassa ehtiyatlarının saxlanması;
- dövlət valyuta qızıl ehtiyatlarının saxlanması;

427 Rəqabət üstünlüklərinin regional amillərinin ilkinci qrupu xarakterizə edin

- hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
- regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə

428 Rəqabət üstünlüklərinin regional amillərinin dördüncü qrupu xarakterizə edin:

- ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
- iqtisadi fəaliyyətin regional hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə

429 Azərbaycanda hansı sahibkarlığın funksiyalarına aid deyil:

- innovasiya fəaliyyəti
- işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
- işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
- ümumi biliyə malik olması
- işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi

430 Qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

- mütləq inhisar
- İstehsal vasitələri
- Kapital
- Əmək və yığım
- Xüsusi mülkiyyət

431 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Üçüncü qrup amillərə daxildir:

hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə

- müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə

432 Qeyri təkmil rəqabətə hansı rəqabət növü daxildir?

Kapital

- Azad və inhisar
Xüsusi mülkiyyət
İstehsal vasitələri
Əmək və yığım

433 Dövlətin iqtisad funksiyalarından biri hansıdır?

- Antiinhisar
kapital
Əmək
İmtiyaz
Rəqabət

434 Xüsusi kooperativ müəssisə nədir?

sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;

- bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir;
mülkiyyətçi dövlətdir, gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;
kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investoqların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır;

435 Fərdi xüsusi müəssisə nədir?

kapitalın, dövlətin, ölkə və xarici investoqların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır

bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir;

kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;

- sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;
mülkiyyətçi dövlətdir, gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;

436 Rəqabət qabiliyyətliliyi potensialı fərqlidir:

milli iqtisadiyyatının müxtəlif məhsulları üçün

- milli iqtisadiyyatının müxtəlif sahələri üçün
milli iqtisadiyyatının müxtəlif regionları üçün
milli iqtisadiyyatının müxtəlif iqtisadi agentləri üçün
milli iqtisadiyyatının müxtəlif infrastrukturları üçün

437 Rəqabət üstünlüklərinin regional determinatlar formalaşdırır :

regionun iqtisadi inkişafının strateji məqsədlərini,

ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri,

- ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini
müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsini,
istehsal və sosial infrastrukturların vəziyyətini,

438 Rəqabət üstünlüklərinin milli determinantları formalaşdırır:

istehsal və sosial infrastrukturların vəziyyətini,
regionun iqtisadi inkişafının strateji məqsədlərini,
ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini

- ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri,
müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsini,

439 Milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyiinin səviyyəsi asılıdır.

ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin potensialından
ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin determinantlarından

- ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin mövcudluğundan
ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin şərtlərindən
ölkədə milli və regional rəqabət üstünlüklərinin amillərindən

440 Rəqabət üstünlüklərinin regional amilləri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Birinci qrup amillər əlaqədardır:

- regionun ictimai əmək bölgüsündə tarixən şərtlənmiş geo-siyasi rolu ilə
regionların malik olduqları resursların xarakteri və ərazicə yerləşməsi ilə
ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyəti ilə
hakimiyyət tərəfindən tənzimlənməsi prinsipləri ilə
müəssisənin yerləşdiyi regionda istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi ilə

441 Əgər rəqabət üstünlüklərinin azı bir determinantı tələb olunan səviyyəyə uyğun gəlmirsə, onda:

istehsal və sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsinə təsir edər.

- nə ölkə, nə də onun firmaları daxili bazarda, və əlverişli xarici bazarlarda yüksək rəqabət qabiliyyətliliyinə nail ola bilməzlər.
hakimiyyət orqanları tərəfindən istifadə olunan iqtisadi fəaliyyətin tənzimləmə sisteminin parametrləri və məqsədlərə təsir edər
ayrı-ayrı iqtisadi agentlərin fəaliyyətinə təsir edər
rəqabət qabiliyyətliliyinə onsuz da nail oluna bilər.

442 Milli rəqabət üstünlüklərinin determinantlarına aiddir: 1. istehsal amilləri parametrləri; 2. əmtəə və xidmətlərə tələb parametrləri; 3. ölkənin müəssisələrinin strategiyaları, onların strukturu və rəqabəti; 4. ölkənin geosiyasi vəziyyəti

1,4

1,4,2

- 1,2,3

1,2,3,4

2,3,4

443 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin dolaylı metodu

sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır

ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldosunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır

dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanılır

- ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır
ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır

444 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi ola bilər:

çox ballı

uzun müddətli

operativ
orta müddətli

- birbaşa

445 Milli iqtisadiyyatının rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinin birbaşa metodu :

ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır

- dövlətin strateji məqsədlərinin məcmusuna nail olunması məqsədilə milli sərvətin istifadə edilmə dərəcəsinin müəyyən edilməsinə əsaslanır
ticarət balansının və cari əməliyyatların müsbət saldusunun həcminə görə, qızıl-valyuta ehtiyatlarının artımına görə ölkənin yeri tapılır
sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır

446 Rəqabət qabiliyyətliliyinin göstəriciləri aşağıdakı variantlardan hansılardır? 1) Amillərin parametri; 2) Makroiqtisadi mühit; 3) Ölkədə dövlət institutlarının keyfiyyəti; 4) Tələbin parametri; 5) Texnologiyaların inkişaf səviyyəsi

- 2,3,5
1,2,3
3,4,5
2,3,6
1,3,5

447 Bütün milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyi haqda aşağıdakı fikri yürütmək olar.

ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcmi ilə müəyyən olunur.

ölkənin bütün iqtisadi agentlərinin fəaliyyəti üçün şərtləri, regional determinantlar isə ölkənin müəyyən regionlarının özünəməxsus şəraitini formalaşdırır

- hansı təsərrüfat subyekti öz məhsuluna olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyir və bunun hesabına uzun müddət çiçəklənir və inkişaf edir.
daxili və xarici bazarlarda digər ölkələrlə rəqabət imkanları müvafiq sahəvi bazarlarda yerli məhsulların (əmtəə və xidmətlərin) üstünlük təşkil etməsi ilə xarakterizə olunur.
milli iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrinin həcmi ilə müəyyən olunur.

448 O hadisələrə təsadüfi demək olar ki:

bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edir

- onlar ölkə iqtisadiyyatının ümumi inkişaf şərtləri ilə uyğunluq təşkil etmir və onların baş verməsinə nə müəssisələr, nə də hökumət təsir göstərə bilmir.
sənaye istehsalının artımı templərinə görə və kənd təsərrüfatı istehsalının artımı templərinə görə ölkənin yeri tapılır
ümumi milli məhsulun (ÜMM) hər vahidinin istehsalına xərclənən resursların (milli sərvətin elementlərinin) həcminə nəzərən aparılır
ÜDM-nin artım templərinə görə və adambaşına ÜDM-nin artım templərinə görə ölkənin yeri tapılır

449 Rəqabət qabiliyyətlilik barədə fikir yürütməmişdir:

D.Rikardo
B.Olin
● C.B.Sey
E.Hekşer
M.Porter

450 Rəqabət qabiliyyətlilik barədə fikir yürütməmişdir:

V.V.Leontyev
A.Smit

- D.Rikardo
- E.Hekşer
- T.R.Maltus

451 Geniş mənada rəqabət qabiliyyətlilik təmin olunur:

- bu və ya digər təsərrüfat subyekti öz fəaliyyətinin nəticəsinə olan tələbi digərlərindən daha yaxşı ödəyirsə və bunun hesabına uzun müddət inkişaf edirsə
iqtisadiyyatın strukturu, siyasi və ictimai tələbin strukturu dəyişirsə
təbii resurs potensialından istifadənin sabitliyinin təmin edilsə
əmək resursları torpaq və kapitala nəzərən artıq olarsa
müəyyən məhsulların istehsalında müqayisəli üstünlüyə malikdirsə

452 regionun investisiya potensialı: A)obyektiv amillərdən asılı olaraq, bütün maliyyələşdirmə mənbələrindən regionun əsas kapitalına cəlb etmək mümkün olan investisiyaların həcmidir B) ölkənin təbii, coğrafi, iqtisadiyyatı və sair nəzərə alınması ilə istehsal resurslarının ərazi üzrə bölgüsüdür; C)məhsuldar qüvvələrin inzibati ərazi vahidləri üzrə optimal olaraq yerləşməsidir;

- B
- A,C
- A,B
- A,B,C

- A

453 Dövlət müəssisəsi dedikdə nə başa düşülür?

sahibkarlıq məsuliyyətini və riskini üzərinə götürən kapitala malik olan və ona sərəncam verən gəlirlərin bölgüsünü vahid əldə mərkəzləşdirən sahibkar müəssisəsidir;

- mülkiyyətçi dövlətdir,gəlirlərin bölüşdürülməsi və sərəncamverici funksiyaya malikdir;
kapitala sərəncam vermək və gəlirlərin bölüşdürülməsində müxtəlif səviyyələrdə iştirak etmək hüququna malik olan səhmdarların cəlb olunması yolu ilə formalaşır;
bir qrup sahibkar kapitalın mülkiyyətçisidir
kapitalın,dövlətin,ölkə və xarici investorların iştirakının xüsusi çəkisi əsasında formalaşır;

454 Anti-inhisar siyasətinə aid olmayan variantı seçin?

iqtisadi agent tərəfindən həyata keçirilən əqdlərin anti-inhisar qanunvericiliyinə uyğunlaşdırılmasının əsaslanması;

ədalətli rəqabət əsasında işlərin aparılmasının əsaslanması;

- ehtiyat bazarında davranışın təkmilləşdirilməsi;
anti-inhisar strategiyasının adaptasiyası;
üstünlük təşkil etmələmətlərinin iqtisadiyyatda olmamasının əsaslanması;

455 Sahibkar öz fəaliyyətini həyata keçirmək istədiyi regionun əhalisinə aşağıdakı nöqtəyi nəzərdən baxmalıdır: A)kadr potensialı mənbəyi kimi B) əmtəə və xidmətlərin istehlakçıları potensialı kimi C)innovativ inkişaf potensialı kimi D)daxilində sahibkarlıq fəaliyyəti həyata keçirilməli olan sosial mühit kimi

- A,D
- A,B
- A,B,D
- A,B,C
- A,C

456 Bunlardan hansı sahibkarlıq mədəniyyətinin formalaşmasına təsir göstərən daxili amillərdən biri deyil:

- iqtisadi sistem
dəyərlər sistemi
sahibkarın nüfuzu
sahibkarların məqsədi

sahibkarların ideyaları

457 İnhisar elə bazar strukturudur ki, orada:

ancaq bir alıcı fəaliyyət göstərir
sahələrə giriş maneələri praktiki olaraq dəf edilməzdir
məhsulun qiyməti üzərində nəzarət yoxdur
bütün cavablar doğrudur

- bir və ya bir neçə təsərrüfatçılıq subyektinin hər hansı bir fəaliyyət sahəsində hakim üstün mövqeyə malik olmasıdır

458 Rəqabət-bu:

istehsalçıların ən yüksək mənfəət uğrunda mübarizəsi

- fəaliyyət göstərən iqtisadi subyektlərin davranışını təyin edən hüquqi və norma sistemi bazarın hərəkətləndirici qüvvəsi
hər hansı bir sahədə yüksək nəticələrə nail olmaq uğrunda iqtisadi bəhsləşmə
istehlakçıların ən ucuz qiymətə əmtələri almaq hüququnu qazanmaq üçün mübarizə

459 Fərdi sahibkarlığın üstünlükləri:

fəaliyyətdə çeviklik olması
fəaliyyətdə tam müstəqilliyin olması
gəlirin əldə olunmasında maksimum marağın olması
əməli fəaliyyətin tam müxtəlifliyinin olması

- hamısı doğrudur

460 Fərdi sahibkarlığın çatışmayan cəhətləri hansılardır:

iri məbləğli pul resurslarının əldə olunmasındakı çətinlikləri;
zərərə görə məhdud məsuliyyətin daşınması;
fəaliyyət dövrünün qeyri-müəyyənliyi

- bütün cavablar doğrudur
fəaliyyətlə bağlı idarəetmənin bir əldə cəmlənməsi

461 Aşağıdakılardan hansı sahibkarın funksiyalarına aid deyil:

- ümumi biliyə malik olması
işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi
işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi
innovasiya fəaliyyəti
işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi

462 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aid deyil:

- təşkilati-texniki
innovasiya fəaliyyəti
sosial
institusional
qanunvericilik

463 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərinə aid deyil:

- şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
rəhbərlik etmək
başqalarına təsir göstərə bilmək
liderliyə can atmaq
yaradıcı işdən sevinc tapmaq

464 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlıq mühitinə aiddir:

təşkilati-texniki mühit

- bütün cavablar doğrudur
- sosial mühit
institusional mühit
qanunvericilikmühit

465 Sahibkarın funksiyalarını müəyyənləşdirin:

işgüzar fəaliyyətin əsas məsələləri üzrə qərarların qəbul edilməsi

- bütün cavablar doğrudur
- işgüzar fəaliyyət ilə bağlı risk etməsi
innovasiya fəaliyyəti
işgüzar fəaliyyət üçün zəruri olan resursların birləşdirilməsi

466 Sahibkarlığın iqtisadi məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- şəxsi gəlir və mənfəət əldə etmək
- hamısı düzdür
Şəxsi işini və şəxsi həyatını əlaqələndirmək
rəhbərlik və başqalarına təsir göstərə bilmək
digərləri və özü üzərində qələbə qazana bilmək

467 Sahibkarlığın sosial-psixoloji məqsədlərini müəyyənləşdirin:

- bütün cavablar doğrudur
- liderliyə can atmaq
başqalarına təsir göstərə bilmək
rəhbərlik etmək
yaradıcı işdən sevinc tapmaq

468 Sahibkarlıqda risk-bu:

proqnoza nisbətən gəlirin axıra kimi yığılmaması, yaxud itirilmə ehtimalı

kapitaldan effektiv istifadənin hərəkətverici stimulu

partnyorların davranışlarının qeyri-müəyyənliyi

təbii amillərlə şərtləndirilən sahibkarın şəxsiyyəti və əlaqədar olan təsərrüfat fəaliyyətinin nəticəsi

- bütün cavablar doğrudur

469 Sahibkarlıq və biznes fəaliyyətinin oxşar cəhətləri:

məqsədi mənfəət əldə edilməsidir

reallaşması bazar vasitəsilə baş verir

- bütün cavablar doğrudur
- iqtisadi azadlıq və iqtisadi mühitin olması zəruriyyəti
əmtə və xidmətlər göstərilməsi ilə məşğul olur

470 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətlərə aid deyil:

iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək

- öz işi qüvvəsini müqavilə yolu mülkiyyət sahibinə satmaq
- rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq
bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək
iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq

471 Aşağıdakılardan hansı sahibkarlığın subyektlərinə aid deyil:

ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər

- əmtəələr istehsalı

iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər

472 Sahibkarlar üçün zəruri olan şəxsi keyfiyyətləri müəyyənləşdirin:

iqtisadi təfəkkürə və işgüzar mədəniyyətə malik olmaq
rəqib müəssisənin fəaliyyətini təhlil etməyi bacarmaq

- bütün cavablar doğrudur
bazarın imkanlarından istifadə edə bilmək
iqtisadi fəaliyyəti təşkil edə bilmək

473 Sahibkarın vəzifələrini müəyyənləşdirin:

işçilərə qüvvədə olan qanunvericiliyə və müqaviləyə uyğun əmək şəraiti yaratmaq;

- bütün cavablar doğrudur
öz fəaliyyəti haqqında dövlət, statistika və maliyyə orqanlarına müəyyən edilmiş formada hesabat vermək
qanunvericilikdə müəyyən edilmiş vergiləri, dövlət sığorta, sosial müdafiə və digər fondlara ayırmaları ödəmək
Antiinhisar qanunvericiliyə riayət etmək;

474 Sahibkarlığın obyektlərini müəyyənləşdirin:

əmtəələr istehsalı

- bütün cavablar doğrudur
bütün cavablar doğru deyil
xidmətlər göstərməsi
əmtəələr satışı

475 Sahibkarlığın subyektlərini müəyyənləşdirin:

fərdi istehsal və xidməti təşkil edənlər

- bütün cavablar doğrudur
iri və dövlət təsərrüfatçılığını təşkil edənlər
kollektiv təsərrüfatçılığı təşkil edənlər
ailə təsərrüfatçılığını təşkil edənlər

476 Sahibkarlığı zəruri edən şərtləri müəyyənləşdirin:

- bütün cavablar doğrudur
cavabdehlik
məsuliyyət
ilkin kapital
bazar mühiti

477 İqtisadi fəaliyyətin müxtəlif növləri üzrə bir-biri ilə iqtisadi əlaqələrə girən bazar subyektləri arasında çoxsahəli qarşılıqlı münasibətləri əks etdirir:

- sahibkarlıq fəaliyyəti
istehsalçı-istehlakçı münasibətləri
biznes fəaliyyəti
istehsalçı – reallaşdırıcı münasibətləri
alıcı və satıcı münasibətləri

478 Resurs kimi sahibkarlıq fəaliyyətinin özünün spesifik ödənişi var:

real gəlir
sahibkarlıq fəaliyyəti

- sahibkar gəliri
sahibkarlıq amili
nominal gəlir

479 Maddi nemətlər və xidmətlər yaratmaq üçün istehsal amillərini (resurslar) birləşdirib və təşkil edib, ictimai tələbatları ödəmək üçün, son məqsədi gəlir formalaşdırmaq olan fəaliyyət:

- ixtisası təkmilləşdirməyə istiqamətlənmiş fəaliyyət
- novatorluq fəaliyyəti
- sahibkarlıq fəaliyyəti
- texnoloji təkmil müəssisə yaratmaq fəaliyyəti
- səmərəli əmək fəaliyyəti

480 Azərbaycanda region və regionlararası problem:

- meşə zolaqlarının azalması
- sahələrin böyüməsi
- avtomobillərin çoxalması
- ərazilərin çoxalması
- təbii suların çirklənməsi

481 Regionların investisiya cəlbediciliyi nə deməkdir?

- investisiya üçün əlverişli amillərin məcmusu
- investisiya aktivliyi
- investisiya potensialı
- investisiya riski
- kapital qoyuluşunun həcmi

482 Müəyyən əmtəələrə görə və müəyyən məqsədlər üçün ölkələrin ayrı-ayrı rayonlarının və vilayətlərinin birliyi

- region
- vilayət
- ittifaq
- mahal
- respublika

483 İnzibati ərazi bölgüsü ilə müəyyənləşdirilən maliyyə sistemi hansıdır?

- Müəssisələrin maliyyəsi
- Dövlət büdcəsi
- Yerli maliyyə sistemi
- Xüsusi hökumət fondları
- Mərkəzləşdirilmiş pul fondu

484 Gəncə-Qazax iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstündür?

- tütüncülük və çayçılıq
- qara və əlvan metallurgianın ilkin emal sahələri
- inəkçilik və xalçaçılıq
- balıqçılıq və çayçılıq
- pambıqçılıq və ipəkçilik

485 Abşeron iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatında hansı sahələr üstünlük təşkil edir?

- tikinti materialları sənayesi
- Şərabçılıq və meyvəçilik
- Taxılçılıq və heyvandarlıq
- neft və qazçıxarma, neft kimyası
- əkinçilik və üzümçülük

486 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının III Dövlət proqramının əsas hədəfi:

regionlarda sahibkarlıq fəaliyyətinin gücləndirilməsi
yüngül və yeyinti sənayesinin inkişafı

- ölkə regionlarının tarazlı inkişafının davam edilməsi, social infrastruktur təminatının yaxşılaşdırılması
aqrar sektorda islahatların aparılması
ərazi əmək bölgüsünün inkişafı

487 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının II Dövlət proqramında əsas məqsəd:

torpaq islahatlarının aparılması

- qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı və iqtisadiyyatın diversifikasiyası
yeni iş yerlərinin açılması
aqrar sənaye kompleksinin inkişafı
maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı

488 Regionların sosial-iqtisadi inkişafının I Dövlət proqramının əsas məqsədi:

maşınqayırma və yanacaq energetika kompleksinin inkişafı

- regionların mövcud potensialından səmərəli istifadə etməklə onun strukturunun təkmilləşdirilməsi
iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
qeyri-neft sektorunun inkişafı
torpaq islahatlarının aparılması

489 Aran iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir:

neft və qazçıxarma sənayesi
xalçaçılıq və yüngül sənaye

- elektroenergetika, kimya və maşınqayırma
tikinti və mebel sənayesi
qara və əlvan metallurgiya

490 Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

inəkçilik və b aramaçılıq
yüngül və yeyinti
maldarlıq və qoyunçuluq

- tərəvəzçilik və meyvə istehsalı
taxılçılıq və bitkiçilik

491 Lənkəran iqtisadi rayonu hansı kənd təsərrüfatı sahələri üzrə ixtisaslaşmışdır:

quşçuluq və kartofçuluq
faraş tərəvəzçilik və balıqçılıq

- çayçılıq və balıqçılıq
heyvandarlıq və bitkiçilik
şərabçılıq və tütünçülük

492 Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonunun kənd təsərrüfatında hansı məhsullar üstünlük təşkil edir:

çayçılıq və üzümçülük
tütünçülük və balıqçılıq
şərabçılıq və üzümçülük

- tütünçülük və baramaçılıq
taxılçılıq və tərəvəzçilik

493 Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonunun iqtisadiyyatının əsasını nə təşkil edir.

tikinti materialları

- heyvandarlıq və arıçılıq
inəkçilik və baramaçılıq

tütün və tütün məhsulları
yüngül və yeyinti sahələri

494 Naxçıvan iqtisadi rayonunun sənayesinin aparıcı sahələri

elektroenergetika və elektrotexnika
aluminium qablar, avtomobil təmiri
tikinti materialları və mebel sahələri

- hamısı düzdür
heç biri düz deyil

495 Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonunun sənayesinin əsasını nə təşkil edir.

elektroenergetika
kimya və maşınqayırma
tikinti materialları sənayesi

- kənd təsərrüfatı məhsullarını emal edən yeyinti və yüngül sənaye
neft və qazçıxarma sənayesi

496 Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonunda iqtisadiyyatın əsasını nə təşkil edir;

elektroenergetika

- kənd təsərrüfatı
qara və əlvan metallurgiya
kimya və maşınqayırma
neft və qazçıxarma sənayesi

497 Regionların inkişafı və əhalinin məşğulluğu sahəsində Azərbaycan Respublikasının proqramları

Sahibkarlığın inkişaf proqramı

- Regionların sosial iqtisadi inkişafı proqramı
'məşğullük haqqında' Azərbaycan Respublikasının qanunu
Yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf proqramı
əhalinin sosial-iqtisadi inkişaf proqramı

498 Bu və ya digər sahənin regional strukturu

müxtəlif sahə bölmələrinin nisbəti

- sahənin ümumi məhsulunun cəmində müxtəlif regionların nisbəti
bir-birilə bağlı olan ərazi hissələri
sahədə investisiya fəaliyyəti
sənayenin çox hissəsinin toplandığı ərazi

499 Bu və ya digər regionun sahə strukturu

- regionun ərazisində yerləşmiş müxtəlif sahə bölmələrinin nisbətləri
sahənin ümumi məhsulunda müxtəlif regionların nisbəti
təsərrüfat əlamətlərinə görə ayrılan ərazi
bu və ya digər əraziyə məxsus resursların məcmuu
həmin sahədə sahibkarlıq və investisiya fəaliyyəti

500 Cinni əmsalının kəmiyyəti aslıdır

gəlirlərin minimal səviyyəsindən
gəlirlərin mütləq səviyyəsindən
gəlirlərin orta səviyyəsindən
nominal və real gəlirlərin nisbətindən

- gəlirlərin bölgüsündən

501 Gəlirlərin bazar bölgüsü təmin etmir

- səmərəliliyi
- iqtisadi ədaləti
- amil üzrə gəlirləri
- sosial ədaləti
- yüksək gəlirləri

502 Azərbaycanda insanın normal həyat fəaliyyətini təmin etmək üçün zəruri olan sosial minimum həddində əmtəə və xidmətlər:

- yaşayış minimumu
- yoxsulluq
- minimum istehlak büdcəsi
- yoxsulluq nisbi həddi
- yoxsulluq mütləq həddi

503 Yoxsulların gəlirlərinin yaşayış minimumundan orta çəkili meyli, bu:

- yoxsulluq tələsi
- yoxsulluğun dərəcəsi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun miqyası

504 Yoxsulların gəlirlərinin yaşayış minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun həddi
- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluq dərəcəsi

505 Adambaşına gəlirləri yaşayış minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışiq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- gəlir həddi
- gəlir səviyyəsi
- gəlir dərəcəsi
- gəlir defisiti
- gəlir norması

506 Adambaşına orta gəliri yaşayış minimumundan aşağı olanların sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- yoxsulluq həddi
- dilənçilik həddi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun miqyası

507 Yaşayış minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir:

- yoxsulluq həddi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluq tələsi
- yoxsulluq miqyası

508 Gəliri yaşayış minimumundan aşağı olan əhalinin sayı:

- yoxsulluğun miqyası
yoxsulluğun dərinliyi
dılənçilik dərəcəsi
dılənçilik səviyyəsi
gəlir defisiti

509 Adambaşına gəlir yaşayış minimumunun 50%-indən aşağı olan əhalinin sayı, bu:

- dılənçiliyin miqyası
dılənçilik səviyyəsi
yoxsulluğun miqyası
dılənçilik dərəcəsi
yoxsulluq səviyyəsi

510 Adambaşına gəlirləri yaşayış minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışiq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

- gəlir norması
gəlir həddi
- gəlir defisiti
gəlir dərəcəsi
gəlir səviyyəsi

511 Yoxsulların gəlirlərinin yaşayış minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluğun miqyası
yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi
yoxsulluğun həddi
yoxsulluğun kəskinliyi

512 Vergi çıxılmaqla qalan əhali gəlirləri bu:

- ev təsərrüfatlarının sərəncamında qalan gəlir
sərəncamda qalan real pul gəlirləri
əmək haqqı
əhalinin pul gəlirləri
orta aylıq əmək haqqı

513 Azərbaycanda orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- istehlak zəmbili
yaşayış minimumu
- nisbi yoxsulluq həddi
mütləq yoxsulluq həddi
minimum istehlak büdcəsi

514 Milli iqtisadi inkişafa nail olmaq üçün dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərə aid deyil?

- xarici iqtisadi fəaliyyətdə tarazlığa nail olmaq;
qiymətlərdə sabitlik əldə etmək;
yüksək səviyyəli məşğulluğa nail olmaq;
- rəqabətin inkişafına və böhranın aradan qaldırılmasına mane olmaq;
hamısı düzdü

515 Səhiyyənin inkişafının göstəricisi deyil:

- əhalinin hər 1000 nəfərinə düşən qospitallaşmanın miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə düşən xəstəxana çarpayıların miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinika həkim vəzifələrinin miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə diş həkimi vəzifələrinin miqdarı
- əhalinin hər 10000 nəfərinə ambulator poliklinikna xidməti üçün orta tibb heyəti vəzifələri

516 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. ictimai və şəxsi istehlakın strukturunun məqsədyönlü dəyişdirilməsi b. Azərbaycanın dünya ÜDM-də xüsusi çəkisi və onun dünya ixracında payı c. Xarici ölkələrə nisbətən əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- A,C
- B,C
- A
- A,B,C
- A,B

517 Davamlı inkişaf indikatorları aşağıdakılar hesab oluna bilər a. Maliyyə və real sektorun balanslılığının təmin edilməsi b. Stabil sosial inkişafa nail olunma c. Investisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi

- A,B
- A,C
- C
- A
- A,B,C

518 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - ekoloji vəziyyətin sabitliyinin gözlənilməsi; 2. - sosial təyinatlı bazar iqtisadiyyatının formalaşmasını; 3. - enerji-resurslara qənaət texnologiyaların geniş tətbiqi əsasında təsərrüfat fəaliyyəti ilə geniş hədlərinin müəyyənləşdirilməsini;

- 2,3
- 2
- 1,3
- 1,2,3
- 1,2

519 Davamlı inkişafa keçid aşağıdakı vəzifələrin həllini tələb edir. 1. - yüksək iqtisadi artıma nail olunmasını; 2. - stabil sosial inkişafa nail olunmasını; 3. - maliyyə və real sektorun, ənənəvi və yeni iqtisadiyyatın, yüksək texnologiyaları balanslılığının təmin edilməsini;

- 1,3
- 1,2,3
- 2,3
- 2
- 1,2

520 Davamlı inkişaf əlaqəli dövlət tənzimlənməsi təsərrüfat fəaliyyəti ilə idarəetmə strukturlarının institusional cəhətdən aşağıdakı şərtlərinin birləşməsi vasitəsilə həyata keçirilir: 1. siyasi, 2. ictimai 3. iqtisadi- hüquqi

- 1,2
- 1,3
- 1,2,3
- 2
- 2,3

521 İqtisadi inkişaf səviyyəsini ifadə etmək üçün aşağıdakı göstəricilər sistemindən istifadə olunur : 1. Adambaşına düşən ÜDM-in həcmi; 2. İqtisadiyyatın strukturu; 3. Əhalinin həyat səviyyəsi və keyfiyyəti

- 2
- 1,2
- 1,2,3
- 2,3
- 1,3

522 Yoxsulların gəlirlərinin dolanışıq minimumunun qiymətindən orta meyli:

- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun həddi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluq dərəcəsi

523 Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- dilənçiliyin miqyası
- dilənçiliyin həddi
- dilənçik səviyyəsi
- dilənçiliyin dərinliyi
- dilənçilik dərəcəsi

524 Dilənçilərin sayının yoxsul əhalinin sayına nisbəti, bu:

- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçilik səviyyəsi
- dilənçilik həddi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluq səviyyəsi

525 Yoxsulluq həddinin 50%-indən çox olmayan gəlir, bu:

- dilənçilik
- dilənçilik həddi
- gəlir defisiti
- dilənçilik dərəcəsi
- dilənçilik səviyyəsi

526 Gəliri dolanışıq minimumundan aşağı olan əhalinin sayı:

- dilənçilik səviyyəsi
- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluğun dərinliyi
- dilənçilik dərəcəsi
- gəlir defisiti

527 Dolanışıq minimumu səviyyəsində istehlakı təmin edən gəlir:

- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluq miqyası
- yoxsulluq həddi
- yoxsulluq tələsi
- yoxsulluq dərəcəsi

528 Adambaşına orta gəliri dolanışıq minimumundan aşağı olanların sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

- yoxsulluğun miqyası
- yoxsulluq dərəcəsi

yoxsulluğun dərinliyi
yoxsulluq həddi
dilənçilik həddi

529 Qlobal iqtisadiyyatın əsas göstəricilərindən biri olub, əhali faizi, gəlirlər və istehlak səviyyəsi ilə əlaqədardır, bu:

xəstəlik
beynəlxalq əmək bölgüsü
istehsalın artımı
ətraf mühitin çirklənməsi

- yoxsulluq

530 İnsan inkişafı indeksini müəyyən edən göstəricilər sistemi:

gözlənilən gəlir, təhsil
adambaşına düşən ümumi daxili məhsul
adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu

- adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, gözlənilən ömür uzunluğu, təhsilin səviyyəsi
adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, təhsilin səviyyəsi

531 Ev təsərrüfatları gəlirlərinin yerinə yetirdiyi funksiyaları müəyyənləşdirin:

- bunların hamısı
həvəsləndirici
yığıcı
istehlak
bölüşdürücü

532 Dilənçilərin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti, bu:

dilənçilik dərəcəsi
dilənçiliyin miqyası
dilənçiliyin həddi

- dilənçik səviyyəsi
dilənçiliyin dərinliyi

533 Aşağıdakılardan hansı gəlirlərin bölüşdürülməsi haqqındakı neoklassik nəzəriyyələrə aid deyil:

yuxarıda göstərilən konsepsiyaların riyazi modelinin verilməsi ideyaları
gəlirlərin istehsal amilləri nəzəriyyəsi
gəlirlərin bölüşdürülməsinin makroanalitik təhlili konsepsiyası
əmtəələrin dəyəri və qiyməti arasındakı fərqin onların faydalılığı və başa gəlmə xərcləri ilə müəyyən edilməsi

- mənfəətin istehsal xərclərindən deyil, tələbatdan asılılığı meylinin formalaşması

534 İnsan İnkişafı Potensialı İndeksinin hesablanma meyanizminin göstəricilərindən yalnız olanını seçin:

adambaşına düşən ÜDM
yetkin əhalinin savad əmsalı
konkret tarix üçün gözlənilən ömür həddi

- yüksək həyat səviyyəsini təmin edən maddi nemətlər əldə etmək
hər yaş həddinə uyğun olaraq ibtidai, orta, ali təhsil müəssisələrində təhsil alanların faizi

535 Adambaşına gəlirləri dolanışıq minimumundan aşağı olan şəxslərin gəlirlərini dolanışıq minimumu səviyyəsinə çatdırmaq üçün zəruri gəlirlərin məcmu qiyməti, bu:

gəlir norması
gəlir dərəcəsi
gəlir həddi

- gəlir səviyyəsi
- gəlir defisiti

536 Piquya görə rifah hansı komponentdən ibarətdir:

- rifah və ictimai faydalılıq
- kreativ və utilitarist rifah
- iqtisadi və qeyri-iqtisadi rifah
- ictimai və fərdi rifah
- rifah və həzz

537 Həyat səviyyəsi kateqoriyasını ilk dəfə hansı iqtisadçı işlətmişdir?

- A.Laffer
- K.Marks
- C.M.Keyns
- A.Smit
- T.Veblen

538 Gəlirlərin yenidən bölgüsündə dövlət siyasəti istifadə edir:

- pul-kredit sistemini
- sığorta sistemini
- bank sistemini və vergi sistemini
- vergiqoyma sistemini və transfərlər sistemini
- maliyyə sistemini

539 Yoxsulların gəlirlərinin dolanışıq minimumunun qiymətindən orta meyl:

- yoxsulluğun həddi
- yoxsulluq dərəcəsi
- yoxsulluğun dərinliyi
- yoxsulluğun kəskinliyi
- yoxsulluğun miqyası

540 Gəlirlərin formalaşması və bölgüsü prosesinə dövlətin aktiv müdaxiləsi nəyə gətirib çıxara bilər?

- gəlirlərin sabitliyinə
- işgüzar aktivliyin və səhmdarlıq təşəbbüskarlığının artmasına
- gəlirlərin ümumi artımına
- gəlirlərdə tam bərabərliyə
- işgüzar aktivliyin azalmasına və ələbaxımlıq əhval-ruhiyyəsinin meydana gəlməsinə

541 Yoxsulluq boşluğu nədir?

- bunların hamısı
- yoxsulluq həddindən aşağı səviyyədə yaşayan əhəlinin nisbi sayı
- yoxsulluq həddindən aşağı yaşayan əhəlinin ümumi sayındakı xüsusi çəkisi
- ən yoxsul kvintilin istehlak xərclərində xüsusi çəkisi
- ən varlı 10% vətəndaşın gəlirlərinin ən yoxsul 10% vətəndaşın gəlirlərinə nisbəti

542 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun məhrumiyyət (deprivasiya) dərəcəsini xarakterizə edir.

- bunların hamısı
- kəskin ehtiyac
- aztəminatlılıq
- orta həyat standartları ilə əlaqələndirilən yoxsulluq
- dilənçilik

543 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun təkrar istehsal formalarına aiddir?

- davamlı yoxsulluq
- iqtisadi yoxsulluq
- sosial yoxsulluq
- müvəqqəti yoxsulluq
- düzgün yoxsulluq

544 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı yoxsulluğun yayılma miqyasını xarakterizə edir?

- davamlı yoxsulluq
- şəhərdə yoxsulluq
- kənddə yoxsulluq
- milli yoxsulluq
- dəyişkən yoxsulluq

545 İnsanın qidaya, suya, paltara və mənzilə fizioloji tələbatı əsasında minimal həyat səviyyəsinin müəyyən edilməsi, bu:

- regional yoxsulluq
- sosial yoxsulluq
- tədrici yoxsulluq
- nisbi yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq

546 Təkcə minimal fizioloji tələbat əsasında deyil, konkret cəmiyyətdə həyatın konkret dövründə hamılıqla qəbul edilmiş həyat səviyyəsinə nəzərən müəyyən edilən göstərici:

- nisbi yoxsulluq
- qismən yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq
- xroniki yoxsulluq
- düzgün yoxsulluq

547 Nisbi yoxsulluq konsepsiyası daha çox hansı ölkələr üçün münasibdir:

- heç biri
- zəif inkişaf edən ölkələr
- gəlirləri yüksək olan ölkələr
- gəlirləri aşağı səviyyədə olan ölkələr
- bunların hamısı

548 Aşağıdakı ölkələrin hansında «ifrat yoxsulluq» vəziyyəti yaranmışdır?

- bunların hamısı
- Mərkəzi Afrika Respublikası
- Niaqara
- Mali
- Zambiya

549 Cəmiyyətin bir hissəsinin iqtisadi vəziyyəti, mövcud cəmiyyətin yaşayış vasitələrinin minimum normalarının olmaması:

- yoxsulluq
- yoxsulluğun mütləq həddi
- yoxsulluğun ən aşağı həddi
- aşağı həyat səviyyəsi
- yoxsulluğun nisbi həddi

550 İnsanın normal həyat fəaliyyətini təmin etmək üçün zəruri olan sosial minimum həddində əmtəə və xidmətlər:

- minimum istehlak büdcəsi
yaşayış minimumu
yoxsulluq mütləq həddi
yoxsulluq nisbi həddi
yoxsulluq

551 İnsanların qida məhsullarına, geyimə və mənzilə olan fizioloji tələbatları əsasında, yəni onların əsas tələbatlarının ödənilməsi üçün kifayət edən əmtəələr səbətinin dəyəri əsasında müəyyən olunan minimum həyat səviyyəsi:

- mütləq yoxsulluq həddi
nisbi yoxsulluq həddi
minimum istehlak büdcəsi
yoxsulluq
yaşayış minimumu

552 Engel qanununa əsasən insanların həyat səviyyəsi yüksək olduqca:

- onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən artır
bunların hamısı doğrudur
geniş istehlak olunan sənaye məmulatlarına tələb nisbətən azalır
yüksək keyfiyyətli əmtələrin alınması əhəmiyyətli dərəcədə azalır
- onların ərzaq məhsullarına məsrəfləri nisbətən azalır

553 Mövcud ölkədə (regionda) orta səviyyədə yaşamağa imkan verən minimal istehlak səbətinin dəyərinin göstəricisi:

- mütləq yoxsulluq həddi
minimum istehlak büdcəsi
yoxsulluq
yaşayış minimumu
- nisbi yoxsulluq həddi

554 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsi metodları:

- minimum və mütləq yoxsulluq həddi
minimum və nisbi yoxsulluq həddi
maksimum və mütləq yoxsulluq həddi
- nisbi və mütləq yoxsulluq həddi
maksimum və nisbi yoxsulluq həddi

555 Milli gəlirin istehlaka getməyən hissəsi:

- məcmu tələb
ümumi xərclər
ümumi gəlir
ümumi daxili məhsul
- ümumi yığım (əmanət)

556 Gəlirin istehlak edilməyən, yığma yönəldilən hissəsi:

- izafi dəyər
gəlirin həcmi
istehlak
- əmanət
izafi məhsul

557 Milli hesablar sistemində (MHC) mülkiyyətdən gəlirlər kateqoriyasına aid edilir:

- qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- koorporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
- korporativlərin mənfəəti
- xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti

558 İstehlak məhsulları və xidmətlərin qiymətinin dəyişməsinə ölçmək üçün istifadə olunan qiymət indeksi:

- istehlak və xidmət qiymət indeksi
- xidmət qiymət indeksi
- infrastruktur məhsulların qiymət indeksi
- qiymət indeksi
- istehlak şeylərinin qiymət indeksi

559 İstehlakın həcminə təsir edən amillər:

- psixoloji amil, yığılmanın həcmi
- psixoloji amil, alıcının zövqü
- gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil
- gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü

560 Əgər istehlakla bağlı son hədd meyli (MRS)=0 olarsa:

- istehlaka gedən hissə azalacaq
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin istehlaka gedən hissəsi artacaq
- bu halda gəlirin artan hissəsi yığılacaqdır
- bu halda gəlirin bir hissəsi yığılma gedəcək
- bu halda gəlirin artan hissəsi istehlak olunacaq

561 İstehlakla bağlı son hədd meyli (MPC)=1/2 olarsa:

- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığımdan çox olacaq
- gəlirin artan hissəsi yığım istehlaka bərabər olacaq
- cavablardan heç biri düz deyil
- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığım arasında bölüşdürüləcək
- gəlirin artan hissəsi istehlak və yığıma bərabər olacaq

562 Əmanətin (yığılmanın) həcminə təsir edən amillər:

- hamısı düzdür
- gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil
- faiz norması, istehlakın və yığılmanın həcmi
- gəlirin həcmi və yığılma gedən hissəsi
- heç biri düz deyil

563 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyildir:

- bəxt, uğur
- istehlakçıların üstünlük verimləri
- fitri istedad
- həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsilin səviyyəsi
- əməyin intensivliyi

564 İqtisad elmində psixoloji faktor adlanır, insanların istehlak məhsulları almaq istəyini (arzusunu) ifadə edir:

sadəcə investisiya istehlakı
istehlakın son hədd meyli

- istehlakın orta hədd meyli
istehlaka meyilli olmaq
heç biri düz deyil

565 Ev təsərrüfatlarına dövlət, bələdiyyə orqanları və firmalar tərəfindən pul və natural formada ödəmələri özündə əks etdirir. Bu:

- sosial transfertlər
yardımlar
subsidiyalar
sosial ödənişlər
bunların hamısı

566 Yoxsulluq həddinin müəyyən edilməsinin əsasını nə təşkil edir?

- d) həyat səviyyəsi
- a) əməkhaqqı
- b) gizli iqtisadiyyat
- c) sosial qeyri-bərabərlik
- yaşayış minimumu

567 Sosial transfertlərin fərqləndirici cəhəti nədən ibarətdir:

- onların ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində bilavasitə heç bir əmtəə və xidmət tələb etməməsidir
bunların heç biri
şəxsi gəlirin əsas hissəsinin necə
şəxsi gəlirlərin mənimsənilməsinin iqtisadi cəhətdən düzgün təşkil olunmasıdır
ödənilməsi prosesində ödəyicinin əvəzində əmtəə və xidmətlər tələb etməsidir

568 Aşağıdakılardan hansı yoxsulluq həddinin müəyyən olunmasının metodlarına aid deyil?

- nisbi yoxsulluq
- tədrici yoxsulluq
- xroniki yoxsulluq
- mütləq yoxsulluq
- tarixi yoxsulluq

569 Ev təsərrüfatları gəlirləri hansı funksiya ilə əlaqədar olan əhalinin təkrar istehsal funksiyasını da yerinə yetirir:

- istehlak
yığıcı
bunların hamısı
həvəsləndirici
bölüşdürücü

570 Aşağıdakı hansı tələb yoxsulluğu doğurur:

- pulsuz təhsil xidmətlərinin hamı üçün münasib olması
- bütün cavablar doğrudur
- ekoloji və beynəlxalq təhlükələr
dünya iqtisadiyyatına daxil olmaq imkanlarının məhdud olması
əmlak, gəlir və imkan bərabərsizliyi

571 İnsan inkişafı və onun ölkəmizdə göstərilən müddəti:

67 yaş

75 yaş

● 71,3 yaş

71 yaş

70 yaş

572 Yoxsulluğun yaranmasına səbəb nədir?

insan resurslarının artması

əmək şəraitinin olmaması

istehsal güclərindən natamam istifadə

işsizlik

● insan resurslarından səmərəsiz istifadə edilməsi

573 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyinə səbəb olan amillərə daxil etmək olar:

əmək təşəbbüsünün intensivliyi

● bütün sadalananlar

sadalananlardan heç biri

təhsilin səviyyəsi

əmək bazarında diskriminasiya

574 Hansı ölkələrdə qidalanma üçün çəkilən xərclər bütün istehlak xərclərinin 1/3-ni təşkil edir?

inkişaf etməkdə olan ölkələrdə

Rusiyada

İranda

● inkişaf etmiş ölkələrdə

keçid iqtisadiyyatlı ölkələrdə

575 Gəlirlərin qeyri-bərabərliyini müəyyən edən amillərə aid deyil:

fitri istedad

bəxt, uğur

əməyin intensivliyi

həyat boyu qazandığı təcrübə və təhsil səviyyəsi

● istehlakçıların üstünlük verimləri

576 Həyat səviyyəsinin formalaşmasına hansı amillər təsir göstərir?

yaşayış dəyərinin indeksi

● ölkədaxili iqtisadi ehtiyatların kəmiyyəti

mövcud inkişaf səviyyəsi

onların keyfiyyəti

adambaşına düşən pul gəlirləri

577 Ailə nə vaxt yoxsul hesab olunur?

əmək qabiliyyətini itirdikdə

mənəvi dəyərləri itirdikdə

● gəlir səviyyəsi yaşayış vasitələrinə olan minimum tələbatı ödəmədikdə

ailənin gəliri onun qidalanması xərcinin üç misindən az olduqda

işlə təmin edilmədikdə

578 Yoxsulluğun azaldılması tələb edir:

aşağı gəlirli olanların sosial müdafiəsini

● əməyin stimullaşdırılmasını

gəlirlərin ədalətli bölünməsi

yoxsulların vergidən azad edilməsini

xeyriyyəçilik işlərinin gücləndirilməsini

579 Yoxsulluğun azaldılmasının rəhnidir:

- yoxsulların xarici ölkələrə axını
- vahid sosial siyasət proqramının həyata keçirilməsi
- sosial siyasətin üstün istiqamət alması
- dövlətin sosial müdafiəsi
- yoxsulların işlə təmin edilməsi

580 Dövlətin sosial siyasətinin düzgün olması nəticəsində nələr baş verir?

- həyat səviyyəsinin aşağı düşməsi
- əhəlinin kütləvi surətdə yaxşılaşması
- neqativ həyat tərzinin yaranması
- kadr hazırlığının pisləşməsi
- sağlamlığın pisləşməsi

581 Yoxsulluğun azaldılması üçün nəzərdə tutulan əsas tədbir:

- əhəli gəlirlərindəki kəskin fərqlərin azaldılması
- yoxsulların iqtisadi artımdan bəhrələnməsi
- yoxsulluq həddinin daim diqqət mərkəzində olması
- yoxsulluğun azaldılmasına dövlətin müdaxiləsi
- yoxsulların istehsala cəlb edilməsi

582 İnsan potensialı hansı amillərdən asılıdır?

- bunların hamısından
- bioloji
- ekoloji
- adət-ənənələrdən
- xəstəliklərdən

583 İnsan potensialının başlıca artım amili:

- demoqrafik proses
- doğum faizi
- ölüm faizi
- təbii artım
- əhəlinin təkrar istehsalı

584 İnsan potensialı nədir?

- bunların hamısı
- mühim istehsal amilidir
- istehlak dəyərinin yaradıcısıdır
- mənəvi nemətlərin yaradıcısıdır
- məhsuldar qüvvələrin canlı ünsürüdür

585 İnsan potensialına dair əsas elmi baxış hansıdır?

- insan potensialı artanda onu idarə etmək çətindir
- insan potensialı istehsal amilidir
- insan potensialı artanda işsizlik yaranır
- A.Smitin fikrincə insan potensialı artanda iqtisadi inkişaf sürətlənir
- insan potensialından səmərəli istifadə olunmur

586 Bu xidmətlə bağlı innovasiyadır

bazar mövqeyi baxımından qiymətləndirilir
yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir

- istehsal və sosial sferalar üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur
texniki iqtisadi strukturlara malikdir
təşkilati texnoloji strukturlara malikdir

587 Bu təşkilati aspekt sayılır.

mövcud məhsulun modernləşdirilməsi
sahə proqramlarının hazırlanması
keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi

- mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
yüksək ödənişli yeni iş yerlərinin yaradılması

588 Bu normativ hüquqi aspektdir:

- dövlət proqramları və sahə proqramları
riyazi təminat
stimullaşdırma
kommersiyalaşma
transfer

589 Bu elmi texniki-texnoloji aspekt deyil

ETLKİ-nin aparılması

- regional proqramların hazırlanması
təmizləyici kompleksin yaradılması
texnoloji rəqlamentlərin tətbiqi
keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi

590 Bu normativ hüquqi aspekt deyil

regional proqramlar
qanunlar, qərarlar
dövlət proqramları
sahə proqramları

- informasiya texnologiyaları

591 Bu iqtisadi və sosial aspektdir

transfer
kommersiyalaşma

- maliyyələşdirmə və stimullaşdırma
proqram təminatı
riyazi təminat

592 Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspektinə aiddir:

beynəlxalq aspekt

- hamısı düzdür
normativ hüquqi aspekt
iqtisadi və sosial aspekt
təşkilati aspekt

593 İqtisadi innovasiya dedikdə hansı amil nəzərdə tutulur:

yeni texnoloji proseslərin tətbiqi

- ixrac yönümlü məhsul istehsalı sayəsində resurslara qənaət etməklə mənfəət əldə olunmasına yönəldilən şərtlərin tətbiqi

yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçirilməsinin tətbiqi
yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçilməsinin tətbiqi
keyfiyyətli idarəetmə sisteminin tətbiqi

594 Sosial innovasiya budur:

- trans milli korporasiyaların yaradılmasına şərait yaradır
- yeni məhsulun istehsalını təmin edir
- xariici və müştərək müəssələrin yaradılmasına zəmin yaradır
- təbiəti mühafizə və təhsilin inkişafı istiqamətindəki tədbirləri əhatə edir
- yeni iş yerlərinin yaradılmasını təmin edir

595 Bu kompleks innovasiyanı əhatə edir:

- məhsulun istehsalınadək olan mərhələ nəzərdə tutulur
- yeniliklərin geniş miqyasda istehsalı və tətbiqini əhatə edir
- texniki iqtisadi və təşkilati texnoloji strukturlara malikdir
- təbiəti mühafizə və istehsalın inkişafı istiqamətindəki tədbirləri əhatə edir
- istehsal və sosial sfera üçün nəzərdə tutulan yeniliklərlə xarakterizə olunur

596 Yayılma sferası üzrə innovasiya neçə yerə bölünür

- 8
- 3
- 5
- 4
- 7

597 Yenilik səviyyələri üzrə innovasiya neçə yerə bölünür?

- 9
- 7
- 6
- 4
- 3

598 Ölkələr üzrə innovasiyalar neçə yerə bölünür?

- 9
- 8
- 5
- 6
- 4

599 İnnovasiya fəaliyyəti neçə yerə bölünür?

- 2
- 3
- 4
- 5
- 1

600 İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;
- 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;
- 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;
- 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;
- 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;

601 Azərbaycanın ərazisi hansı iqtisadi miqyaslar üzrə istehsal sisteminə bölünə bilər?

- bölünə bilməz;
- makro, mikro, mezo;
mikro meqo;
makro, mezo;
mikro, mezo;

602 Milli iqtisadiyyatın balanslaşdırılmasında dövlətin vəzifələrinə aiddir: 1.Sosial iqtisadi inkişaf strategiyası təyin olunur. 2.İqtisadiyyatda struktur yenidənqurmalar həyata keçirilir. 3.İnvestisiya siyasəti reallaşdırılır. 4.Xarici iqtisadi fəaliyyət istiqamətləri müəyyən edilir.

- 1,2,3,4
- 1,2,3
- 1,4,2
- 1,4
- 2,3,4

603 İnnovasiyanın yayılma sferasına daxil deyil?

- milli, lokal;
qlobal, milli;
- iqtisadi, sosial-iqtisadi;
nöqtəvi, regional;
lokal, nöqtəvi;

604 İnnovasiyanın yayılma sferasına daxildir?

- iqtisadi, siyasi, sosial-iqtisadi, mənəvi;
elm, mədəniyyət, dini, saxta innovasiyalar;
təşkilati istehsal, ekoloji, idarəetmə;
texnoloji, ideologiya,hərbi, hüquq;
- milli, nöqtəvi, lokal, qlobal, regional;

605 İnnovasiyanın yenilik səviyyəsinə daxil deyil?

- təkmilləşdirilmiş, yaxşılaşdırılmış sahələr;
bazis, mikroinnovasiyalar;
saxta innovasiyalar, antiinnovasiyalar;
dövrü təşkil edən əhəmiyyətli sahələr;
- iqtisadi, sosial-iqtisadi, mənəvi sferalar;

606 İnnovasiyanın obyekt sahələrinə daxil olan variantı seçin?

- etika, lokal, elm sahələri;
elm, qlobal, hərbi sahələr;
mədəniyyət, milli, etika;
ideologiya, regional, texnoloji;
- ekoloji, iqtisadi, hərbi, ekoloji sahələr;

607 İnnovasiyanın obyekt sahələrinə daxil deyil?

- texnoloji, hüquq, sosial-iqtisadi sahələr;
idarəetmə, istehsal, texnoloji sahələr;
- milli, regional, lokal sahələr;
hərbi, idarəetmə, iqtisadi sahələr;
təşkilati istehsal, ekoloji, mənəvi sferalar

608 İnnovasiya neçə sahə üzrə istiqamətləndirilir və hansılardır?

- 3 sahə: ictimai, mədəni və mənəvi sahələr üzrə;
- 2 sahə: iqtisadi və siyasi sahələr;
- 3 sahə: dini, hüquqi və təhsil sferası üzrə;
- 2 sahə: elm və mədəniyyət sahələri üzrə;
- 3 sahə: obyekt, yenilik səviyyəsi, yayılma sferası üzrə;

609 Azərbaycanda xarici investisiyaların hüquqi rejimi hazırda hansı səviyyədə özünü göstərməyi daha düzgündür?

- dövlət səviyyəsində
- ikitarəfli və çoxtərəfli dövlətlərarası müqavilələr səviyyəsində
- qanunlar və digər normativ hüquqi aktlar səviyyəsində
- beynəlxalq çoxtərəfli müqavilələr səviyyəsində
- konstitusiya səviyyəsində

610 İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili formalarına görə ən düzgün amil:

- mülkiyyət xüsusiyyətinə görə
- ərazi yerləşməsinə görə
- yanaşma xüsusiyyətinə görə
- əhatə dairəsinə görə
- idarəetmə səviyyəsinə görə

611 İnnovasiyanın strategiyasının əsasən hansı növü daha vacib sayılır?

- yeni və yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçmək
- yeni məhsulun, xidmətin, texnologiyanın alınmasına yönəldilən innovasiya fəaliyyətidir
- istehsalatda, marketinq və idarəetmədə yeni metodların tətbiq edilməsi
- yeni növ resursların istehsal idarəetmə prosesində istifadə edilməsi
- ənənəvi resurslardan istifadə şəraitində yeni yanaşmaların tətbiq edilməsi

612 İnnovasiya dedikdə nə başa düşülür?

- elmi-texniki dəyişikliklərin məcmusu
- istehsala tətbiqin uğurla başa çatması
- istehsala tətbiq olunan yenilik
- istehsala tətbiqin mənfəət gətirməsi
- yeniliklərin yayılması və istifadəsi dövrü

613 İnnovasiya latın sözü olub, mənası

- Planlaşma
- Yaxşılaşma
- Təkmilləşmə
- Səmərələşmə
- Yeniləşmə

614 İnnovasiya potensialı məhz budur.

- Ekoloji durumun pozulmasının qarşısının alınması
- Elmi-texniki yeniliklərin stimullaşdırılması
- Elmi-texniki işlər və axtarışlarla məşğul olan elmi tədqiqat müəssisələri
- İnformasiya sahələrinin fəaliyyətini
- Elmi texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti

615 Bu iqtisadçı alim- insan potensialına əsaslanan Davanlı inkişafı əsas amillərinə, səmərəli yaradıcı ömür iqtisadiyyat, sağlam təbii və əlverişli sosial mühit bilik və bacarıq, sağlam və uzun ömürlük göstəricilərinə aid etmişdir

- Urxan Ələkbərov
Arif Şəkərəliyev
Eldar Hüseynov
Sakit Hüseynov
Ələddin Əsgərov

616 Davranışı inkişaf əsas maliyyəti nədir

İctimai qaydalar və təhlükəsizliyin qorunması

- Cəmiyyətin davamlı, dayanıqlı, fasiləsiz sabit, uzun müddətli inkişafının təmin olunması
İnsanların tələblərini ödəməyə qadir olan və onların gələcək tələbatlarını ödəməsinə mane olmayan iqtisadi inkişaf və fəaliyyətinin idarə edilməsinə edilməsinin yeni forması
Ətraf mühitin davamlılığının təmin olunması
Ekoloji konvensiyalara biomüxtəlifliyin qorunması

617 Azərbaycan 2020 : Gələcəyə baxış inkişaf konsepsiyasında ölkə prezidentinin İnnovasiya fəaliyyətinin genişləndirilməsi , elm tutumlu texnologiyaların inkişafı haqqında fərmanı nə vaxt imzalanmışdır.

19 noyabr 2012

20 dekabr -2011

28 dekabr 2011

15 fevral 2012

- 29 dekabr 2012

618 İqtisadiyyatın İnnovasiyalı inkişafı üçün bu amil vacibdir.

Sahibkarlıq sektorunda İnnovasiya aktivliyinin inkişafı və stimullaşdırılması

Sənayenin effektiv fəaliyyət göstərən sektorunun formalaşması
hamısı

- İnnovasiyaların tətbiqi və yüksək texnologiyalar sferasında məşğul olan şirkətlərin inkişafı üçün vergi stimullarının formalaşdırılması
Əhaliyə sahibkarlığın əsaslarının tədrisi üçün geniş imkanların yaradılması

619 İnnovasiya fəaliyyətinin sahələri bu sahələrin ən vacibini irəli sürür

İxtiraçılıq yaradıcılıq

- Sahibkarlıq və menecment
Mədəniyyət və incəsənət
Təhsil İnnovasiyanın təyinatı
Elmi- yəni İnnovasiyanın təyinatı

620 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmək üçün dövlət tərəfindən investisiyalara ayrılan prioritet iqtisadi sferada məhz bu şərt vacibdir;

istehsal-iqtisadi əlaqələrin qurulması nəticəsində idxalı əvəz edən məhsulların istehsalının bərpa olunmasına nail olmaq

rəqabət qabiliyyətli məhsullar buraxan müəssələrin inkişafı

- daha yüksək keyfiyyətli və ya yeni məhsul növlərinin buraxılışının mənimsəyən müəssələrə sahib olmaq;
istehsal və sosial infrastrukturaya malik olmaq
uzun müddət yüksək tələbat duyulan məhsulların istehsalını

621 Yerli müəssisələr investisiyaların maliyyələşdirilməsi mənbələrində məhz bu amili vacib sayır

Müxtəlif nazirliklərin investisiya müsabiqələrində iştirakı

İnvestisiya əməkdaşlığının müxtəlif formaları

Səhmləri buraxılışı və satışı

Güzəştli dövlət kreditləri

- Səmərəli investisiya layihələrinin reallaşdırılmasından əldə edilən gəlirin hesabına öz-özünü maliyyələşdirmə

622 İntestisiya siyaseti qeyri-sabit iqtisadi siyasi şəraitdə banklar tərəfindən məhz bu xüsusiyyətlərin hansını həyata keçirir

- Heç birini
  - Hamısını
- Siyasi risklərin yüksək səviyyədə olmasını
Kooperativ qiymətli kağızlar bazarının zəif inkişaf etməsi və ya inkişaf etməməsi
İntestisiya fəaliyyətində risk problemlərinin ciddi əhəmiyyət kəsb etməsini

623 İnnovasiya bu prosesi əhatə etmir.

- İstehlak sterasına məlum olmayan yenilik
- Tədqiqatların, elmi axtarışların bağlandığı dövrdən ilk məhsul əldə edilənədək olan dövrdəki tədbirləri
İlk məhsulla istehsalçıların təlabatının tam ödənilməsi səviyyəsində məhsul itsehsalına nail olunmasına üçün tələb olunan tədbirlər
Elmi texniki yeniliyin istehlakçılar tərəfindən isdifadəsinin başlanması
Məhsulun və yaxud yarımfabrikatın istehsalı üçün yeni xammal mənbəyinin kəşfi

624 Elmi-texniki məhsullar bazarının fəaliyyəti hansı amillə hansı istiqamətdə səhvdir.

- Yüksək rəqabət qabiliyyəti və ixrac yönümlü məhsul istahsalı nəticəsində iqtisadi mənfəətin artırılması.
İqtisadi mənfəət əldə edilməsi üçün qənaət rejimi hesabına kənd təsərrüfatında istehsalın iqtisadi səmərəliyinin yüksəldilməsinə nail olmaq
- Xidmətin təşkili formasının nəzərə alınması
- əmək və sosial vəziyyətin qorunub saxlanması
Sosial istiqamətdə təhsil, təbiətin mühafizəsi və s. səmərəli nəticələr əldə olunması

625 Bazar mövqeyinə görə innovasiyalar harada inkişaf yolunu seçir.

- Region
- Müəssisələrdə
- Sahələrdə
- Dünyada
- Ölkədə

626 Təşkilatı aspektdə bu amil düz deyil

- maliyyə-sənaye qruplarının yaradılması
Transmilli korporasiyaların yaradılması
- Mövcud məhsulun modernləşdirilməsi
- Mövcud müəssisələrdə innovasiya və strateji inkişaf üzrə idarəetmə orqanlarının yaradılması
Xarici və müştərək müəssisələrin yaradılması

627 İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili formalarına görə hansı amil düz təsnifləşdirilməyib

- Sosial vəziyyətə görə
- Ərazi yerləşməsinə görə
Mülkiyyət xüsusiyyətinə görə
İdarəetmə səviyyəsinə görə
Əhatə dairəsinə görə

628 Elmi texniki-texnoloji aspekt informasiya kommunikasiya aspekti deyil

- Təşkilatı aspekt
- Beynəlxalq aspekt
- Normativ hüquqi aspekt
- İqtisadi və sosial aspekt
- Siyası aspekt

629 İnnovasiyanın strategiyası deyil

İstehsalatda marketing və idarəetmədə yeni metodların tətbiq edilməsini şərait yaratmaq
Yeni yaxud təkmilləşən idarəetmə strukturuna keçmək
Hamısı düzdür
yeni növ resusların istehsal tətbiqində təkən vermək

- Ənənəvi resuslardan isdifadə şəraitində həmişəki yanaşmaların tətbiq edilməsi

630 İnnovasiya fəaliyyətində hansı amil düzgün sayılır.

- Mövcud məhsulun keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
- Ənənəvi resuslardan isdifadəni davam etdirmək
- Yeni texnikaya və ya texnologiyaya nail olmaq
- Biznes prosesinin idarə edilməsinin səmərəliyini yüksəldərək
- Yeni məhsulun və xidmətin yaradılmasını təmin etmir

631 İnnovasiya fəaliyyəti hansı istiqamətdə formalaşmışdır.

- Mövcud məhsulun satışında yeni qanunauyğunluğun kəşfində
- Məhsul istehsalının daha yeni və səmərəli istehsal metodunda
- Hamısı səhvdir
- Hamısı düzdür
- Dinamik inkişafa təminat yaradan mütərəqqi istehsalın təşkilində

632 Milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsi olan iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması o şəraitdə zəruri olur ki:

- iqtisadi yüksəliş
- iqtisadi disproporsiyalar zamanı
- təkrar istehsal şəraitində
- dinamik inkişaf şəraitində
- böhran fazasında

633 Azərbaycan dövlətinin iqtisadi təhlükəsizliyi dedikdə:

- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq
- ölkənin yerli və xarici strateji resurslara daxil olma və ərazidə məhsuldar qüvvələrin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar geosiyasi və iqtisadi-coğrafi vəziyyəti başa düşülür
- ilk növbədə iqtisadiyyatın və onun qurumlarının elə vəziyyəti başa düşülür ki, bu milli mənafeləri müdafiə etməyə, yeridilən siyasətin sosial yönümlüyü-nü, iqtisadiyyatın, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olmasına imkan yaratsın.
- bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür
- ölkənin hərbi-siyasi gücü, milli iqtisadiyyat sahələri və müəssisələrin rəqabət üstünlüyünü təmin edən «Milli romb», ölkə əhalisinin həyat keyfiyyətinin dünya standartlarına çatdırılması başa düşülür

634 İqtisadi təhlükəsizliyə hansı tərkiblər daxil deyil?

- Ətraf mühitin qorunub saxlanması.
- Azərbaycan daxilində maraq və məqsədli sistemin yaradılması;
- Dünya təcrübəsində və beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın maraqlarının qorunub saxlanması;
- Beynəlxalq əmək bölgüsündə Azərbaycanın marağının qorunub saxlanması;
- Reallaşan və onun suverenliyinin qorunub saxlanması;

635 İqtisadiyyata təhlükə baxımından təsir istiqaməti neçə yerə bölünür və hansılardır?

- 3 yerə:birbaşa və dolayı;
- 2 yerə:daxili və xarici;
- 3 yerə:iqtisadi və sosial-iqtisadi;
- 2 yerə:sadə və mürəkkəb;
- 2 yerə:ictimai və mədəni

636 Xarici iqtisadi təhlükəsizlik formalaşmasının indikatorları: A) makrosəviyyədə rəqabət qabiliyyətliliyi B) ölkənin dünya ÜDM-da xüsusi çəkisi C) xarici ölkələrə nisbətən əhalinin həyat səviyyəsi, əhalinin həyat səviyyəsinin keyfiyyəti, ölkə biznesinin transmilli şirkətlərinin iştirakı D) makrosəviyyədə rəqabətqabiliyyətliliyi, investisiya mühitinin beynəlxalq reytinginin qiymətləndirilməsi

B,C,D

● A,B,C,D

A,C

A,B

A,B,C

637 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;

1,3

2

2,3

1,2

● 1,2,3

638 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

1,2,3

1,4,2

● 1,2,3,4

1,4

2,3,4

639 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası. Ölkələr üzrə müqayisəsi; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

● 1,2,3,4

1,4

2,3,4

1,4,2

1,2,3

640 Ölkədə iqtisadi təhlükəsizliyin mövcüdlüyü amilləri:

- iqtisadi tərəqqi
- həyat səviyyəsinin aşağı olması
- polis qanunsuzluğu
- məmur özbaşınalığı
- xarici təhlükənin olması

641 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının siyasi istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;

cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;

ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;

- elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsini həyata keçirilir;

bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;

642 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının üfuqi istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsini həyata keçirilir;

ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;

cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması;

bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;

- iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;

643 İqtisadi təhlükəsizliyinin inkişafının şaquli istiqaməti dedikdə nə başa düşülür?

bazar iqtisadiyyatı şəraitində demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi başa düşülür;

- cəmiyyətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və dövlətin təhlükəsizliyinin hərtərəfli təmin olunması; iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsinin əsaslı surətdə müəyyən qanun və islahatlarla hərtərəfli həyata keçirilməsi başa düşülür;
- elmi texniki informasiya və digər sahələrdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi həyata keçirilir;
- ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq;

644 Milli iqtisadi təhlükəsizliyə təsir edən problemlər sırasında ölkə iqtisadiyyatına barbaşa deyil, dolayı yolla təsir edənləri də nəzərə almaq mütləqdir. Belə təhlükələr sırasına aşağıdakıları aid edə bilərik: a. Milli məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyinin aşağı olması; b. İxracın xammal yönümlü olması; c. Texnika və texnologiyanın idxaldan asılı olması; d. Ölkədən kapitalın kənara axını;

A,B

A,B,C

- A,B,C,D

A,C,D

B,C,D

645 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə; 2. - illik inflyasiya; 3. - dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;

- 1,2,3

2

1,3

2,3

1,2

646 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. - elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktiv işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti; 2. - beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi; 3. - həyatın orta yaşayış müddəti, il; 4. - 10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;

1,4,2

1,2,3

- 1,2,3,4

1,4

2,3,4

647 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsini müəyyən edən göstəricilər aşağıdakılardır: 1. adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası. Ölkələr üzrə müqayisəsi; 2. emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi; 3. sənayenin ümumi məhsulunda maşınqayırmanın xüsusi çəkisi; 4. - investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

1,2,3

1,4

● 1,2,3,4

2,3,4

1,4,2

648 İqtisadi təhlükəsizlik məsələsinə dövlət :

demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kimi baxır.

- özünün inkişaf strategiyasının meyarlarından biri kimi baxır.
siyasətin sosial yönümlüyü, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olması kimi baxır.
islahatların hərtərəfli həyata keçirilməsi kimi baxır.
ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olma kimi baxır.

649 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

idxal və ixracın saldosu;

dövlət borcu;

- pensiyaların əhalinin gəlirlərində xüsusi çəkisi;
kölgəli iqtisadiyyatın ÜDM-də xüsusi çəkisi;
milli valyuta məzənnəsi və paritet alıcılıq qabiliyyəti;

650 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymət indeksi;

istehlak mallarının qiymət indeksi;

- əhalinin sayı;
büdcə əksiri;
dövrüyyədə olan əmtəələrin dəyər ilə onun pul təminatı;

651 Milli iqtisadiyyatın iqtisadi təhlükəsizliyini və onun mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək üçün aşağıdakı makroiqtisadi göstəricilərdən istifadə olunmur:

- ÜMM artım sürəti;
şəxsi yığım norması;
ÜDM-in illik artımı;
inflyasiyanın, işsizliyin səviyyəsi;
sənaye istehsalının artım sürəti;

652 Gözlənilən zərərin ölçülərinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

Asan həll edilən

Katastrofik

Əhəmiyyətli

- Daxili
Çətinlik yaradan

653 Təsir obyektinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

İşgüzar reputasiya

Maliyyə

informativasiya

Heyət

- Kontragent

654 Yaranma təbiətinə görə İqtisadi təhlükələrə aid deyil:

- Daxili
Siyasi
Kriminal
Rəqabət
Kontragent

655 İnsan fəaliyyətinə təsirinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv

- C,D
A,B,C
A,B,C,D
A,C,D
A,B

656 Mənbələrinə görə İqtisadi təhlükələr bölünür: a. Daxili b. Xarici c. Subyektiv d. Obyektiv

- A,B
A,B,C
A,B,C,D
A,C,D
B,C,D

657 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- əhalinin gəlirlərinin əmək haqqına nisbəti, faizlə;
dövlət borcu, onun ümumi daxili məhsula, büdcə gəlirlərinə nisbəti, faizlə;
ərzaq məhsullarının idxalı ,ümumi ərzaq istehlakına nisbətən, faizlə.
idxal, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;
xarici borclar, ümumi daxili məhsula nisbətən, faizlə;

658 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- əhalinin gəlirləri ilə xərclərinin nisbəti;
beynəlxalq standartlara görə işsizlik səviyyəsi, faizlə;
illik inflyasiya;
10 faiz ən çox gəlirləri olan əhali ilə 10 faiz gəlirləri az olan əhali arasında nisbət, dəfə;
beynəlxalq standartlara görə müəyyən olunmuş yoxsulluğun səviyyəsi;

659 Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən bu göstərici təhlil edilmir:

- sənayenin ümumi məhsulunda yüngül sahənin xüsusi çəkisi;
elmi tədqiqatlar, təcrübi konstruktor işləri üzrə xərclərin ümumi daxili məhsula nisbəti;
adambaşına düşən ümumi daxili məhsul, onun dinamikası, ölkələr üzrə müqayisəsi;
emaledici sənayenin ümumi məhsulda xüsusi çəkisi;
investisiyaların ümumi daxili məhsula nisbəti;

660 ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin edilməsi səviyyəsi barədə daha ətraflı təsəvvür əldə etmək üçün problemin mahiyyətini dərk etməyə imkan verən neçə göstərici təhlil edilir:

- 55-ə yaxın
- 15-ə yaxın
- 45-ə yaxın
- 35-ə yaxın
- 25-ə yaxın

661 Dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyi, ilk növbədə, vacibdir.

ictimai tələbatın ödənilməsinə nail olmaq üçün
 siyasətin sosial yönümlüyü, ölkənin müdafiə qabiliyyətinin tələb olunan səviyyədə olması üçün
 demokratik cəmiyyətin qorunması, ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi üçün
 islahatların hərtərəfli həyata keçirilməsi üçün

- dövlətin müstəqilliyinin qorunması üçün

662 İqtisadi təhlükəsizlik tərkib hissəsidir: A)milli təhlükəsizliyin B)beynəlxalq təhlükəsizliyin C)regional təhlükəsizliyin D)lokal təhlükəsizliyin

- A,B,C
- A
- A,B
- B,C,D
- A,B,C,D

663 İqtisadi təhlükəsizliyin səviyyələrinə aid deyil:

- ekoloji təhlükəsizlik
- Vergi təhlükəsizliyi
- Investisiya təhlükəsizliyi
- İntelektual təhlükəsizlik
- Ali iqtisadi təhsil sferasının təhlükəsizliyi

664 Təhlükəsizlik kateqoriyasının sadələşdirilmiş strukturu neçə qrupa bölünür?

- 3
- 4
- 7
- 5
- 2

665 İqtisadi təhlükəsizliyin daxili amillərinə aiddir:

- iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı
- elmi-texniki potensial və səmərəli idarəetmə
- iqtisadi sistemin tsiklik inkişafının qanunauyğunluqları ilə bağlı olan və tsiklik inkişafın qanunauyğunluqları ilə bağlı olmayan amillər
- elmi potensialın və istehsal innovasiyasının səmərəli istifadə olunması
- iqtisadiyyatın proporsional iqtisadi inkişafı ilə bağlı olmayan amillər

666 İqtisadi təhlükəsizliyin obyektləri:

- makroiqtisadiyyat, dünya iqtisadiyyatı, mezo-iqtisadiyyat
- ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, biznesmenlər
- makroiqtisadiyyat, regional, mikro-iqtisadiyyat, ailə və şəxsiyyət
- ailə və şəxsiyyət, sahibkarlar, regional müəssisələr
- makroiqtisadiyyat və mikro-iqtisadiyyat

667 Milli təhlükəsizliyin təmin olunması sahəsində ümumdövlət məqsədlərinə nail olmağın zəruri şərti:

- iqtisadiyyatın sabitliyinin təmin olunması
- iqtisadi təhlükəsizliyin planlaşdırılması
- makroiqtisadi səviyyədə iqtisadi proporsiyaların təmini
- makro və mikro iqtisadi səviyyədə tənzimlənmə
- iqtisadi təhlükəsizliyin dövlət tənzimlənməsi

668 İqtisadi təhlükəsizliyin vacib elementləri:

- iqtisadi müstəqillik, milli iqtisadiyyatın sabitliyi, inkişaf və tərəqqi etmək

hamısı düzdür
iqtisadi müstəqillik və müdafiə qabiliyyətlilik
iqtisadi müstəqillik və iqtisadi təhlükəsizlik
sabitlik, müstəqillik və müdafiə qabiliyyəti

669 Gömrük tarifləri haqda qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- tariflər qorunan sahələrdə məşğulluğu azaldır
- tariflər bazarı ixrac üçün genişləndirir
- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafını ləngidir
- tariflər daha səmərəli olan sahələrin inkişafına səbəb olur
- tariflər birinin hesabına digərləri üçün əlverişlidir

670 İqtisadi təhlükəsizliyin formaları:

- iqtisadi və geopolitik təhlükəsizlik
- siyasi təhlükəsizlik
- geopolitik və daxili təhlükəsizlik
- daxili və xarici təhlükəsizlik
- geopolitik və xarici təhlükəsizlik

671 İqtisadi maraqların və ictimai təkrar istehsalın normal gedişatının pozulmasına şərait yaradır:

- iqtisadi təhlükə
- iqtisadi maraq
- ölkədaxili maraqlar
- geopolitik təhlükə
- zəif iqtisadi siyasət

672 Milli iqtisadiyyatın müstəqilliyini təmin edən şərait və amillərin məcmusu, onun stabilliyi və dayanıqlığı, daim yeniləşmə qabiliyyəti və özütəkmilləşməsi:

- iqtisadi sabitlikdir
- iqtisadi inkişafdır
- iqtisadi artımdır
- iqtisadi müstəqillikdir
- iqtisadi təhlükəsizlikdir

673 İqtisadi inkişafın milli modelinin səmərəliliyini əks etdirən əsas istiqamətlərdən biri:

- iqtisadi artımın sürəti
- vaxtdan istifadənin səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- urbanizasiya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- ətraf mühitin qorunması
- təhsil və səhiyyənin səviyyəsinin yüksəldilməsi

674 Ərzaq probleminin həlli yollarını müəyyənləşdirin:

- xarici ticarətdə "qiymət qayçısı"
- ərzaq məhsullarının çatışmaması
- bütün göstərilənlər
- "yaşıl inqilabı" həyata keçirmək
- istehsalın məhsuldarlığının aşağı olması

675 Ölkə iqtisadiyyatının ona qarşı daxildən və xaricdən yönəlmiş təhdidlərin qorunmasını təmin edən, zəmanət verən və dövlət tərəfindən yaradılmış hüquqi normalar, şərtlər, iqtisadi normativlər, təlimatlar və direktivlər kompleksidir. Bu:

milli iqtisadiyyat

fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat

bütün göstərilənlər

- iqtisadi təhlükəsizlik
ərzaq təhlükəsizliyi

676 Azərbaycanda iqtisadi təhlükəsizliyin hədd göstəricilərini müəyyənləşdirin:

ÜDM həcmi

- bütün göstərilənlər
gəlirləri yaşayış minimumundan aşağı səviyyədə olan əhalinin xüsusi çəkisi
müdafinə xərcləri
əsas kapitalla investisiyalar

677 Kölgə iqtisadiyyatının miqyası və dinamikasını müəyyən edən amilləri müəyyən edin:

gəlirlərin səviyyəsi

iş vaxtının müddəti və işsizliyin miqyası

dövlət sektorunun payı

- bütün göstərilənlər
vergilərin səviyyəsinin yüksək olması

678 Kölgə iqtisadiyyatının hansı əsas sferası ayrılır:

- bütün göstərilənlər
imtiyazlı istehlak
qara iqtisadiyyat
fetişləşdirilmiş iqtisadiyyat
mətkurəvi iqtisadiyyat

679 İqtisadi təhlükəsizliyi təmin etmək üçün dövlət tərəfindən investisiyalar ayrılan prioritet iqtisadi sferanı müəyyənləşdirin:

- bütün göstərilənlər
rəqabətqabiliyyətli məhsullar buraxan müəssisələr
istehsal və sosial infrastruktura
istehsal-iqtisadi əlaqələrin qırılması nəticəsində idxalı əvəz edən məhsulların bərpası
uzun müddət yüksək tələbat duyulan məhsulların istehsalı

680 İqtisadi təhlükəsizliyə makroiqtisadi səviyyədə nələr təsir edir:

yığıcı normasının artırılması

ixracın stimullaşdırılması

resursların mühüm sahələrə cəlb edilməsi

investisiya mühiti

- məcmu tələbin yüksəldilməsi

681 İqtisadi və hərbi təhlükəsizliyin mühüm strateji istiqaməti:

- ölkənin elmi-texniki inkişafı
istehsalın səmərəli strukturu
mütərəqqi təsərrüfatçılıq üsulları
yeni texnologiyaların tətbiq edilməsi
elmi-texniki potensialdan səmərəli istifadə

682 İqtisadi təhlükəsizlik baxımından həyat əhəmiyyətli əsas istehsal sahəsi hansıdır?

tikinti

yanacaq sənayesi

energetika

- yeyinti sənayesi
nəqliyyat

683 Region səviyyəsində iqtisadi təhlükəsizliyin əlavə əsas göstəricisi:

regionun ödəniş balansı
qiymətlərin səviyyəsi
mənzil təminatı

- əhəlinin gəlirləri
mübacirlərin sayı

684 İqtisadi təhlükəsizliyin əsas göstəricisi nədir?

- həyat səviyyəsi və keyfiyyəti
informasiyanın tempi
iqtisadi artım
dünya iqtisadiyyatına qovuşma
işsizliyin səviyyəsi

685 Milli mənafe üçün təhlükə yaradan əsas daxili amil:

inflyasiyanın qeyri-sabitliyi

- bunların hamısı
iqtisadiyyatın keçmişdən qalmış deformasiyası
istehsalın texnoloji bazasının zəif olması
məhsulun enerji və resurs tutumunun yüksək olması

686 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

deviz
delfi

- gömrük tarif
bərabər amortizasiya
uçot

687 Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı siyasətdir:

idxal-ixrac
iqtisadi

- hamısı
ticarət
valyuta

688 Bu dövrdə Azərbaycanın xarici ticarət dövriyyəsində hansı idxal məhsulları üstünlük təşkil edirdi.

kommunal yönümlü məhsullar
ərzaq məhsulları

- maşın və mexanizmlər, elektrotexnika
neft və neft məhsulları
kənd təsərrüfatı məhsulları

689 Bu dövrdə xarici ticarət dövriyyəsində hansı idxal məhsulları üstünlük təşkil edirdi.

ərzaq məhsulları

- maşın və mexanizmlər, elektrotexnika
kənd təsərrüfatı məhsulları
kommunal yönümlü məhsullar
neft və neft məhsulları

690 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin III dövründə (1999-cu ildən sonra) ixracın həcmində hansı məhsullar üstünlük təşkil edirdi.

- elektrotexnika
- mineral məhsullar
- neft və neft məhsulları
- ərzaq məhsulları
- maşın və mexanizmlər

691 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin I dövründə (1991-1994) hansı ölkələrdə xüsusi çəkisi böyük idi

- hamısı düzdür
- keşmiş ittifaq ölkələri
- Avropa ölkələri
- Cənubi Asiya
- Cənubi Qafqaz ölkələri

692 Azərbaycanın xarici ticarət əlaqələrinin II dövrü (1995-1998) nə ilə xarakterizə olunur

- neft və neft məhsullarının ixracının azalması
- xammal ixracının artımı
- kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı
- yüngül sənaye məhsullarının ixracının artması
- istehlak təyinatlı məhsulların ixracının artması

693 Azərbaycanda həyata keçirilən xarici ticarət siyasəti:

- maşın və mexanizmlərin ixracı
- neft və neft məhsullarının ixracı
- investisiya qoyuluşunun stimullaşdırılması
- ixracın idarə edilməsində dövlətin hakim mövqeyinin qorunub saxlanması
- ixracın məhdudlaşdırılması

694 Azad iqtisadi zonaların xarakterik cəhətləri:

- fiskal güzəştlər
- maliyyə güzəştləri
- inzibati güzəştlər
- hamısı düzdür
- xarici ticarətdə güzəştlər

695 Azərbaycanda idxal ixrac əməliyyatlarında hansı məhsullar ixracda əsas ümumi dəyərinə görə əsas yer tutur

- ərzaq məhsulları
- məişət əşyaları
- hamısı düzdür
- maşın və avadanlıqlar
- neft və neft məhsulları

696 Bazar iqtisadiyyatı, sağlam rəqabət, qarşılıqlı idxal-ixrac, müstəqil iqtisadiyyat hansı iqtisadiyyat növünə aiddir:

- açıq iqtisadiyyat
- dünya iqtisadiyyatı
- qapalı iqtisadiyyat
- sosial-yönümlü iqtisadiyyat
- liberal iqtisadiyyat

697 İstehsalın beynəlxalq ixtisaslaşmasının əsas formaları

a+b

məhsulun ayrı-ayrı hissələri üzrə

hazır məhsul üzrə

● a+b+c

mərhələlər üzrə

698 Beynəlxalq əmək bölgüsünün ən mühüm formaları

ölkələrarası elmi-texniki əməkdaşlıq

ölkələrarası ticarət əlaqələri

● istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşması

ölkələrarası kapital qoyuluşu

ölkələrarası ticarət əlaqələri

699 Dünya təsərrüfat sistemində ölkələrin başlıca məqsədi:

ölkə əhalisinin maddi rifah halını yüksəltmək

beynəlxalq iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək

beynəlxalq əmək bölgüsünü inkişaf etdirmək

● ölkənin məcmuu iqtisadi potensialından maksimum üstün istifadə etmək

milli iqtisadiyyatını sürətlə inkişaf etdirmək

700 Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı

CAARK

AAFA

● OPEK

NAFTA

TANAP

701 Əmtəə və xidmətlərin ixrac və idxalını maneəsiz həyata keçirən ölkələrin iqtisadiyyatı necə adlanır?

açıq birja

azad iqtisadiyyat

azad bazar

● açıq iqtisadiyyat

azad iqtisadi zona

702 Burada fəaliyyət göstərən milli və xarici iqtisadi sunyektlərin fəaliyyəti üçün güzəştli rejim yaradılır:

● azad iqtisadi zona

azad bazar

açıq birja

azad ticarət

azad sahibkarlıq

703 Ölkələr arasında müstəqillik, bərabərlik, bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq və tərəflərin qarşılıqlı səmərə prinsipi əsasında müxtəlif iqtisadi və elmi-texniki əlaqələrin obyektiv inkişafı necə adlanır?

● beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq

beynəlxalq əmək bölgüsü

beynəlxalq iqtisadi zonalar

beynəlxalq tədiyyə vasitəsi

beynəlxalq lizinq

704 Müxtəlif ölkələrin milli təsərrüfatlarının əməkdaşlıq etmək yolu ilə onların tam və yaxud qismən vahid hala salınması

- iqtisadi mühit
- iqtisadi stimullaşdırma
- iqtisadi sistem
- iqtisadi tənzimlənmə
- iqtisadi inteqrasiya

705 Açıq iqtisadiyyatda faiz dərəcəsinin yüksəlməsi

- xarici valyutaların daxil olmasına səbəb olur
- investisiyaların daxil olmasına səbəb olur
- iqtisadi artım tempini yüksəldir
- hamısı düzdür
- heç biri düz deyil

706 Azərbaycan Respublikasının xarici ticarətinin struktur siyasəti

- azad iqtisadi zonaların yaradılması
- idxal və ixracın quruluşunun təsnifləşdirilməsi
- xarici və yerli texnologiyalardan istifadə
- gömrük taarifi sisteminin təkmilləşdirilməsi
- təkrar istehsal imkanlarının artırılması

707 İxracın diversifikasiyası siyasəti:

- ixrac olunan əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- elmtutumlu sahələrin inkişafı
- əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- neft və neft məhsullarının ixracı
- idxal məhsullarının artırılması

708 İdxalın diversifikasiyası siyasəti:

- idxal məhsullarının artırılması
- ölkədə idxal əvəzedici istehsalın yaradılması
- əmtəələrin çeşidinin genişləndirilməsi
- emal məhsullarının payının artırılması
- ixrac sahələrinin inkişafı

709 İdxalın diversifikasiya siyasəti

- idxal məhsullarının artırılması
- ixrac sahələrinin inkişafı
- ölkədə idxal əvəzedici istehsalın yaradılması
- emal məhsullarının payının artırılması
- əmanətlərin çeşidinin genişləndirilməsi

710 Azərbaycanın milli iqtisadiyyatın formalaşmasının əsas şərtlərindən biri

- ərazi bütövlüyü
- dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyalar
- xarici investisiyaların cəlb olunması
- siyasi və milli müstəqillik
- dövlətçiliyin möhkəmlənməsi

711 Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyasında atdığı ilk addım:

- ölkə iqtisadiyyatına xarici investisiyanın cəlb edilməsi
- milli iqtisadiyyatın formalaşması
- milli iqtisadi təhlükəsizlik

azad iqtisadi zonaların yaradılması
xarici və yerli texnologiyalardan istifadə

712 Azərbaycan iqtisadiyyatının texnoloji yenilənməsi amili:

- təkrar istehsal imkanlarının artırılması
- azad iqtisadi zonaların yaradılması
- vergi dərəcələrinin azaldılması
- investisiyaların iqtisadiyyata tətbiqi
- milli gəlirdə yığının payının artırılması

713 Tələb və öhdəliklərin qarşılıqlı surətdə nəzərə alınmasına dair hökumətlərarası saziş necə adlanır?

- Lizinq
- Klirinq
- Faktoring
- Françayzinq
- İnjiniring

714 Əmttələrin satışında dünya bazarında fəaliyyət göstərən ən iri kompaniya:

- konsem
- trest
- transmilli korporasiya
- oliqarxiya
- korporasiya

715 Ölkələrin mübadilə etdikləri müəyyən növ məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşması necə adlanır?

- Beynəlxalq dünya bazarı
- Beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq
- Beynəlxalq əmək bölgüsü
- Beynəlxalq hesablaşmalar
- Beynəlxalq inteqrasiya

716 Xarici iqtisadi əlaqələr hansı vəzifələri tənzimləmir?

- Xarici iqtisadi əlaqələrdə iştirak edən dövlətlərin marağının qorunması tədbirlərini həyata keçirmək;
- Valyuta, gömrük tənzimlənməsini həyata keçirmək;
- Əmək resurslarının səmərəli yerləşdirilməsi.
- Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.
- Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən əlaqələrin statusunun müəyyən edilməsi.

717 Milli iqtisadiyyatın dünya iqtisadi sistemə birləşməsi məsələləri:

- azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, gömrük birliyi, ümumi bazar, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, azad iqtisadi zona, azad elmi-texniki zona, gömrük birliyi, iqtisadi birlik
- azad ticarət zonası, azad sənaye zonası, gömrük birliyi, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, gömrük birliyi, azad iqtisadi zon, iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi
- azad ticarət zonası, gömrük birliyi, ümumi bazar iqtisadi birlik, iqtisadi və valyuta birliyi

718 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi strategiyası hansılardır?

- Hamısı.
- Respublikanın ixrac potensialının formalaşması və inkişafı, ixracın strukturunun dəyişdirilməsi, bonus sisteminin hazır məhsul ixracının mükafatlandırılması;
- Daxili bazarın idxal-ixrac nəzarətinin gücləndirilməsi.
- Texniki modelləşdirmə üçün investisiyaların cəlb edilməsi;
- Respublika müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması;

719 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi hansı vəzifələri həyata keçirilir:

Xarici iqtisadi əlaqələri tənzim edən orqanların statusunun müəyyən edilməsi;
Xarici iqtisadi fəaliyyətin hüquqi prinsiplərini müəyyən edən normaların işlənilib hazırlanması və onların tənzim edilməsi.
İxrac rejimini müəyyən etmək, ixracı lisenziyalaşdırmaq, məhsul aparılması və gətirilməsi qaydasını müəyyən etmək.

- Vəzifələrin hamısı.

Xarici iqtisadi əlaqələrin dövlət tənzimlənməsini müəyyən etmək, ölkədə müştərək müəssisələrin tikilməsinin normativ aktlarını tərtib etmək.

720 Ölkənin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir edən amillər:

milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, idxal və ixraca meylik, millətlərin iqtisadiyyatının fəaliyyətinin təşkilati əsaslar

milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, idxal və ixraca meylik
ölkənin ixrac və idxalda yerinin yüksəldilməsi, investisiyalardan götürülən götürülən gəlirlərin artırılması, beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə təsiri

milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı, millətlərin iqtisadiyyatının təşkilati əsasları

- milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, milli iqtisadiyyatın strukturu, millətlərin iqtisadiyyatının fəaliyyətinin təşkilati əsasları

721 Xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi sahələrinə daxil deyil:

- norma və normativlərin tənzimlənməsi
əmtəə axınının tənzimlənməsi
valyutanın tənzimlənməsi
investisiyaların tənzimlənməsi
xidmətlərin tənzimlənməsi

722 Xarici rəqabətin dağıdıcı təsirindən milli iqtisadiyyatı qorumaq üçün hansı tədbirlər görülməlidir?

idxal gömrük tarifləri yüngülləşdirilməlidir

- dövlət tərəfindən proteksionist siyasət yeridilməlidir
«açıq qapı» siyasəti yeridilməlidir
hər şey bazanın öhdəsinə buraxılmalıdır
azad iqtisadi zona(lar) təşkil edilməlidir

723 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

gömrük tarif
delfi
deviz
uçot

- bərabər amortizasiya

724 Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi metodu:

qeyri –tarif
rəqəmlərin cəmi
qalıq dəyəri
diversifikasiya

- diskont

725 İnkişaf etmiş ölkələrin tarixi təcrübəsi göstərir ki, qloballaşmada milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafının təmin edilməsinin zəruri şərtidir: A) milli iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyin təmin edilməsi, B) səmərəliliyin təmin edilməsi, C) iqtisadi təhlükəsizliyin təmin edilməsi D) sabitliyin təmin edilməsi

B,C,D

B,C

- C,D
- A,B,C
- A,B

726 Millətlərin beynəlxalq münasibətlərdə iştirakı həyata keçirilir A) müxtəlif formalarda B) müxtəlif vasitələrlə C) müxtəlif göstəricilərlə

- A
- B,C
- A,B
- C
- A, C

727 Milli iqtisadiyyatın strukturunun beynəlxalq ticarətə təsirinin iqtisadi təhlili zamanı aşağıdakı göstəricidən istifadə etməz:

- əhalinin gəlirləri ilə xərclərinin nisbəti;
millətlərin beynəlxalq ticarətdən asılılıq əmsalı-ölkə daxilində istehlakolunan əmtəə və xidmətlərin dəyərinin xaricdən daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərinə nisbəti;
idxal və ixraca meylik-idxalın (ixracın) milli gəlirə nisbəti;
idxala meyilliyin marjinallığı (son həddi) – əlavə idxalın artımının milli gəlir artımına nisbəti;
idxal və ixracın qiymət və gəlirlərə nisbətində elastikliyi - idxal və ixracın qiymət və gəlirlərin nisbi enib qalxmasından asılılığı.

728 Əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixraç həcmi və tərkibi asılıdır.

- iqtisadiyyatın strukturundan
xaricdən daxil olan əmtəə və xidmətlərin dəyərindən
ölkədə fəaliyyət göstərən iqtisadi qaydaların xüsusiyyətlərindən
idxalın (ixracın) milli gəlirə nisbətindən
əmtəə və xidmətlərin dəyərindən

729 BMT-nin tədqiqatlarında maraqlı nəticələrinə əsasən inkişaf etmiş və sənaye ölkələrə aid deyil:

- ölkələr borç alanlar və borçlular rolunda çıxış edirlər
dünya ixracında və idxalında birinci yer tuturlar.
başlıca olaraq xammal və ərzaq məhsulları idxal edərək hazır məhsulu ixraç
fraxtdan (dəniz ticarətindən), sığortadan və başqa bu çür xidmətlərdən qazancın hamısı onların payına düşür.
investisiyalarından daha çox gəlir götürürlər

730 Beynəlxalq münasibətlərdə millətin mövqeyini fərqləndirir. A) millətlərin əmtəə və xidmətlər sahəsində tələb və təkliflərini müəyyən edən milli gəlirdən və istehsalın həcmindən asılılığı B)bu və ya digər ölkənin milli varlığının həcmi C)əmtələrin, xidmətlərin və kapitalların idxal və ixraç həcmi D)iqtisadiyyatın strukturunu

- B,C,D
- A,B,C
- A,B,C,D
- C,D
- A,B

731 Millətlərin beynəlxalq iqtisadi mövqeyinə təsir göstərir. A)milli iqtisadiyyatın inkişaf səviyyəsi, B)milli iqtisadiyyatın strukturunu, C)iqtisadi qüdrəti D) geo-siyasi yeri

- B,C,D
- A,B,C,D
- C,D
- A,B
- A,B,C

732 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatları sərbəst həyata keçirilmir:

- psixotrop maddələrin ixracı
Azərbaycan Respublikasında istehsal olunan malların ixracı
Azərbaycan Respublikasında emal olunan malların ixracı
kredit ixracı
reeksport (təkrar ixrac)

733 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatları tənzimlənmişdir:

- konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları;
müvəqqəti ixrac əməliyyatları;
barter əməliyyatları;
kooperasiya əməliyyatları;
- beynəlxalq əməliyyatlar;

734 Azərbaycan Respublikasında əsasən aşağıdakı ixrac-idxal əməliyyatları tənzimlənmişdir:

- beynəlxalq hesablaşmaların aparılması üzrə əməliyyatlar.
müvafiq dövlət orqanlarından rəy və ya lisenziya alınmaqla aparılan idxal-ixrac əməliyyatları;
Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan ixrac əməliyyatları;
Nazirlər Kabineti tərəfindən aparılan idxal əməliyyatları;
rezidentlərin öz vəsaiti hesabına idxal;